

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 28 april 2025 kl. 13.15 i Kommunfullmäktigesalen i Rådhuset.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt digitalt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se

Föredragningslista

1. Parentation
2. Informationsärenden
3. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2025
4. Information från revisionen 2025
5. Årsredovisning 2024, Härnösands kommun
6. Ansvarsfrihet 2024 Kommunstyrelsen
7. Ansvarsfrihet 2024 Arbetslivsnämnden
8. Ansvarsfrihet 2024 Samhällsnämnden
9. Ansvarsfrihet 2024 Skolnämnden
10. Ansvarsfrihet 2024 Socialnämnden
11. Ansvarsfrihet 2024 Valnämnden
12. Ansvarsfrihet 2024 Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors
13. Ansvarsfrihet 2024 Krisledningsnämnden
14. Årsredovisning 2024 Invest i Härnösand AB - Instruktion till ombud på bolagsstämma
15. Årsredovisning Härnösands Energi och Miljö AB - Instruktion till ombud på bolagsstämma
16. Årsredovisning 2024 AB Härnösandshus - Instruktion till ombud på bolagsstämma
17. Beslut om revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter
18. Policy för samverkan med det civila samhället
19. Reglemente för internkontroll
20. Riktlinjer för utövande av uppsiktsplikt
21. Modellkoncept för jämställdhet, slutrapport

22. Motion - Skälig habiliteringsersättning
23. Motion - Mat för bättre skolresultat - Inför säkert kort
24. Motion - Avveckla arbetslivsnämnden
25. Motion - Utred breddning av LOV
26. Motion - Fixa soptunnorna

27. Inkomna frågor 2025
28. Avsägelse 2025
29. Valärenden 2025
30. Fyllnadsval lekmannarevisor Restore i Höga Kusten AB
31. Korta frågor - korta svar 2025

Monica Fahlén
ordförande

Till fullmäktige i Härnösand kommun

Revisorernas redogörelse för år 2024

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtt av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2024 års rapporter redovisas nedan:

1. Grundläggande granskning
2. Granskning av delegationsordningar
3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling
4. Granskning av hantering av statsbidrag
5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt
6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering
7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda
8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31
9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Härnösands kommuns hemsida,

<https://www.harnosand.se/kommun--styrning/politik-och-demokrati/revisionen.html>

1. Grundläggande granskning

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning – kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av styrelsens verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och uppdrag.

Sammanfattning – arbetslivsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetslivsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår bedömning är att arbetslivsnämnden inte säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi anser att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende ekonomiska resultat under året.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – samhällsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.

Sammanfattning – skolnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att skolnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Genomför och dokumentera en risk- och väsentlighetsanalys inför fastställande av internkontrollplanen i syfte att skapa förutsättningar för att bedriva den interna kontrollen på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppfyllelse under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – överförmyndarnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att överförmyndarnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

2. Granskning av delegationsordningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om delegationsordningarna är ändamålsenliga samt om styrelse och nämnd har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har ändamålsenliga delegationsordningar och delvis har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Vår bedömning grundar sig på att kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att delegationsordningarna överensstämmer med styrelsens och nämndernas uppdrag enligt vad som anges i reglementen. En brist vi ser är att överförmyndarnämnden inte har beslutat i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

Av vår granskning har det även framkommit att det finns otydligheter i flera delegationsordningar avseende funktion, beslutanderätt och verkställighetsbeslut.

Vi konstaterar vidare att vår stickprovskontroll visar att det förekommer att fattade delegationsbeslut inte rapporteras till styrelse och nämnd vid nästkommande sammanträde. Viss kontroll och uppföljning av delegationsbeslut sker genom stickprov men dock inte av alla nämnder och styrelsen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende beskrivning av när jäv uppstår.
- Tillse att det föreligger en samsyn av de inledande texterna av samtliga delegationsordningar.
- Se över rutin för anmälan av delegationsbeslut och respektive delegationsordningar i syfte att dessa ska överensstämma.
- Säkerställa och följa upp att samtliga beslut anmäls till nämnd/styrelse.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, samhällsnämnden, överförmyndarnämnden och socialnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna utifrån verkställighetsbeslut, funktion och tydligare beslutanderätt.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, överförmyndarnämnden, skolnämnden samt arbetslivsnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende vidaredelegering.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Säkerställa att nämnden beslutar i vilken utsträckning beslut som fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling är tillfredsställande.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling delvis är tillfredsställande.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunen i stort har en tydlig process för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Vi ser även att det till största delen finns en systematisk planering för hur arbetet ska bedrivas. Vi bedömer dock att det finns utrymme för utveckling av processen och de styrande dokumenten, både vad gäller chefsrekrytering och uppföljning.

Granskningen har visat att rekrytering av chefer i allt väsentligt sker i en tillfredsställande utsträckning samt att visst arbete genomförs för att behålla chefer. Däremot bedömer vi att styrdokumentet kan förtydligas vad gäller chefsrekrytering. Vidare ser vi att det finns en del utmaningar med chefsförsörjningen men att kommunen genomför arbete för att hantera detta.

Vad gäller uppföljning ser vi att det finns utrymme för utveckling. Vi anser att uppföljningen ska omfatta att processen såsom den beskrivs efterlevs. Vi ser även att uppföljningen kan systematiseras genom exempelvis en mer utförlig dokumentation och återslag till kommunstyrelse och nämnder.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att systemstöd implementeras som kan kartlägga kommunens behov av kompetens.
- Förtydliga i styrdokument när uppföljningssamtal utifrån upprättad mål- och utvecklingsplan ska genomföras.
- Förtydliga i styrdokument att vid chefsrekrytering ska extern annonsering alltid ske.
- Fastställa hur och av vem det ska följas upp att processen och styrdokument kring kompetensförsörjning efterlevs.
- I statistik över antal anställda redovisa nyckeltalet årsarbetare och inte bara tillsvidareanställda.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att:

- Säkerställa en systematiskt uppföljning genom mer utförlig dokumentation samt regelbunden återslag till styrelse och nämnder.

4. Granskning av hantering av statsbidrag

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen samt har en beredskap för om/när de upphör.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna inte i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen, samt att styrelsen och nämnderna delvis har en beredskap för om/när de upphör.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visat att kommunen inte har antagit styrdokument som reglerar en systematisk process för att styra och följa upp statsbidragen. Vi noterar att de tjänstepersoner och politiker som intervjuats vittnar om att det finns en god kontroll på hanteringen av statsbidrag, samt att det råder en tydlig uppfattning om att alla tillgängliga statsbidrag som hör till nämndernas kärnverksamheter ansöks/rekvireras.

Vi har i vår granskning inte kunnat verifiera, varken att alla bidrag söks eller att det görs en prövning av om bidraget ska sökas. Vi menar att bidrag även bör prövas utifrån risken att kostnader för verksamhet, t ex personalkostnader, kvarstår om/när bidraget upphör.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Arbeta för framtagande av kommungemensamma och övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Överväga återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas ekonomi och verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunstyrelsen har antagit styrdokument som reglerar uppsiktsplikten samt under året i ett flertal fall utövat en förstärkt uppsiktsplikt av nämnder i utsatt ekonomiskt läge. Däremot ser vi att det inte i tillräcklig utsträckning finns dokumenterade rutiner avseende uppföljning och återrapportering av nämndernas vidtagna åtgärder för att nå en budget i balans.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta rutiner för kommunens planerings- och uppföljningsprocess.
- Se över behovet att komplettera riktlinjen med vilka dokument som kommunstyrelsen behöver för genomförandet av sin uppsikt.
- Säkerställa att uppföljning av nämndernas handlingsplaner sker, samt att dessa är realistiska för att nå verksamheter inom tilldelade budgetramar.
- Säkerställa att kommunstyrelsen delges både antagna internkontrollplaner och uppföljning av den.

6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visar att styrelsen och nämnder har besvarat revisionens synpunkter och förslag till åtgärder samt att beslutade åtgärder är i linje med rekommendationerna. Vi ser att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden har åtgärdat vissa av de rekommendationer som lämnades i tidigare genomförda granskningar. Vi ser även att vissa rekommendationer ännu inte åtgärdats i tillräcklig utsträckning, och lämnar därmed fortsatta rekommendationer för ytterligare åtgärd.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera *Reglemente för god ekonomisk hushållning* med anvisningar för resultatreserv.
- Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.
- Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.
- Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot *förtroendevalda*, men endast delvis vad gäller *anställda*.

Bedömningen för de förtroendevalda bygger vi på att det finns upprättade specifika riktlinjer för arbetet mot hot och våld och andra stödjande dokument som förtroendevalda löpande informeras om. De förtroendevalda erhåller också utbildningsinsatser inför varje ny mandatperiod och genom återkommande informationsinsatser.

Bedömningen för anställda bygger vi på att det saknas styrande dokument som specifikt berör området hot och våld; det handlar exempelvis om hur chefer och övriga medarbetare ska hantera uppkomna situationer avseende hot och våld eller hur dessa situationer ska följas upp och utvärderas. Vid tidpunkten för granskningen pågår ett arbete att revidera arbetsmiljöpolicyn och det är enligt vår mening angeläget att området hot och våld tydligt framgår.

I granskningen har det vidare framkommit att anställda, primärt chefer och skyddsombud, erhåller olika kompetensutvecklande insatser. För att säkerställa att alla anställda kan bidra aktivt i arbetet mot hot och våld finns det ett behov att ytterligare stärka kunskaperna.

Kommunstyrelsen följer upp området hot och våld inom ram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Av uppföljningen går emellertid inte att utläsa orsaker till att området hot och våld beaktas som ett utvecklingsområde. Kommunstyrelsen följer vidare inte upp registrerade tillbud avseende hot och våld, vilket är ett ansvar som åligger styrelsen enligt det gemensamma reglementet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Verka för att området hot och våld får större utrymme i den kommande revideringen av arbetsmiljöpolicyn.
- Säkerställa att det av övriga styrande dokument inom området tydligt framgår alla delar i arbetet mot hot och våld. Det vill säga förebygga, förhindra, hantera samt följa upp och utvärdera.
- Regelbundet följa upp och säkerställa efterlevnad av styrande dokument inom organisationens olika delar och nivåer.
- Regelbundet följa upp och utvärdera behov av kompetensutvecklande insatser för samtliga anställda i de olika verksamheterna inom kommunen.
- I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet stärka analysen avseende arbetet mot hot och våld samt vid behov besluta om riktade och adekvata åtgärder.
- Tillse att anmälda tillbud om hot och våld aggregeras och följs upp på en övergripande nivå och vid behov besluta om adekvata åtgärder.

8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Sammanfattning

Slutsats – Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024. Vi anser vidare att möjligheten att objektivt bedöma verksamhetsmålen behöver förstärkas.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera hela det negativa prognosticerade balanskravsresultatet, inte är väl motiverat och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Sammanfattning

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas. Vi bedömer utifrån årsredovisningen avseende den del som ska återställas att erforderliga uppgifter inte framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Övriga iakttagelser

Vi har noterat följande avsteg från lag rekommendationer utan att det påverkar vårt uttalande.

- Kommunen har erhållit två generella statsbidrag som felaktigt har klassificerats som riktade statsbidrag. Vidare har bidragen inte periodiserats enligt gällande principer vilket innebär att kommunens resultat är 11,9 mnkr bättre än om bidraget redovisats korrekt
- Kommunen har totalt periodiserat erhållna stadsbidrag om 15,8 mnkr som en förutbetalad intäkt varav ca 10 mnkr avse ej nyttjade medel 2024 där risk för återbetalningsskyldighet föreligger.
- Ingående balansen avseende pensionsstiftelsen har varit felaktigt redovisad och detta har nu rättats mot eget kapital om 84,3 mnkr. Detta har endast påverkat kommunen balansomslutning och har ingen resultateffekt.
- I föregående års årsbokslut gjordes ingen värdejustering av tillgången i Mellannorrlands pensionsstiftelse vilket därmed påverkat årets resultat negativt om 8 mnkr.
- Kommunen har i investeringsredovisningen i årsredovisningen inte redovisat större investeringar separat samt inte förklarat större avvikelser i text.
- Under året har det saknats en rutin för att säkerställa avstämning av finansiell leasing. Vid delåret uppmärksammades differenser som efter utredning avsåg förändringar i avtalen som borde ha justerats i bokföringen, justeringarna har gjort efter delåret inför årsbokslut. Vi har även identifierat brister i rutiner avseende avstämning av materiella anläggningstillgångar. I årsbokslutet noterades differenser mellan kommunens anläggningsregister och huvudbok,

differenserna har rättats i årsbokslutet. Enligt uppgift finns från år 2025 rutiner för avstämning.

- Vi har noterat att avstämningarna följs upp av chef för ekonomienheten dock sker ingen attest av utförd kontroll.
- Chef för ekonomienheten samt ekonomichef på kommunen kan göra betalningar från kommunens bankkonton utan godkännande av annan samt administrera behörigheter utan godkännande av någon annan.
- Det saknas en rutin för att kontrollera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- Vårt stickprov visar att det saknas anställningsavtal för flera personer som erhåller lön från kommunen. Enligt uppgift beror det på att avtalen tidigare har arkiverats hos respektive chef och inte har kunnat återfinnas när avtalen har digitaliserats.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utveckla förutsättningarna för att kunna bedöma verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.
- verkar för att återställa balanskravsunderskottet inom tre år. Det bör också framgå hur balanskravsunderskottet ska återställas.
- säkerställa korrekt periodisering och klassificering av riktade och generella bidrag.
- värdeförändringar i MNP hanteras på rätt år.
- avstämningsrutiner upprättas samt att attest av avstämningarna av samtliga balanskonton sker.
- se över rutinerna för att attestera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- säkerställa att betalningar från kommunens bankkonton alltid görs två i förening samt att ändringar i behörigheter godkänns två i förening.
- säkerställa att anställningsavtal finns upprättade för samtliga av kommunens anställda.

Till årsstämman i Servanet AB
organisationsnummer 556765-9296
Till fullmäktige i Sundsvalls kommun
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Sundvall och Härnösands kommuner utsedda lekmannarevisor, har granskat Servanet AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Sundsvall 2025-02-24, digitala signaturer

Reinhold Hellgren
Lekmannarevisor
Sundsvall

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor
Härnösand

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Siwert Reinhold Edefast Hellgren

Lekmannarevisor

Serienummer: 8a1703f776f90b[...]cfa6b51386c47

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-02-24 16:27:03 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-02-24 20:21:47 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunstyrelsen

§ 49

Dnr 2025-000153 1.1.2.1

Årsredovisning 2024, Härnösands kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Årsredovisning 2024,

att med anledning av synnerliga skäl inte återställa hela det negativa balanskravet som uppstått genom ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell, samt

att 46,0 mnkr av det negativa balanskravet ska återställas inom tre år.

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna Årsredovisning 2024 till revisionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva-Clara Viklund (M), Ida Skogström (M) och Glenn Sehlin (SD).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar på bifall till attsats 1 och på avslag på attsats 2 och 3.

Glenn Sehlin (SD) yrkar på bifall till Eva-Clara Viklunds (M) förslag.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det avseende attsatserna 1 och 4 endast föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt förvaltningens förslag avseende attsatserna 1 och 4.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens förslag avseende attsatserna 1 och 4.

Propositionsordning 2

Ordföranden finner att det avseende attsats 2 föreligger två förslag till beslut, förvaltningens förslag och Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Kommunstyrelsen

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt förvaltningens förslag avseende attsats 2.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Eva-Clara Viklunds (M) förslag avseende attsats 2.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag avseende attsats 2.

Votering

Votering begärs och verkställs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning avseende attsats 2: ja för förvaltningens förslag och nej för Eva-Clara Viklunds (M) förslag.

Med 10 ja-röster mot 5 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag avseende attsats 2.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 49	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Knapp Britta Thyr		MP	X	
Eva-Clara Viklund		M		X
Magnus Oskarsson	Lars Halén	S	X	
Anne-Cathrine Genberg		S	X	
Johan Nilsson	Monica Fällström	S	X	
Ann Kristine Elfvendal		S	X	
Ann-Charlotte Visén	Hans Rosengren	S	X	
Emil Karlsson	Lars Gunnar Hultin	V	X	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Ida Skogström		M		X
Ingemar Ljunggren	Christian Wasell	M		X
Glenn Sehlin		SD		X
Charlotte Höglund Bystedt		SD		X
Christina Lindberg		C	X	

Reservation

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Eva-Clara Viklund (M) lämnar in följande skriftliga reservation:

Attsats 2: Moderaterna anser inte att det är synnerliga skäl på grund av höga pensionskostnader. Det har varit känt under lång tid att kostnaderna skulle bli höga på grund av den förändrade pensionsmodellen. Trots detta så har inte åtgärder gjorts.

Kommunstyrelsen

Propositionsordning 3

Ordföranden finner att det avseende attsats 3 föreligger två förslag till beslut, förvaltningens förslag och Eva-Clara Viklunds (M) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Eva-Clara Viklunds (M) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag avseende attsats 3.

Votering

Votering begärs och verkställs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning avseende attsats 3: ja för förvaltningens förslag och nej för Eva-Clara Viklunds (M) förslag.

Med 10 ja-röster mot 5 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag avseende attsats 3. Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 49	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Knapp Britta Thyr		MP	X	
Eva-Clara Viklund		M		X
Magnus Oskarsson	Lars Halén	S	X	
Anne-Cathrine Genberg		S	X	
Johan Nilsson	Monica Fällström	S	X	
Ann Kristine Elfvendal		S	X	
Ann-Charlotte Visén	Hans Rosengren	S	X	
Emil Karlsson	Lars Gunnar Hultin	V	X	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Ida Skogström		M		X
Ingemar Ljunggren	Christian Wasell	M		X
Glenn Sehlin		SD		X
Charlotte Höglund Bystedt		SD		X
Christina Lindberg		C	X	

Reservationer

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Eva-Clara Viklund (M) lämnar in följande skriftliga reservation:

Attsats 3: I år så kommer pensionskostnaderna att sjunka och bör då ge utrymme för att betala det man inte ansåg och uppenbarligen inte klarade av att betala 2024.

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Årsredovisning 2023 för Härnösands kommun har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen har sammanställts och överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande. Årsredovisningen i koncept ska efter beslut i kommunstyrelsen överlämnas till revisorerna som ska revidera och avlämna en revisionsberättelse. Årsredovisningen tillsammans med revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Målpuppfyllelse

Av kommunen och koncernbolagens sex lokala inriktningar så visar en samlad bedömning av de ingående 33 målen att utvecklingen inom tre inriktningar bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning, och i tre inriktningar bedöms ha skett i en eftersträvd riktning men inte i en tillfredsställande omfattning. Sammantaget för inriktningarna kan konstateras att en tydlig positiv förflyttning skett och prognosen om ett önskvärt resultat vid målprogrammets slut är god.

För kommunens finansiella mål så visar kommunen varken önskvärd utveckling eller tillfredsställande resultat. Resultaten visar en försämrad utveckling jämfört mot föregående år och utvecklingen behöver både brytas och stärkas för att önskvärd ekonomisk ställning ska kunna uppnås vid målprogrammets slut.

Ekonomiskt resultat

Härnösands kommun redovisar ett negativt resultat om -91,0 mnkr, vilket är -104,4 mnkr lägre än budgeterat resultat för året. Kommunen har 84,3 mnkr högre nettokostnader än föregående år samtidigt som skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat med 24,6 mnkr. Kommunens finansnetto har påverkats negativt med 19,4 mnkr till följd av ökade räntekostnader för pensioner och lån, vilket ger ett resultat som är 79,2 mnkr lägre än för 2023.

Balanskravsresultatet uppgår till -84,4 mnkr för år 2024. Det negativa balanskravsresultatet har delvis påverkats av de för andra året tillfälligt ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell och ökad finansiella kostnader för pensioner till följd av ränteläget. Det uppgick till en kostnadsökning på 38,4 mnkr för året. Kostnadsökningen är tillfällig och en nedgång förväntas kommande år.

Den stora ökningen av pensionskostnader jämfört med tidigare år får anses medge synnerliga skäl för att inte en reglering av den delen av det negativa balanskravsresultatet ska göras. Ställningstagandet motiveras av att pensionsökningen beror på förändrad pensionsmodell, ett beslut som ligger utanför kommunens påverkan. Effekten av förändringen har inte varit möjlig

Kommunstyrelsen

för kommunen att varken långsiktigt budgetera för eller prognostisera för på kort sikt.

Den kommunala koncernen uppvisar ett resultat om -67,4 mnkr. Samtliga koncernbolag förutom kommunen uppvisar positiva resultat för året.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Utifrån kraven i ägardirektiven uppnår koncernens bolag god ekonomisk hushållning för året. Samtliga koncernbolag uppnår soliditetsmålet och avkastningskravet på det egna kapitalet.

Trots både en positiv och önskvärd utveckling av riktning och omfattning av de verksamhetsmässiga inriktningarna så bedöms de finansiella målen väga tungt i den samlade bedömningen då de visat en icke önskvärd utveckling. Den samlade bedömningen för kommunen och koncernbolagen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-20

Checklista med instruktioner

Årsredovisning Härnösands kommun 2024

Härnösands
kommun

2024

Årsredovisning

INNEHÅLL

2024 - ETT ÅR AV UTMANINGAR, ANSVAR OCH FRAMTIDSVAL	4
SÅ HÄR ANVÄNDES PENGARNA	6

01	Förvaltningsberättelse	8
	ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	10
	DEN KOMMUNALA KONCERNEN	11
	VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT & EKONOMISK STÄLLNING	16
	HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	21
	STYRNING & UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	26
	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING & EKONOMISK STÄLLNING	32
	BALANSKRAVSRESULTAT	56
	VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	57
	FÖRVÄNTAD UTVECKLING	64

02	Finansiella rapporter	66
	RESULTATRÄKNING	67
	BALANSRÄKNING	68
	KASSAFLÖDESANALYS	69

03	Noter 70
-----------	-----------------------

04	Drifts och investerings- redovisning 86
-----------	--

05	Ekonomisk ordlista 90
-----------	------------------------------------

06	Revisionsberättelse..... 92
-----------	------------------------------------

2024 Ett år av utmaningar, ansvar och framtidsval

Det är i tider av utmaningar som de viktigaste besluten fattas. Härnösands kommun har under 2023 och 2024 navigerat genom en ekonomisk verklighet som förändrats i grunden. Kraftigt ökade pensionskostnader, minskade statsbidrag och en allmän kostnadsökning har skapat ett läge där vi, liksom många andra kommuner, tvingats göra svåra prioriteringar och ställningstaganden. Men vi har också valt att hålla fast vid en tydlig linje: att i möjligaste mån skydda kvaliteten i välfärden och ge våra verksamheter långsiktiga förutsättningar, snarare än att genomföra kortsiktiga och drastiska besparingar som riskerar att få negativa konsekvenser långt bortom 2024.

Den största ekonomiska utmaningen har varit pensionskostnaderna. För Härnösand innebär det en ökning på 80 miljoner kronor under 2023 och 2024 – en ökning på 70 procent på bara två år. Denna utgift är tillfällig, men samtidigt har den satt stor press på kommunens ekonomi. Vi har varit fullt medvetna om att detta skulle komma, men att anpassa en hel organisation efter en tillfällig topp i kostnader vore inte ansvarsfullt. Därför valde fullmäktige redan 2023 att tillfälligt sänka resultatmålen och ge nämnderna förutsättningar att se långsiktigt på sin verksamhet.

Samtidigt har statsbidragen minskat. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beräknar att det saknas 30 miljarder kronor i välfärden, och vi ser att vi inte är ensamma om vår situation – från att bara en handfull kommuner haft svårt att uppfylla balanskravet 2021, till att över 100 kommuner nu går med underskott. I princip alla regioner befinner sig i samma läge. Det är ett tecken på att hela systemet är under press, och vi menar att staten behöver ta ett större ansvar. Statsbidragen bör åtminstone inflationssäkras för att inte urholka kommunernas ekonomi ytterligare.

Men trots den ekonomiska pressen har vi valt att inte stirra oss blinda på siffrorna. Välfärd handlar om människor – om barnen i förskolan, de äldre som behöver omsorg och alla de som dagligen är beroende av kommunens tjänster. Att i ett läge av tillfälliga kostnadsökningar

tvunga nämnderna till sträng budgetföljksamhet hade inneburit drastiska nedskärningar som på sikt kunnat få allvarliga konsekvenser. Vår strategi har varit tydlig: att låta nämnderna hantera en något sämre ekonomisk situation på kort sikt för att skapa stabila och hållbara verksamheter på lång sikt. Fokus har varit att gå in i 2025 på en hållbar nivå med en ekonomi som uppfyller såväl balanskrav som god ekonomisk hushållning.

Detta har varit en medveten och väl förankrad strategi, beslutad av fullmäktige. Jag, vi i majoriteten, har känt oss trygga i detta, alternativet hade nämligen varit katastrofalt. I vårt län har kommunledningarna i nästan alla kommuner resonerat på exakt samma sätt. Samtidigt kan jag konstatera att det bara är i Härnösand som debattnivån varit så uppskruvad och där fullmäktiges granskande organ stått i fronten. Jag har heller aldrig upplevt att fullmäktiges beslut överprövats på det sätt vi kunnat bevittna under det senaste året.

Härnösands kommuns ekonomi behöver anpassas till en föränderlig värld. Demografin förändras snabbt – färre barn föds, invånarantalet förväntas minska i relativt hög takt, samtidigt som andelen äldre ökar. Det är en ekvation som är svår, men en utveckling som de flesta kommunerna i landet också brottas med. Det är en utveckling som vi också behöver anpassa oss

ekonomiskt till, där vi anpassar oss efter framtidens behov. Vi måste både effektivisera och prioritera för att säkerställa en god välfärd även i framtiden.

Kommunfullmäktiges beslut att satsa på äldres hälsa genom initiativet "Hälsosamma och friska Härnösand" har fått stor positiv uppmärksamhet i Kommunsverige. Med finansiering från Utfallsfonden är detta en innovativ insats för att möta den demografiska utmaningen, och den följs med intresse av forskare vid Lunds universitet. Om satsningen visar sig stärka hälsa och självständighet hos våra äldre, kan den bli en viktig pusselbit i arbetet för en långsiktigt hållbar välfärd.

Men, mitt i alla dessa utmaningar får vi inte glömma det dagliga arbetet som görs i Härnösand. Varje dag, dygnets alla timmar, ser vi insatser som gör skillnad – i äldreomsorgen, i skolan, i våra samhällstjänster, i fritidsverksamheter, i våra förskolor, i kulturverksamheterna, ja oavsett var man arbetar så har varje medarbetare gjort sitt yttersta för att skapa mervärde för Härnösands invånare. Kommunens medarbetare har fortsatt att leverera, trots ett stundtals högt tonläge och ett debattklimat som riskerar att vara demoraliserande. Det är deras arbete som gör att vi kan säga att vi, trots allt, fortfarande står starka.

Tack till alla som bidragit till 2024 års verksamhet!

Så här användes pengarna

100 kr i skatt till kommunen användes under 2024 så här:

35 kr VÅRD & OMSORG 2023 34 kr 2022 35 kr	27 kr SKOLA, BARN & UNGDOM 2023 28 kr 2022 28 kr	9 kr FÖRSKOLA & BARNOMSORG 2023 9 kr 2022 9 kr	9 kr INFRASTRUKTUR & SKYDD M.M. 2023 9 kr 2022 9 kr	6 kr FRITID & KULTUR 2023 6 kr 2022 6 kr
6 kr INDIVID- & FAMILJEOMSORG 2023 6 kr 2022 6 kr	2 kr POLITISK VERKSAMHET 2023 2 kr 2022 2 kr	3 kr AFFÄRSVERKSAMHET 2023 3 kr 2022 2 kr	2 kr SÄRSKILT RIKTADE INSATSER 2023 2 kr 2022 2 kr	1 kr VUXENUTBILDNING & ÖVRIG UTBILDNING 2023 1 kr 2022 1 kr

KOMMUNENS INTÄKTER	2024 mnkr	2024 %	2023 mnkr	2023 %
Skatteintäkter	1 355,3	57%	1 347,7	57%
Generella statsbidrag och utjämning	644,6	27%	627,7	27%
Bidrag	212,5	9%	203,7	9%
Övriga intäkter	39,2	2%	50,4	2%
Taxor och avgifter	46,9	2%	42,9	2%
Hyror och arrenden	45,0	2%	39,8	2%
Försäljning av verksamheter	50,8	2%	37,3	2%
Total	2 394,3	100%	2 349,5	100%

KOMMUNENS KOSTNADER	2024 mnkr	2024 %	2023 mnkr	2023 %
Personalkostnader	-1 487,8	60%	-1 434,8	61%
Entreprenader och köp av verksamhet	-323,5	13%	-322,0	14%
Lokalhyror	-166,7	7%	-127,5	5%
Övriga kostnader	-184,9	7%	-157,8	7%
Material	-71,6	3%	-74,2	3%
Tjänster	-80,1	3%	-75,2	3%
Bidrag	-73,4	3%	-71,7	3%
Avskrivningar	-97,3	4%	-98,0	4%
Total	-2 485,3	100%	-2 361,3	100%

01

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen för räkenskapsåret 2024.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

-

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

-

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

-

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

-

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

-

BALANSKRAVSRESULTAT

-

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

-

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

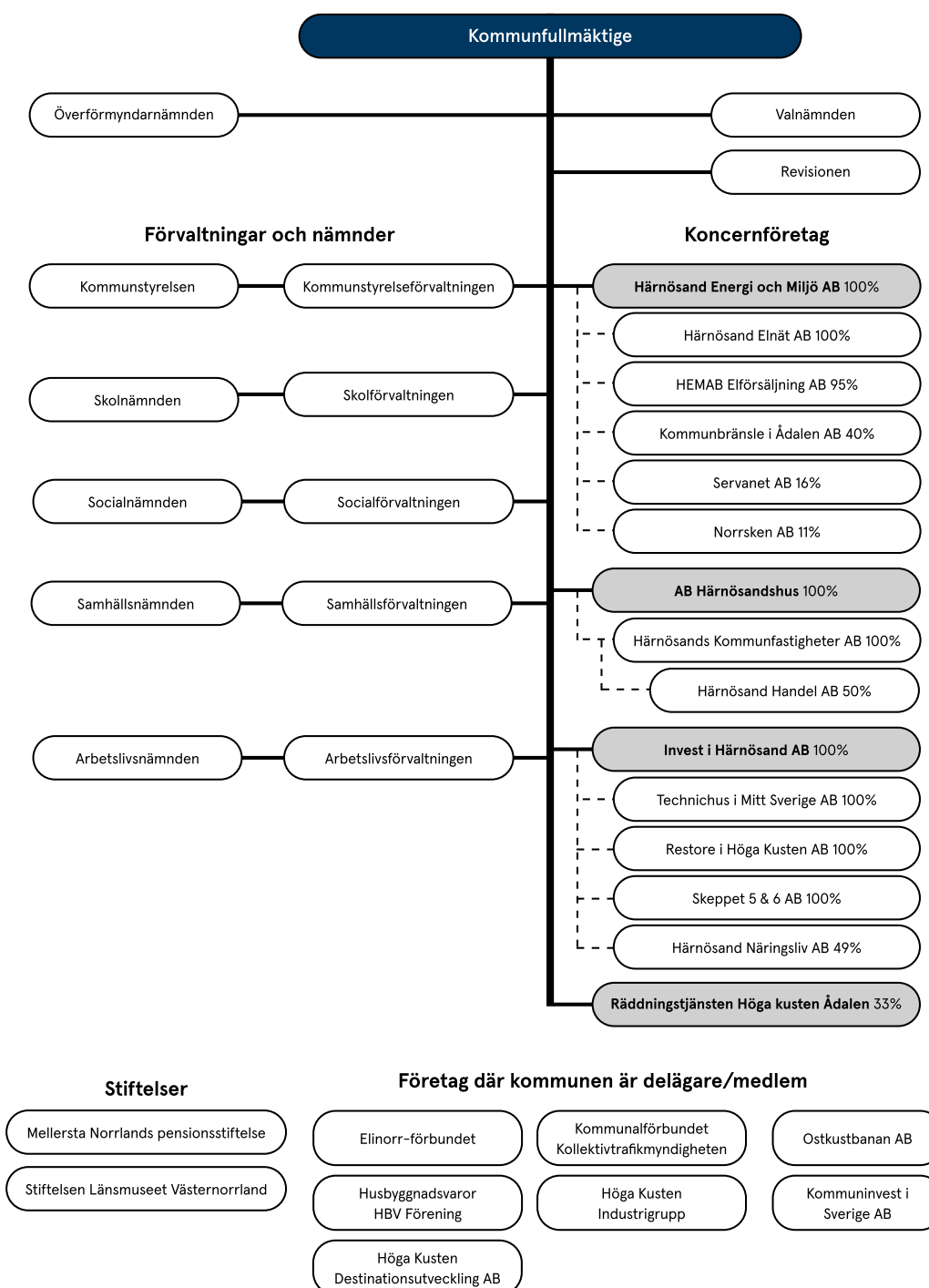
Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för åren 2020-2024.

FEM ÅR I SAMMANDRAG	Finansiell leasing					
	2024	2023	2022	2022	2021	2020
Folkmängd 31/12	24 515	24 654	24 879	24 879	25 012	25 114
Total skattesats, %	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6
varav kommunal skattesats, %	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3
KONCERN						
Årets resultat, mnkr	-67,4	-3,7	53,7	81,6	46,0	110,5
Årets resultat, mnkr*	-67,4	-3,7	43,7	71,6	55,2	75,9
Soliditet, %	21,8	24,9	25,3	27,2	26,9	26,2
Nettoinvesteringar, mnkr	478,3	282,6	343,5	341,9	220,2	189,3
Antal tillsvidareanställda	2 376	2 364	2 311	2 311	2 133	2 073
KOMMUN						
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	-2 017,7	-1 933,4	-1 808,0	-1 840,1	-1 811,3	-1 676,5
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 999,9	1 975,3	1 881,0	1 881,0	1 813,1	1 735,8
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	100,9	97,9	96,1	96,6	99,9	96,6
Finansnetto, mnkr*	-73,3	-53,9	-33,9	1,0	3,0	2,0
Årets resultat, mnkr	-91,0	-11,9	39,1	41,9	4,8	61,4
Årets resultat, mnkr*	-91,0	-11,9	29,1	31,9	14,0	26,8
Tillgångar, mnkr	1 950,7	1 975,3	1 897,2	1 169,9	1 127,2	1 120,4
Tillgångar per invånare, kr	79 572	80 120	76 257	47 023	45 066	44 612
Skulder, avsättningar, mnkr	1 609,9	1 459,1	1 369,2	742,0	741,2	735,3
Skulder, avsättningar per invånare, kr	65 669	59 184	55 034	29 824	29 634	29 278
Eget kapital, mnkr	340,8	516,1	528,0	427,9	385,9	385,0
Soliditet, %	17,5	26,1	27,8	36,5	34,2	34,4
Investeringsvolym, mnkr	203,5	174,2	98,4	83,0	42,9	62,9
Avskrivningar, mnkr	-97,3	-98,0	-91,5	-45,1	-42,9	-48,7
Antal tillsvidareanställda	2 132	2 122	2 062	2 062	1 886	1 853
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	2 120	2 112	1 978	1 978	1 841	1 815

*) jämförelsestörande poster

Den kommunala koncernen

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan

kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Det finns kommunala koncernföretag (se organisationsschemat) som inte ingår i de sammanställda räkenskaper.

Dessa bolag uppfyller inte kriterierna för att upptas i, och återfinns därför inte i, de sammanställda räkenskaper. Inget fristående företag anses ha särskild ekonomisk betydelse för kommunkoncernen.

Kommunen

HÄRNÖSANDS KOMMUN ÄR ORGANISERAD I FEM NÄMNDER.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvox, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkeshögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt Härnösands ungdomsgård.

SKOLNÄMNDEN

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och personer med

funktionsvariationer samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till personer med funktionsvariationer, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden ansvarar även för kommunens familjerådgivning.

MANDAT I KOMMUNFULLMÄKTIGE

Parti	Mandat	(%)
Socialdemokraterna	17	38,5
Moderaterna	7	16,0
Sverigedemokraterna	6	13,1
Centerpartiet	4	10,2
Vänsterpartiet	3	7,8
Miljöpartiet de gröna	3	6,9
Kristdemokraterna	2	4,0
Liberalerna	1	3,2
Övriga partier	0	0,3
Totalt	43	100

Fotnot: Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2022 till 81,18 procent.

Komunala koncernföretag

AB HÄRNÖSANDSHUS MED DOTTERBOLAG

Bolaget AB Härnösandshus har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresrätter inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter. Bolaget har ett helägt dotterbolag, Härnösand Kommunfastigheter AB.

HÄRNÖSAND ENERGI OCH MILJÖ AB, HEMAB, MED DOTTERBOLAG

Bolaget Härnösand Energi och Miljö AB har som grundläggande uppgift att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och

med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhänsyn. Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom elförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening och avfallshantering. Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning. Bolaget har fem dotterbolag (Härnösand Elnät AB, HEMAB Elförsäljning AB, Kommunbränsle i Ådalen AB, Servanet AB, samt Norrsken AB).

INVEST I HÄRNÖSAND AB MED DOTTERBOLAG

Bolaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera

och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt. Bolaget har fyra dotterbolag (Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB, samt Härnösand Näringsliv AB).

RÄDDNINGSTJÄNSTEN I HÖGA KUSTEN-ÅDALEN

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

Privata utförare

Privata utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En kommunal angelägenhet är sådant kommunen självt skulle ha genomfört gentemot medborgare, men som kommunen istället upphandlat privata aktörer att utföra. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande, kommunala företag inkluderas därmed inte i begreppet privata utförare. En kommun kan även uppdra åt annan kommun eller region att utföra uppgifter för sin egen räkning, denna typ av samverkan benämns avtalssamverkan.

Kommunens nämnder har under årets haft avtal med privata utförare enligt följande:

Kommunstyrelsen har för verksamhetsåret 2024 inga avtal med privata utförare. Avtalssamverkan finns inom kommunstyrelsens ansvarsområde/organisation för överförmyndarens verksamhet, men i denna är Härnösands kommun utförare. Ingen avtalssamverkan finns där andra kommuner eller regioner utför uppgifter som åligger kommunstyrelsen.

Arbetslivsnämnden har avtal med fem externa utförare, tre inom

teoretisk utbildning och två inom yrkesutbildning. Uppföljningar sker vid behov, och utförarna lämnar en årlig kvalitetsrapport som följs av ett samtal om kvaliteten. I huvudsak bedrevs utförarnas verksamhet enligt gällande avtal och mål under 2024. I ett fall har utföraren inte kunnat leverera enligt planen för året, dialog med utföraren pågår för att hitta en lösning. Under 2025 kommer utföraren att vidta åtgärder för att genomföra utbildningsstarter enligt plan. En tydlig implementerings- och uppföljningsplan finns och följs.

Samhällsnämnden har haft avtal med två privata aktörer under året. Under 2024 behövdes inga avtal förnyas, under 2025 kommer ett avtal att förnyas genom upphandling. Uppföljning inom avtal har genomförts vid minst två tillfällen per avtal.

Inom skolnämndens verksamhetsområde finns, efter att en fristående enhet under året valt att avveckla verksamheten, numera nio fristående förskolor i Härnösands kommun. Dessa förskolor ansvarar för cirka en fjärdedel av kommunens 1-5 åringar som har sin placering på förskola. Det är kommunen som godkänner huvudman för att starta eller utöka

fristående förskola. Kommunen har därmed också tillsynsansvaret för verksamheten, till skillnad mot skolverksamhet där Skolinspektionen godkänner huvudman och har tillsynsansvar. Regelbunden tillsyn för fristående förskolor i Härnösands kommun sker vartannat år. Vid 2024 års tillsyn var fokus inom ramen för läroplanens kapitel Omsorg, utveckling och lärande samt uppföljning av dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet.

Inom socialnämnden fanns under 2024 en aktör inom Lagen om valfrihet (LOV), inom hemtjänsten. Uppföljning av den privata utföraren har skett kvartalsvis genom samverkan på tjänstemannanivå. Vid uppföljningen diskuteras exempelvis arbetssätt, utbildningsbehov, utvecklingsfrågor och löpande kvalitetsarbete.

Nämnden har delgivit information om avvikelser, inkomna synpunkter och verksamhetsberättelse från den privata utföraren. I den löpande uppföljning som sker till nämnd avseende till exempel ekonomi redovisas den privata utföraren för sig. I den utredning som gjorts under året avseende bland annat hemtjänsten, har även den privata utföraren inkluderats.

Förändringar under året

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträdet i november att uppdra till kommunfullmäktiges presidium att inleda ett arbete för att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. (KF 2024-11-25, §144)

Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

DEMOGRAFISK UTVECKLING

Befolkningen minskade under 2024 med 139 personer. Prognoserna visar en förväntad fortsatt minskning. Konsekvensen av minskningen blir minskade intäkter från skatter och statsbidrag. Antalet invånare som tillhör någon av grupperna barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

För att koncernen ska upprätthålla och utveckla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver verksamheterna effektivisera och minska kostnaderna. Samtidigt måste den digitala och automatiserade utvecklingen av tjänster inom välfärden intensifieras. Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning prioriteras. En strategisk och kraftfull satsning på "Ett hälsofokuserat och friskare Härnösand" med finansieringsstöd av Utfallsfonden tar sikte på att fler äldre personer i Härnösand ska kunna bibehålla och återerövra hälsa och självständighet samtidigt som

behoven av hemtjänst minskar i motsvarande grad.

ARBETSMARKNAD

Den digitala omställningen och konsekvenserna av pandemin har medfört en omstrukturering av arbetsmarknaden. Antalet instegsjobb för ungdomar har minskat. Förändrade behov i samhället medför högre ställda krav på kompetens, vilket skapar risk för långtidsarbetslöshet i grupper med lägre utbildningsnivå eller inte matchningsbar kompetens.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Kompetenshöjande insatser för befintlig personal inom organisationen krävs för att matcha utvecklingen i samhället. Studievägledning och utbildningsinsatser behövs som höjer och matchar nuvarande och framtida behov av kompetens i kommunen/regionen.

SAMHÄLLSEKONOMI

Det världspolitiska läget och den samhällsekonomiska situationen väntas fortsatt sätta press på offentlig sektor.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Öka organisationens omställningsförmåga och planering för olika typer av scenarier, grundat i omvärldsbevakning och löpande prognoser.

KLIMATPÅVERKAN

Förändringar i klimatet väntas medföra stora utmaningar för invånare och verksamheter. Förebyggande åtgärder är avgörande för att minimera konsekvenser på lång sikt.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Arbetet med klimatanpassning ska bedrivas kontinuerligt och vara en naturlig del i beslutsunderlag vid samhällsplanering och investeringar.

BRISTER I INFORMATIONS-, IT- OCH CYBERSÄKERHET

Risk för bristande förmåga att möta lagkrav, bevara tillit, undvika negativa händelser samt möta verksamhetens behov av en säker digitalisering.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

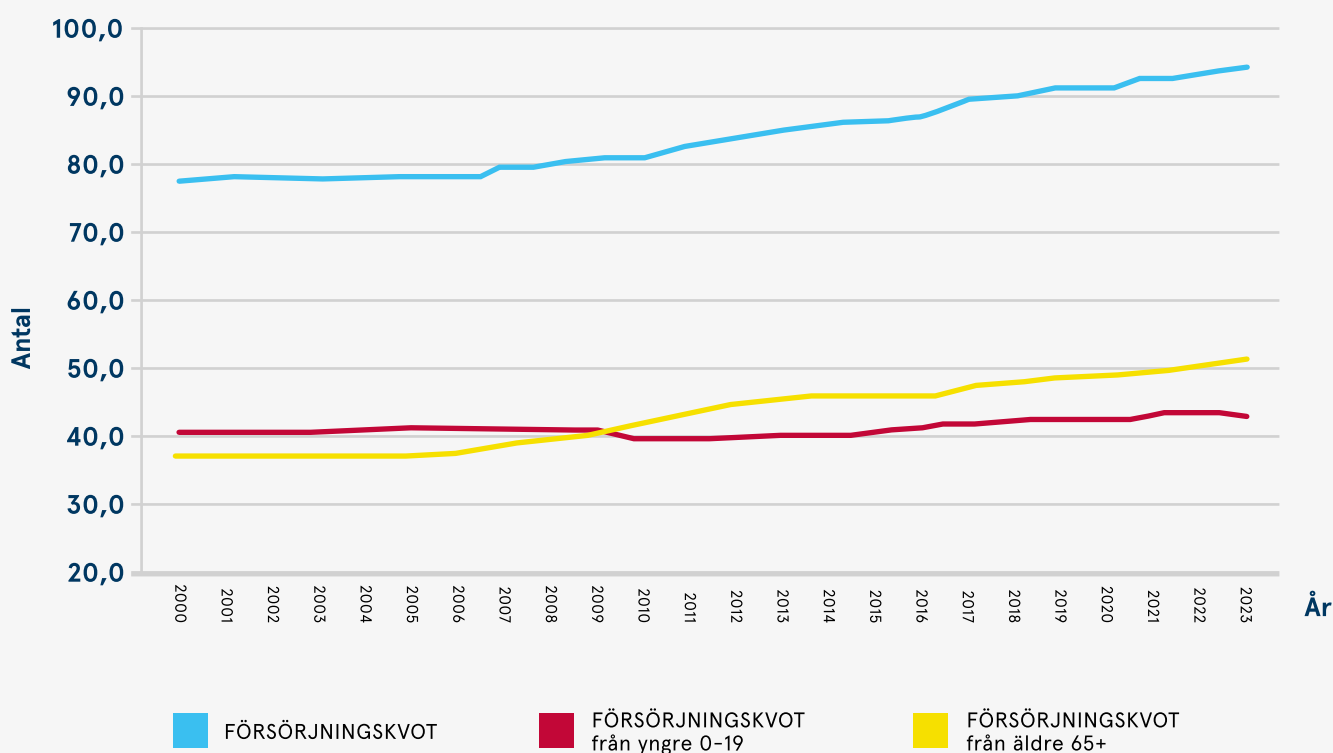
Vidareutveckla det strategiska och systematiska säkerhetsarbetet inom information-, IT- och cybersäkerhet.

Befolkningen fortsatte att minska under 2024 (-139 personer). De största minskningarna består av utflyttningar till andra län (-716) och utflyttningar till kommuner inom

vårt eget län (-413). Totalt flyttade 37 personer fler från, än till, Härnösand under året (1241 resp. 1204 personer). I kommunen föddes 199 barn, samtidigt avled 302 personer vilket

ger ett negativt födelseöverskott (-103). Folkmängden i Härnösand uppgick vid årsskiftet till 24 515 personer.

Demografisk försörjningskvot

Demografisk försörjningskvot är ett mått som visar hur många personer det finns utanför den arbetsföra befolkningen jämfört med personer i arbetsför ålder. Om kvoten är högre än 100 betyder det

att det är fler som ska försörjas än som försörjer. Om den är under 100 betyder det att det är fler som försörjer. En total försörjningskvot på exempelvis 77 innebär att på 100 personer i arbetsför ålder så finns

det 77 personer som är yngre eller äldre. Ju högre tal detta mått visar desto tyngre är försörjningsbördan. Försörjningskvoten i Härnösand var 2023 97,3 varav 54,0 från äldre (65+) och 43,3 från yngre (0-19 år).

Måttet är rent demografiskt och tar bara hänsyn till antalet personer i olika åldrar. Hur många personer som i praktiken arbetar beaktas inte i beräkningen. Arbetsför befolkning avser i denna tabell personer i ålder 20-64 år.

Källa: Statistikmyndigheten SCB

Verksamhetsrisker

FÖREKOMST AV KORRUPTION ELLER ANDRA OEGENTLIGHETER

Risken för korruption omfattar en bred uppsättning av oönskade beteenden och företeelser; alltifrån sådant som uppfattas som olämpligt till sådant som är olagligt.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

Kontroll av att representationsfakturer i ekonomisystemet fungerar tillfredsställande utifrån gällande riktlinjer.

LAGEN OM OFFENTLIG UPPHANDLING (LOU) ÅTFÖLJS INTE

Risk för bristande förmåga att reglera och skydda nyttjandet av offentliga medel, tillse att de konkurrensmöjligheter som finns utnyttjas samt tillse att upphandling genomförs affärsmässigt.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

Kontroll av att inköp genomförs enligt gällande avtal.

BRISTANDE EFTERLEVNADE AV STYRDOKUMENT OCH BESLUT

Risk för bristande efterlevnad av styrdokument och beslut vilket kan påverka den demokratiska processen då beslut, som ytterst representerar medborgarnas vilja, inte omsätts i praktiken.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

Kontroll av att de beslut som har fattats av nämnd, styrelse och kommunfullmäktige har genomförts.

Finansiella risker

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Genomsnittlig ränta %	3,73	3,33	2,61	1,88
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,14	0,41	1,36	1,37
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	1,14	0,20	1,29	1,26

Kommunen har en relativt låg skuldsättningsgrad och samtliga lån har Kommuninvest som långivare. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 1,14 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,14 år vid årets slut.

Den korta genomsnittliga räntebindningstiden medför att kommunen har en högre känslighet för stigande räntor än om räntebindningstiden varit

lång. Samtidigt medför korta räntebindningstider att kommunens räntekostnader sjunker snabbare i händelse av räntesänkningar.

För kommunkoncernen som helhet är ränterisken lägre i och med att den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 1,29 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,36 år.

Kommuninvest är som regel långivare vilket innebär att den så

kallade finansieringsrisken med den låga kapitalbindningstiden blir marginaliserad inom kommunkoncernen.

Det finns alltså utrymme inom koncernen att hantera stigande räntor under kommande år.

Varken kommunen eller kommunkoncernen är i enlighet med finanspolicyn exponerade mot utländska valutor och bär därmed ingen risk för valutaexponering.

Pensioner

PENSIONS FÖRPLIKTELSE (MNKR)	2024	2023
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt (pensioner före 1998)	603,1	588,6
Avsättning inkl. särskild löneskatt (pensioner efter 1998)	337,3	268,2
Pensionsförpliktelse, trygghet	-68,3	-80,4
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	872,2	776,4
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-180,8	-191,5
Summa förvaltade pensionsmedel	-180,8	-191,5
Återlånade medel	759,6	665,3
Konsolideringsgrad (%)	-18,7%	-23,2%

Härnösands kommun tryggar en del av sin pensionsförpliktelse i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) sedan 2009. Kommunen har inga finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del

som förvaltas av pensionsstiftelsen vilken är en egen juridisk person. Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942. Kommunens andel av det

marknadsvärderade egna kapitalet i pensionsstiftelsen uppgår till 90,5 procent. Från och med 2024 upptas den trygghade pensionsförpliktelserna exklusive löneskatt enligt direktiv från pensionsstiftelsens revisorer.

Händelser av väsentlig betydelse

Den svenska ekonomin har präglats av ett svagt konjunkturläge. Trots lägre inflation och sjunkande räntor har hushållens konsumtion varit låg och ekonomin som helhet är att betrakta som svag. Offentlig sektor har med få undantag påverkats negativt av de senaste årens utveckling. Härnösands kommun avslutar sitt räkenskapsår med ett underskott och även om de nationella förutsättningarna förbättras något under 2025 krävs fortsatta åtgärder. Kommunfullmäktige valde att senarelägga beslutet om Årsplan 2025 från juni till oktober i syfte att förbättra förutsättningarna för budgetarbetet.

I samband med delårsrapporteringen införde kommunfullmäktige också anställningsstopp varefter endast förvaltningschefer äger rätt att besluta om anställningar. I samband med delårsrapporteringen införde kommunfullmäktige ett anställningsstopp fram till 2024-12-31. Under denna tidsperiod har endast förvaltningschefer fått besluta om nya anställningar.

Under våren riktade den förtroendevalda revisionen och KPMG anmärkning mot skolnämnden och socialnämnden för att ha bedrivit verksamhet på ett icke ekonomiskt tillfredställande sätt under 2023. Uppföljning och budgetföljsamhet ansågs ha brustit och underskott bedömdes inte ha uppmärksamats i tid. Av liknande skäl avrådde revisionen

kommunfullmäktige från att bevilja ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och samhällsnämnden. Vidare bedömdes kommunstyrelsen ha brustit i uppsiktsplikt och intern kontroll vad gäller kommunens nämnder. Kommunfullmäktige beslutade delvis i enlighet med revisionens rekommendation, dock inte i fråga om ansvarsfrihet. Anmärkning utfärdades till samtliga

nämnder. I november 2023 beslutade kommunstyrelsen om förstärkt uppsikt under 2024 för skolnämnden och socialnämnden utifrån bristande ekonomisk följsamhet. Under 2024 utvidgades beslutet till att också omfatta arbetslivsnämnden. Den förstärkta uppsikten har bedrivits enligt plan.

ORGANISATION

En omorganisation av arbetslivsförvaltningen har påbörjats som en konsekvens av minskat flyktingmottagande och anpassning till nya regelverk. Beslut har fattats om arbetsmarknadsarenors avveckling och delavveckling/omdisponering av drifts- och budgetansvar inom kommunkoncernen. Exempelvis avser HEMAB att, från och med augusti 2025, överta ansvar och drift av arenan som idag arbetar på Härnösands kretsloppspark. Vidare har arenorna på fritidsbanken och entreprenaden flyttats till samhällsnämnden. En del av arena intern service/städ flyttas till socialnämnden och arena administration till kommunstyrelsen. I samband med budget 2025 uppdrogs kommunfullmäktiges presidium att skriva fram ett förslag om avveckling av arbetslivsnämnden under 2025. Beslutet är ännu inte formellt behandlat.

TILLVÄXT, KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH SAMHÄLLSBYGGNAD

I december meddelade statliga ISP (Inspektionen för strategiska produkter) att greentech-bolaget PTL inte beviljas tillstånd för etablering i Torsboda eftersom bolaget inte uppfyller de villkor som ställs utifrån perspektiven svenskt medborgarskap och representation

i styrning, ledning och ägande. Tillståndsbeslutet överklagades utan framgång. Utvecklingsarbetet för kommande etableringar och utveckling av befintligt näringsliv fortskrider under kommunstyrelsens överinseende. Förberedelserna bedöms viktiga för både befintligt näringsliv och potentiella etableringar. Utmaningar inom kompetensförsörjning, mottagningskapacitet och samhällsbyggnad behöver fortsatt adresseras om kommunen ska expandera.

I december beslutades om förnyat fyraårigt samverkansavtal med MIUN genom delfinansiering från kommunstyrelsen och HEMAB. Avtalet utgår från Härnösands tillväxtstrategi och syftar till att utveckla kommunkoncernens verksamheter, stödja MIUN:s strategier för utbildning och forskning samt möjliggöra vidareutveckling av HEMAB:s profilområden. Kommunstyrelsen har också, utifrån målen i tillväxtstrategin, reviderat riktlinjerna för landsbygdsmedel för att förbättra förutsättningarna för föreningars engagemang och förmåga att driva utveckling. Samverkansavtal har tecknats med den ombildade föreningen HÄR handel och mötens ekonomiska förening i syfte att stötta och utveckla handeln.

Yrkeshögskolemyndigheten har beviljat kommunens ansökningar om utbildningarna Driftingenjör Elkraft, Underhållsingenjör samt Kyl- och värmepumpstekniker samt Processtekniker med vätgaskompetens. Utbildningarna startar under hösten under förutsättning att tillräckligt elevunderlag finns. Ansökan

utarbetas också för utbildningarna Drifttekniker Kraft och Värme, Stadsodlare och Utbildning för fartygsbefäl klass 7. Samtliga utbildningar bedöms viktiga för länets utveckling. Under hösten startade utbildningsprojektet ”Tryggad välfärd under samhällsomvandling” i Härnösands kommun. Utbildningen är ett led i arbetet med att säkra kompetensförsörjningen och vänder sig till personer som i dagsläget arbetar inom förskola eller äldreomsorg i kommunen och som behöver vidareutveckla språket och/eller yrkeskunskaperna.

Trycket på kommunens planhandläggning har varit högt de senaste åren. I syfte att öka effektiviteten har en prioriteringsordning för inkomna detaljplaneärenden tagits fram. Detaljplaner som träffar målen i tillväxtstrategin och översiktsplanen ska prioriteras i första hand. Möjlighet för politiska omprioriteringar har säkerställts i rutinerna.

Flera planfrågor har beslutats. Exempelvis kan nu Fastlandet 2:91 och 2:93 som ägs av ICA Fastigheter utvecklas för handels- eller centrumändamål. Området ligger intill Härnösands resecentrum och ingår i handelsområdet Ankaret. Uppskattningsvis kan ca 30–40 arbetstillfällen komma att tillskapas till följd härav. Detaljplanering kan inledas för del av fastigheten Fastlandet 2:64. Härnösand Kommunfastigheter AB har lämnat in en ansökan om planbesked för en ny förskola. Köpekontrakt om 4,6 mnkr har godkänts avseende del av fastigheten

Härnösand Saltvik 1:37. Härnösands kommun har brist på industrimark, och har i översiktsplanen pekat ut området kring Saltvik som ett utvecklingsområde för förtätning av industri. Skogs-/markområdet omfattar ca 56 ha, angränsar till kommunens fastighet Saltvik 2:35 och sträcker sig ner till havet. Området ligger strategiskt bra till för framtida utveckling av både industrimark och bostäder. Vidare har en avsiktsförklaring mellan kommunen och Statens bostadsomvandling godkänts gällande Härnösand Sländan 45. Ambitionen är att till skapa nya trygghetsboenden på Brännan. Policyn för kommunalt stöd till trygghetsboenden har reviderats i syfte att stärka möjligheterna för etableringar av trygghetsboenden på landsbygden. Nybyggnationen av Myrans IP har färdigställts och invigts. Anläggningen omfattar konstgräsplan samt en mindre naturgräsplan, en servicebyggnad med tillhörande omklädningsrum samt utrymme för servering och försäljning i samband med olika arrangemang.

Kommunen har tecknat avtal med PEAB avseende byggnation av nya Nybron. Riktpriskalkylen innefattar tidplan och genomförandebeskrivning och uppgår till 226 miljoner kronor. Oförutsedda kostnader beräknas till 15% i projektet härutöver. Kostnaden beaktas i kommunens 10-åriga investeringsplan. Förberedande lednings- och markarbete har påbörjats, liksom upprättandet av en tillfällig bro. Den nya bron beräknas vara på plats sommaren 2026.

Kommunstyrelsen har beslutat bilda ett arkivcentrum (Nordarkiv). Målet är att skapa ett

kompetenscentrum för samverkan kring kompetensförsörjning, utbildning, förvaring och drift av fysiska arkiv samt e-arkivlösningar. Arkivcentrat ska medge utrymme för andra kommuner, kommunens bolag, myndigheter och ideella föreningar att ingå. Arbetet med att teckna avsiktsförklaringar har inletts för att utöka samverkan med andra aktörer inom Nordarkivs verksamhetsområde. Uppstart bedöms möjlig under år 2026.

STÖRRE UTVECKLINGSPROJEKT INOM HEMTJÄNST

Utvecklingsprojektet Ett hälsosammare och friskare Härnösand har inletts inom äldreomsorgen. Avtal om flerårigt samarbete har tecknats med Utfallsfonden avseende förebyggande och hälsofrämjande arbete för medborgare som har hemtjänst. Utfallsfonden förvaltar kapital främst från Europeiska Investeringsfonden och statliga Saminvest. Genom avtalet erhåller kommunen rörelsekapital under en längre tid för att synliggöra effekter och utfall av utvecklingsarbete. Utfallsfondens finansieringsåtagande motsvarar den budget kommunen avsatt för att genomföra nödvändig organisationsutveckling och målgruppspecifika insatser i syfte att stärka personer som har hemtjänst och samtidigt minska kostnaderna för verksamheten. Om insatserna når gemensamt satta mål betalar kommunen för resultaten (utfallet). Om insatserna inte är lyckosamma kan Utfallsfonden däremot förlora hela eller delar av sin finansiering. Denna typ av finansiering kallas sociala utfallskontrakt och är ett verktyg för att pröva nya arbetssätt utan att kommunen själv uppbär hela

den ekonomiska risken och för att styra insatser mot tydlig satta mål. Parterna har enats om gemensamma utfallsmål om minskat behov samt förbättring av kvalitet i hemtjänst. Om målen uppnås bedöms kommunen kunna undvika kostnader om ca 60 mnkr per år. Samarbetet beräknas pågå upp till fem år. Utfallsfonden är den första fonden av sitt slag i Sverige, men modellen har utvärderats i England med goda resultat.

JÄMSTÄLLDHET OCH SOCIAL HÅLLBARHET

Kommunen har ratificerat CEMR-deklarationens nio nyttillkomna artiklar. Vidare har kommunen anslutit sig till länsstrategin för ett jämställt Västernorrland 2024-2027. Strategins innehåll har tillkommit genom ett samarbete mellan representanter för länets ungdomar, sakkunniga, chefer och politiker.

Härnösands kommun har tagit initiativ till nätverket "Avbrott Västernorrland". Syftet är att motverka kriminalitet och bibehålla trygghet i samhället. De brott som på andra orter visat sig följa med stora byggen och etableringar är bland annat välfärdsbrottslighet, arbetslivskriminalitet, droghandel, prostitution och ordningsstörningar. I nätverket ingår Sundsvalls och Timrå kommuner liksom Polisen, Länsstyrelsen och Torsboda Industrial Park. Nätverket verkar både strategiskt och operativt och delar idéer, kunskap och arbetsmetoder. Fler kommuner kommer att bjudas in. Härnösand har tagit initiativ till ett påverkansarbete på nationell nivå. Ett informellt nätverk av kommuner med stora etableringar har tillsammans med

SKR tagit fram rapporten "Grön omställning" där förslag på nationella åtgärder inom ett antal centrala områden finns beskrivna.

En överenskommelse har tecknats med Föreningen kvinnogemenskap - Härnösands kvinno- och tjejjour i Härnösand. Syftet är att åstadkomma en långsiktig samverkan kring våldsutsatta kvinnor, barn och unga vuxna. Samverkan gäller såväl det akuta och direkta stödet som det långsiktiga, våldsförebyggande arbetet.

Det suicidpreventiva arbetet har intensifierats i samtliga kommuner i Västernorrland. Stödmaterial för samtal och internt medvetandegörande har skapats och finns tillgängligt och i Härnösands kommun har ca 700 medarbetare utbildats. Under Suicidpreventiva dagen deltog ca 200 medborgare och representanter från olika organisationer vid föreläsningarna och ytterligare ca 100 medborgare anslöt vid ljusmanifestationen.

Inom ramen för ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) har förekomst av narkotika- och dopningssubstanser undersökts och identifierats i kommunens avloppsvatten. Undersökningen sker årligen och används som en av flera indikatorer för kommunens främjande och förebyggande arbete.

Kommunen har beslutat om en årlig budget för Ungdomsforum. Genom forumet ska kommunen erbjuda och skapa olika kanaler för att möjliggöra och främja ungas inflytande och delaktighet. Forumet ska inkludera alla unga och särskilt unga med funktionsvariationer.

Deltagarperioden i SKR:s jämställdhetskoncept har löpt enligt plan och avslutas i februari 2025. Exempel på insatser under året är de utbildningar som genomförts för såväl politiker i nämnder och bolag som för revision och högsta chefer. Jämställdhetsperspektivet har på olika sätt införlivats i mål- och ekonomistyrningen och i andra verktyg för övergripande styrning såsom nämndernas reglementen, kommundirektörsinstruktionen och i löpande revidering av styrdokument. Ett pilotprojekt inom socialnämndens verksamheter har visat sig ge effekter på sjukfrånvaron inom hemtjänst och erfarenheterna kan tillvaratas i socialnämndens övriga omställningsarbete. Jämställdhetskrav har införts som standard i kommunens upphandling vilket antas ge effekter också utanför organisationen. Inom kommunstyrelsen pågår nu försök att med ökade krav på konsekvensbeskrivningar förbättra förutsättningarna för politiken att fatta jämställda beslut. Förvaltningscheferna har beslutat att vidareutveckla och dokumentera styrmodellen utifrån jämställdhetsintegrering för att säkerställa perspektivet vid byte av målprogram.

DE KOMMUNALA BOLAGEN

Under året har de kommunala bolagen genomfört betydande investeringar och utvecklingsinsatser. Hemab har under året fortsatt sitt arbete för miljö och hållbarhet, bland annat genom omfattande investeringar i VA-infrastruktur och utbyggnad av biogasanläggningen. Bolaget har genomfört ett

klimatbokslut och tagit viktiga steg för att minska sin miljöpåverkan, trots utmaningar med låga elpriser och ökade bränslekostnader.

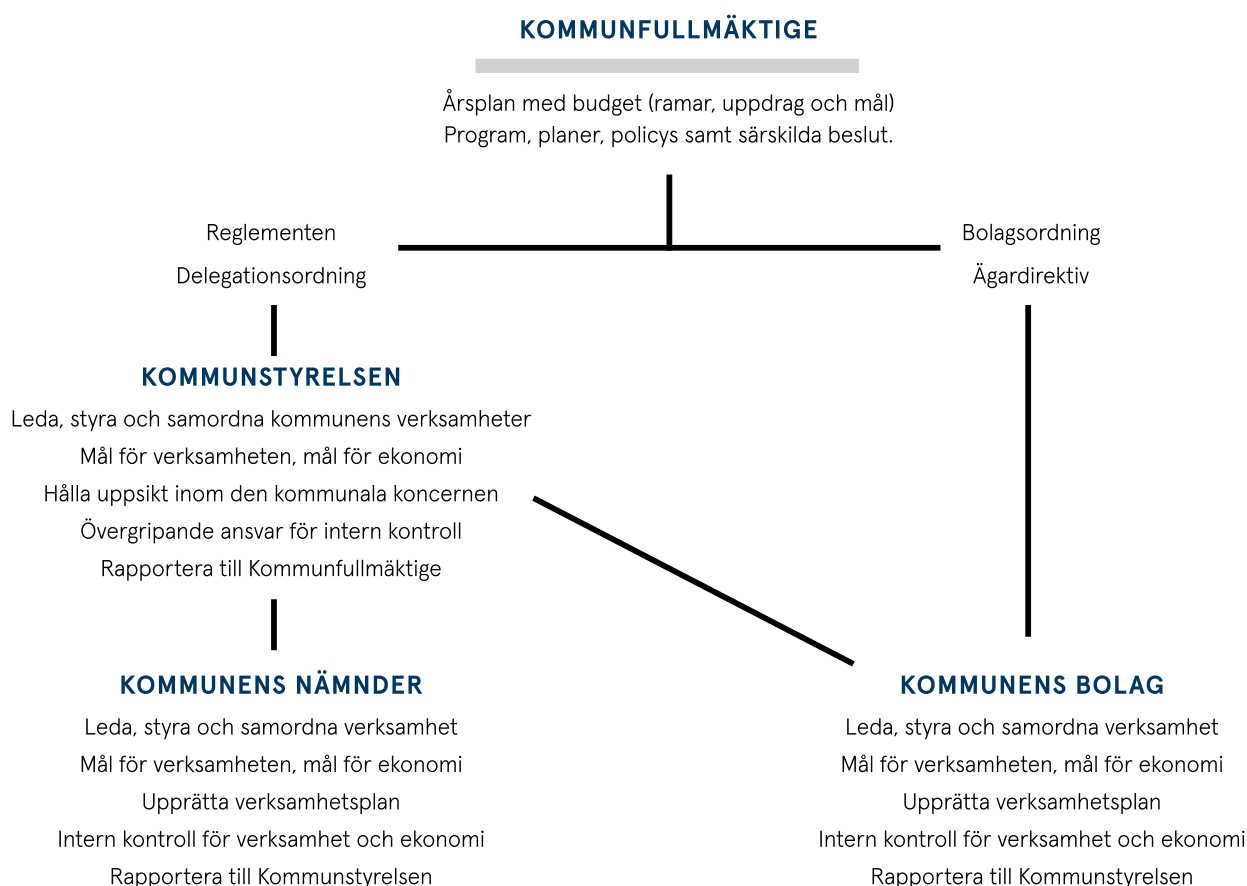
Invest AB med dotterbolaget Technichus har fortsatt stärka sin roll som kunskaps- och utbildningsaktör i regionen. Under året har bolaget lanserat nya besökskoncept och bedrivit projekt inom skola och innovation i samverkan med Mittuniversitetet och andra partners. Trots en osäker samhällsekonomi redovisar bolaget ett stabilt resultat.

AB Härnösandshus har under 2024 upprätthållit hög uthyrningsgrad och färdigställt flera byggprojekt, inklusive verksamhetslokaler och idrottsanläggningar. Bolaget har fortsatt arbetet med att utveckla nya bostadsområden och genomfört omfattande energi- och miljöförbättringar, bland annat genom installation av solpaneler och värmeåtervinningssystem. Dotterbolaget Kommunfastigheter fortsätter investeringar i samhällsviktiga fastigheter, inklusive en ny sporthall som beräknas färdigställas under 2025.

De kommunala bolagens arbete med digitalisering och teknisk utveckling har också varit framträdande under året. Inom Hemab har modernisering av infrastrukturen kombinerats med en satsning på förbättrad driftsäkerhet och effektiva systemlösningar. Technichus har genomfört utbildningsinsatser inom ny teknik och innovation, vilket stärker regionens framtida kompetensförsörjning.

Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten

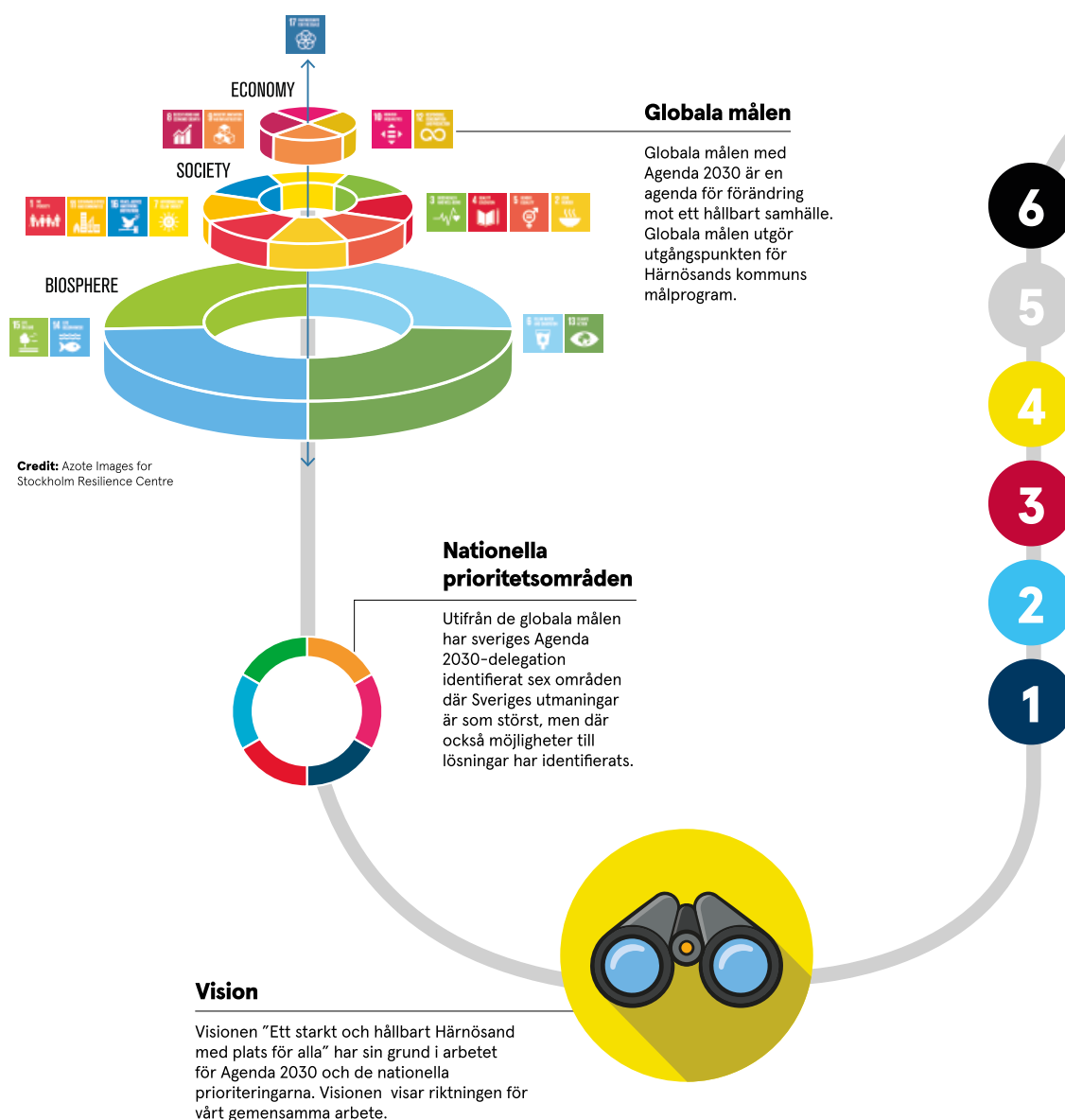
Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram som omfattar såväl kommunens nämnder som de helägda bolagen, samt via ägardirektiv för de kommunala bolagen. I bolagens ägardirektiv framgår att företagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras bolagens verksamhet och förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

Målprogram för kommunen

Under 2023 antog kommunfullmäktige ett nytt målprogram som gäller för kommunorganisationen och de helägda kommunala bolagen. Målprogrammet bygger på Agenda 2030 och dess nationella prioriterade områden, som sammanfattas i kommunens vision *Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla*. I programmet beskrivs kommunens vision och sex lokala inriktningar som utgör ett önskat framtida tillstånd för Härnösands kommun. Programmet gäller under perioden 2024–2027. Målprogrammet med hela sitt innehåll återfinns på www.harnosand.se

FRÅN VISION GENOM INRIKTNINGAR TILL VERKSAMHET

Visionen är paraplyet för sex lokala inriktningar som beskriver ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till. Kommunens nämnder översätter inriktningarna till jämställdhetsintegrerade mål för den egna verksamheten och beskriver vilka nyckelaktiviteter verksamheten behöver genomföra för att nå dessa. Nämnderna ansvarar också för att besluta om

indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

KOMMUNENS HELÄGDA BOLAG

Bolagen omsätter inriktningarna till sin verksamhet och tar i likhet med nämnderna fram egna jämställdhetsintegrerade mål och indikatorer. Bolagen följer upp sina mål inom ramen för koncernens uppföljning. Målen inkluderas

i kommunens bokslut och i bedömningen av god ekonomisk hushållning.

NÄMNDSPECIFIKA UPPDRAG/MÅL FRÅN FULLMÄKTIGE

Respektive nämnd kan tilldelas specifika prioriterade uppdrag/mål från fullmäktige. Dessa omhändertas i verksamhetsplaneringen på samma sätt som de mål nämnderna själva utverkar.

Lokala inriktningar

Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd. Inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande.

1. Plats för alla
2. Plats för tillväxt
3. Modig miljökommun
4. Likvärdig utbildning
5. Jämställd och jämlik välfärd
6. Attraktiv arbetsgivare

Mål

Kommunens nämnder och helägda bolag omsätter innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten.

Ekonomisk hållbarhet

Arbetet för att uppnå de satta målen bedrivs med god hushållning av resurser och inom beslutad budgetram.

Hållbar välfärd för invånarna

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar kommunens nämnder och helägda bolag tillsammans en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens utformning regleras i riktlinjer och tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt bolagens och nämndernas verksamhetsplaner. Förbunden följs upp genom delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapporter.

Kommunstyrelsen har antagit flertalet beslut inom ramen för uppsiktsplikten.

I november 2023 gavs kommunstyrelsens presidium i uppdrag att upprätta en löpande dialog med skolnämndens och socialnämndens presidier. Syftet var att stärka uppsikten över den ekonomiska utvecklingen samt hitta strategier för förbättrad budgetföljsamhet.

I samband med fyramånadersrapporteringen uppdrog kommunstyrelsen till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att kostnadsbudgeten för år 2024 inte skulle överskridas. Samtidigt uppdrogs till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att genom återhållsamhet och restriktivitet

förbättra det prognostiserade resultatet för år 2024.

I juni 2024 beslutade kommunstyrelsen att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den skulle bli systematisk och genomsyra all verksamhet.

I samband med godkännande av kommunens delårsrapport uppdrogs till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att omgående inför 2025 säkerställa kostnadsnivåer motsvarande budgetram. Vidare beslutades att nämndernas prioritering av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt skulle återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde i november 2024.

Kommunstyrelsen föreslog kommunfullmäktige att utifrån det ekonomiska läget godkänna underskott för år 2024 enligt prognosen per 31 augusti. Vidare föreslogs att underskottet skulle hanteras enligt den preliminära planen i balanskravsresultatet; där synnerliga skäl medger att delar av underskottet undantas från reglering och resterande del återställs de kommande tre åren (2025-2027) i enlighet med föreslagen åtgärdsplan. Framställan gjordes också om att uppdra till kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter för förbättrat resultat 2024.

Under 2024 har fem dialogmöten genomförts mellan presidierna utifrån beslutet om förstärkt

uppsikt, allt enligt beslutet 2023. Dialogerna har fokuserat på utfall samt utmaningar och åtgärder. Minnesanteckningar har skickats för kännedom till kommunstyrelsen. I juni beslutade kommunstyrelsen att godkänna återrapporeringen av den förstärkta uppsikten för våren 2024.

Revisionen har granskat kommunstyrelsens uppsiktsplikt avseende rutiner, riktlinjer och uppföljning/uppsikt över nämndernas ekonomiska ställning samt interna kontroll. Kommunstyrelsen ställde sig bakom flertalet av revisionens

rekommendationer och beslutade att:

- Upprätta en riktlinje som anger planerings – och uppföljningsprocessernas frekvens och innehåll.
- Förtydliga att nämndernas ekonomiska månatliga uppföljningar ska överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom, samt eventuella ekonomiska handlingsplaner. Det senare bör innehålla instruktioner om vad en handlingsplan bör innehålla för att underlätta för kommunstyrelsen att följa nämndens ekonomiska resultat och de effekter en handlingsplan förväntas uppnå. Riktlinjen för planering och

uppföljning ska synkroniseras med en reviderad riktlinje för uppsiktsplikten.

- Tydliggöra vilka underlag kommunstyrelsen behöver från nämnderna för att kunna utöva uppsiktsplikten.
- Säkerställa uppföljningen av nämndernas handlingsplaner och att de är realistiska för att nå tilldelade budgetramar.
- Återrapporeringen till kommunstyrelsen ska förtydligas genom beskrivningar av hur nämnderna säkerställer en god intern kontroll av sina verksamheter.

God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande där varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

Måluppfyllelse

Nytt för året är att även de helägda koncernbolagen, utöver kommunorganisationen, omfattas av målprogrammet. Bolagen har i likhet med nämnderna antagit mål och indikatorer för verksamhetsåret som fastställts som del i kommunens målprogram genom antagande av Årsplan 2024. Under året har Technichus i Mitt ABs antagna mål utgjort målen för Invest i Härnösand AB inom kommunens målprogram.

Kommunens nämnder har inför verksamhetsåret antagit totalt 16 mål för verksamheten, samt var sitt mål inom inriktningen **Attraktiv arbetsgivare**. Inom inriktningen **Attraktiv arbetsgivare** har tre nämnder antagit ett likalydande mål, måluppfyllelsen för dessa tre mål har slagits samman till ett mål i redovisningen.

Nämndernas och koncernbolagens bedömning av måluppfyllelsen sammanfattas fördelat på de sex lokala inriktningarna för Härnösands kommun.

SYMBOLER FÖR MÅLUPPFYLLELSE

 Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning	 Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning men i en inte tillfredsställande omfattning	 Förflyttningen mot målet bedöms inte ha skett i eftersträvd riktning
--	---	---

Plats för alla

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har sammantaget skett i önskvärd riktning och i en tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis visar redovisningen för denna inriktning på flera konkreta framsteg och positiva resultat inom många områden. Samtidigt framgår det att vissa mål har påverkats av yttre faktorer såsom begränsade resurser och förändrade förutsättningar, vilket gör att delar av utvecklingen inte skett i önskad omfattning. Fortsatt arbete och förstärkta insatser bedöms krävas för att hantera dessa utmaningar.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar	●	Samhällsnämnd
Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för alla	●	Samhällsnämnd
Insatser ska utföras så att invånare kan känna sig trygga och inkluderade i samhället	●	Socialnämnd
Inkluderande, levande och trygga kommundelar där alla invånare, såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, känner sig delaktiga i samhället och samhällsutvecklingen	●	Kommunstyrelse
Vi bidrar till att alla, såväl kvinnor som män, får förutsättningar för självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro	◆	Arbetslivsnämnd
Erbjuda attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda bostäder samt ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter. Härnösandshus ska vidare aktivt bidra till utveckling av bostadsområden och kommundelar.	◆	AB Härnösandshus
En arena som stärker utbudet av meningsfulla fritidsaktiviteter samt servicefunktioner för kommunen	●	Invest/Technichus
Maximal samhällsnytta i relation till kostnader - leveranssäkerhet och beredskap	●	HEAMB
Maximal samhällsnytta i relation till konstnader - sociala insatser	●	HEMAB

Under året har flera framsteg gjorts inom inriktningen Plats för alla samtidigt som vissa utmaningar identifierats. Flera nämnder och bolag har redovisat genomförda aktiviteter som bidrar till målpuppfyllelse, men också pekat på områden där utvecklingspotential finns.

Kommunstyrelsen har genomfört planerade aktiviteter inom tillväxtstrategi och kollektivtrafik, och bredbandsutbyggnaden har fortsatt, även om det alltjämt finns vita fläckar i kommunen. (83,4

procent av invånarna har tillgång till bredbandsuppkoppling om minst 100 megabit/sek enligt senast tillgänglig statistik.) Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har i hög grad genomförts enligt plan, med insatser inom folkhälsa, våld- och brottsförebyggande arbete samt jämställdhet. Ett viktigt framsteg har varit tecknandet av avtal med Utfallsfonden för att främja de äldre invånarnas hälsa. Medborgarundersökningen visar på stabila och i flera fall stigande nöjdhetssiffror, särskilt vad gäller

insyn och inflytande i kommunala beslut. Noterbart är att kvinnor i Härnösand generellt är mer nöjda än män vad gäller kommunens verksamheter och bemötande. Undersökningen pekar också på att invånare i Härnösand, i jämförelse med rikssnittet, upplever en högre grad av trygghet och en lägre grad av oro.

Inom arbetslivsnämndens ansvarsområde har utvecklingsarbeten genomförts för att förbättra förutsättningarna för självförsörjning och meningsfull tillvaro. Trots

framgångsrik implementering har förändrade förutsättningar påverkat möjligheten att fullt ut nå målen. Bland annat har avslutade stödanställningar och omorganisation av valideringsprocessen påverkat resultatet. Minskade anvisningar från Arbetsförmedlingen har också begränsat möjligheten att erbjuda praktik och stödanställningar, vilket resulterat i färre deltagare än planerat.

Samhällsnämnden har bidragit till ett starkt och inkluderande föreningsliv genom utbildningar för föreningsledare och stöd till avgiftsfria idrottsskolor, vilket bedöms ha skapat ökad tillgänglighet för barn och unga oavsett ekonomiska förutsättningar. Härnösands fritidsgård har utökat sin närvaro i olika kommunalar, vilket lett till ökat deltagande i verksamheten. Dock finns fortsatt behov av att se över aktivitetsutbudet

kopplat till olika åldersgrupper.

Technichus har under året spelat en viktig roll i att stärka kommunens fritidsutbud. Genom lärarledda, kostnadsfria kurser inom STEM-området (Science, Technology, Engineering och Mathematics), har 149 barn och ungdomar fått möjlighet att delta i meningsfulla aktiviteter. Technichus har haft 22 600 besökare, och samarbeten med civilsamhälle, näringsliv och akademi har resulterat i flera framgångsrika initiativ, såsom projektet "Härnösand växer". Bolaget har även arbetat för att inkludera jämställdhetsperspektivet, vilket speglas i en jämn könsfördelning i verksamhetens olika program. För att möta den växande efterfrågan och nå ännu fler invånare krävs dock fortsatt samverkan och strategiska prioriteringar.

AB Härnösandshus har förbättrat standarden i bostadsområden genom åtgärder som höjt hyresgästernas nöjdhet, bland annat genom förbättrad temperaturstyrning och upprustning av utemiljöer. Trots dessa framgångar har begränsade ekonomiska resurser inneburit att vissa planerade åtgärder skjutits upp, och bolagets ambitionsnivå för produktindex har ännu inte nåtts.

Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) har uppvisat god leveranssäkerhet inom elnätverksamheten och fortsatt ligga på en låg prisnivå jämfört med andra kommuner. Bolaget har även genomfört sociala insatser, såsom sponsring och projekt för att stödja individer som står långt från arbetsmarknaden. Dessa initiativ bedöms ha bidragit till ökad social hållbarhet och skapat förutsättningar för ett aktivt föreningsliv och friluftsliv.

Plats för tillväxt

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har sammantaget skett i eftersträvad riktning, men in en icke tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis har flera positiva steg tagits mot att skapa en attraktiv och företagsvänlig plats, men det återstår arbete för att säkerställa hållbar tillväxt och förbättrad service. Hälften av målen inom inriktningen har bedömts nå en utveckling i tillfredsställande omfattning, men fortsatta insatser och stärkt samverkan krävs för att uppnå en högre grad av måluppfyllelse genom att till exempel skapa det goda företagsklimat som inriktningen tar sikte på.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!	◆	Kommunstyrelse
Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat	●	Samhällsnämnd
Vi har innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder som bidrar till kompetensförsörjning för såväl kvinnor som män	●	Arbetslivsnämnd
På affärs- och miljömässiga grunder tillföra nya produkter och tjänster i boendet samt ta ansvar för en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning. Verksamheten ska bedrivas med högsta möjliga kvalitet för att få nöjda kunder. Kundernas behov, önskemål och förväntningar ska vara i fokus.	◆	Härnösandshus
Technichus är en plats som bidrar till Härnösands attraktivitet, och är ett av de regionala naven för ungt entreprenörskap/innovande i regionen	●	Invest/Technichus
Framtidssäkrade och innovativa leveranser som kunder efterfrågar	◆	HEMAB

Viktiga insatser har under året genomförts för att stärka Härnösands attraktionskraft och företagsklimat, men arbete återstår för att uppnå en tillfredsställande utvecklingstakt. Flera nämnder och bolag har redovisat framsteg inom sina respektive ansvarsområden, men också pekat på behov av fortsatt utveckling och förbättring.

Kommunstyrelsen har drivit arbetet med samhällsplanering kopplat till pågående och planerade etableringar, där samverkan mellan kommunens nämnder och bolag har identifierats som en avgörande framgångsfaktor. Trots genomförda insatser som utvecklade

samverkansytor och utbildningar visar 2024 års företagsklimatrankning att ytterligare förbättringsarbete krävs. Förberedelser har gjorts för att starta ett näringslivsråd, och kommunen deltar i ett regionalfondsprojekt för kompetensförsörjning och talangattraktion. Konceptet K4 för kvinnligt företagande, i samverkan med näringsliv, kommuner och myndigheter, bedöms också bidra till måluppfyllelsen.

Arbetslivsnämnden har implementerat innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder, såsom digitala hjälpmedel och VR-baserad kompetenshöjning, vilket kan bedömas ha förbättrat förutsättningarna för

språkutveckling och konflikthantering. Användningen av valideringsverktyg har stärkt deltagarnas förberedelser för arbetslivet. Inom vuxenutbildningen har förberedelser inför ämnesbetygsreformen och digitala nationella prov genomförts, och samverkan inom länet har formaliserats genom ett samverkansavtal för yrkesvux.

Samhällsnämnden har genom projektet "Tillsammans för mitt Härnösand" utvecklat samarbeten mellan avdelningar och förvaltningar, vilket skapat en mer effektiv organisation och förbättrat kommunens stöd till företag. Arbetet med samhällsbyggnadsprocessen har

drivits som ett separat projekt med mål att effektivisera processer, tydliggöra ansvar och förbättra arbetsmiljö. Genom initiativet ”En väg in” har återkommande möten och samarbete över gränser förbättrat kommunens förmåga att stödja företagsetableringar och utveckling. Utvecklingen av e-tjänster har prioriterats för att förenkla för företag, och återkommande dialoger med näringslivet har ökat förståelsen och intresset för större byggprojekt. Vid årsskiftet visade insiktsmätningen på en nöjdhet över 80 i index, en mycket hög nivå.

AB Härnösandshus har tagit steg mot en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning, men i en begränsad omfattning. Kundnöjdheten kring skötsel av utemiljön sommartid har ökat efter byte av entreprenör, men analys pågår för att förbättra servicen inom områden med lägre nöjdhet. Förbättrad kommunikation

med hyresgäster ska uppnås genom utveckling av digitala hjälpmedel, även om tillgänglighet och kostnad utgör utmaningar. Projektet ”Helt och rent” syftar till att höja standarden på allmänna utrymmen och utemiljöer under 2025. Trots dessa insatser uppgick serviceindex till 81,1 (av 100) vilket ligger närmare fyra steg under bolagets ambitionsnivå (index 85). Sett till den totala kundnöjdheten nåddes index 87,5.

Technichus arbete med ungt entreprenörskap och innovation stärker Härnösands attraktionskraft. Under året har två nya utställningar med lokal och regional koppling påbörjats — en i samverkan med HEMAB för att belysa återvinning, biogas och förnybar energi, och en med Skogen i Skolan och den regionala skogsnäringsen. Genom initiativ som Sommarlovsentreprenör, Berikande utmaning och temadagar har Technichus engagerat en bred

målgrupp och bidragit till att utveckla framtidens entreprenörer. Jämställdhetsperspektivet har varit centralt i verksamheten, med insatser som riktar sig till en differentierad målgrupp utifrån ålder, kön och etnicitet.

Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) har fortsatt arbeta för framtidssäkrade och innovativa leveranser, men utvecklingen har inte nått önskad omfattning. Genom dialoger med kunder och externa leverantörer har bolaget identifierat behov och möjligheter, medan intern utveckling och omvärldsbevakning säkerställt strategisk relevans. Samarbetet med kommunens näringslivsenhet har fördjupats, särskilt genom Tillsammans-projektet, där nya forum har etablerats för att identifiera etableringsmöjligheter och företags behov.

Modig miljökommun

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har sammantaget skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis har kommunen gjort betydande framsteg inom hållbarhetsarbetet, men det återstår arbete för att säkerställa en långsiktig och heltäckande hållbar utveckling. Ytterligare investeringar och strategiska prioriteringar kommer att vara avgörande för att kommunen ska kunna nå sina ambitiösa miljömål.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
Alla invånare bidrar till ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan i Härnösands kommun	●	Kommunstyrelse
Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald	●	Samhällsnämnd
Vi skapar och främjar kunskap och engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet	●	Arbetslivsnämnd
Bidra till ekologisk och social hållbarhet genom att nybyggnationer är ekologiskt hållbara, byggnation i trä har hög prioritet och solenergilösningar eftersträvas. Successivt omställning till miljövänliga fordonsslag och infrastruktur för fossilfria fordonsslag. Verksamheten ska bedrivas med minsta möjliga påverkan på miljön, med hänsyn till teknik och ekonomi, för att bidra till långsiktigt hållbar utveckling av vårt samhälle. Energianvändningen ska minska med 30% fram till år 2030. Härnösandshus ska vara fossilfritt år 2030.	◆	Härnösandshus
Technichus är ett miljömedvetet företag som bidrar till att utbilda nästa generations klimatsmarta medborgare	◆	Technichus
Förutsättningar ges aktörer och allmänhet att vara allt med hållbara - våra tjänster ger positivt hållbarhetsavtryck	◆	HEMAB

Under året har flera viktiga steg tagits mot ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan, även om arbetet inte har nått full måluppfyllelse inom alla områden. Kommunstyrelsen har noterat positiva resultat inom avfallsåtervinning och omställningen till fossiloberoende fordon i kommunorganisationen. Samtidigt fortsätter utsläppen av växthusgaser att minska, men tillgången på aktuell statistik gör det svårt att få en fullständig bild av utvecklingen. Vid 2024-års hållbarhetsranking ”Sveriges miljöbästa kommun” placerade sig Härnösand på en mycket glädjande tredje plats i vår kommungrupp, detta är ett fint kvitto på den positiva rörelse som finns mot ökad hållbarhet.

Samhällsnämnden har aktivt arbetat för att främja biologisk mångfald genom att inventera platser för omvandling av gräsytor till ängsmark och skapa boplatser för insekter. Kostavdelningen har satsat på att öka användningen av närproducerad mat och minska matsvinnet, men ekonomiska begränsningar och behov av ny utrustning har bromsat vissa åtgärder. Matsvinnet har dock minskat markant de senaste åren och när 2024 67 gram/ portion vilket visar en tydlig positiv utveckling. (2021: 103g, 2022: 89g, 2023: 80g)

AB Härnösandshus har gjort betydande framsteg inom energieffektivisering, med en

energiminskning på hela 33 procent sedan 2018, och bolaget är fossilfritt enligt Allmännyttans klimatinitiativ. Vattenläckage och begränsade ekonomiska resurser har dock fördröjt insatser för att ytterligare minska vattenförbrukningen.

Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) har fortsatt sitt arbete med att ställa om fordonsflottan, men ekonomiska realiteter och teknikskiften har försenat omställningstakten. Beslutet att övergå till produktion av flytande biogas är dock en viktig satsning som förväntas möta en ökad efterfrågan och ge positiva effekter på marknaden.

Likvärdig utbildning

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har sammantaget skett i eftersträvad riktning men i en icke tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis har Härnösand tagit viktiga steg mot en mer likvärdig utbildning, men fortsatt arbete krävs för att säkerställa att alla elever får samma möjligheter till utveckling och lärande.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
En utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero/omsorg	●	Skolnämnd
En utbildning av hög kvalitet som ger varje barn och elev goda möjligheter till utveckling och lärande	◆	Skolnämnd
Alla elever, så väl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nås å långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling	●	Arbetslivsnämnd
Ett utbildnings-/undervisningskomplement till Härnösands skolformer genom upplevelsebaserade lärmiljöer, kompetensutveckling, FoU-samt programverksamhet	◆	Technichus

Initiativ för att säkerställa en likvärdig utbildning och skapa goda förutsättningar för alla elevers lärande och utveckling har tagits under året. Skolnämnden har haft ett tydligt fokus på att öka trygghet och studiero i undervisningen. Genom nära samarbete med Skolverket och systematiska kvalitetsåtgärder har flera skolor rapporterat förbättringar inom dessa områden. Samtidigt kvarstår utmaningar på vissa enheter där ytterligare åtgärder planeras för att stärka tryggheten.

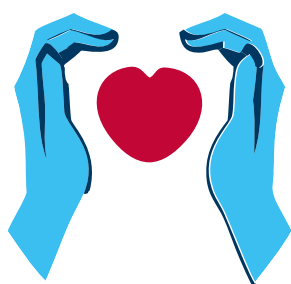
Arbetslivsnämnden har bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete

med fokus på ökad samsyn i pedagogiska arbetssätt, individanpassad undervisning och effektiv administration. Dessa insatser har bidragit till en ökning av andelen godkända betyg, och arbetet fortsätter med att analysera sambanden mellan insatserna och elevernas resultat. Andelen godkända betyg i engelska, matematik och svenska som andraspråk på gymnasial nivå har under året ökat med drygt tre procentenheter och en ökning ses för både kvinnor och män. Andelen män som nådde godkända betyg var något högre än andelen för kvinnor

(36%, jmf. med 29,2%) Antalet studerande kvinnor är dock högre än antalet män. (144 kvinnor respektive 75 män.)

Technichus har varit en viktig resurs i kommunens utbildningssystem genom att erbjuda upplevelsebaserade lärmiljöer och delta i forskningsprojekt i samverkan med Mittuniversitetet. Insatserna har kompletterat den traditionella undervisningen och bidragit till pedagogisk utveckling, men behovet av att nå fler enheter och bredda verksamheten kvarstår.

Jämställd och jämlik välfärd

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har sammantaget skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis har flera viktiga insatser genomförts för att stärka jämställdhet och jämlika villkor, men det återstår utmaningar kopplade till hur arbetet upplevs och implementeras i praktiken. Fortsatt arbete och riktade insatser krävs för att säkerställa att alla invånare ges lika möjligheter till välfärdstjänster av hög kvalitet oavsett kön eller bakgrund.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
Tillhandahålla insatser och stöd av hög kvalitet utifrån det individuella behovet	●	Socialnämnd
Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader	●	Arbetslivsnämnd

Under året har kommunen arbetat aktivt för att säkerställa att alla invånare ges jämlika förutsättningar och att insatser utförs på ett jämställt sätt. Socialnämnden har fokuserat på att erbjuda insatser och stöd utifrån individuella behov. En genomlysning av verksamheten har identifierat förbättringsåtgärder och arbetsgrupper har satts upp för att genomföra dessa. Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har stärkts, och utvecklingen

inom målet bedöms ha skett i rätt riktning.

Arbetslivsnämnden har genomfört en rad utbildningsinsatser, bland annat temadagar, workshops och föreläsningar om jämställdhet samt utbildning i hedersrelaterat våld. Det har även påbörjats arbete med en marknadsföringsplan för att attrahera fler kvinnliga sökande till tekniska utbildningar.

Trots dessa insatser visar målets indikatorer blandade resultat. Andelen kvinnliga sökande till tekniska utbildningar har ökat markant, men samtidigt har uppfattningen att kvinnor och män behandlas jämlikt sjunkit i den senaste HME-mätningen. Det visar att det fortsatt finns behov av stärkta insatser och uppföljning för att säkerställa att jämställdhetsarbetet ger en faktisk förändring i upplevelsen av jämlikhet inom kommunen.

Attraktiv arbetsgivare

Förflyttningen mot målen inom inriktningen har av nämnderna bedömts sammantaget ha skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning. Sammanfattningsvis har det skett framsteg inom arbetsmiljö och medarbetarutveckling, men det finns fortfarande områden som kräver ytterligare insatser, särskilt inom ledarskap, arbetsmiljö och jämställda arbetsvillkor. De könsskillnader som finns mellan män och kvinnors sjuktal och skillnader i organisationens HME-resultat i medarbetarundersökningen pekar ut områden som kräver fortsatt uppmärksamhet. Kommunen fortsätter sitt arbete med att säkerställa att alla medarbetare ges möjlighet till ett hållbart och utvecklande arbetsliv.

MÅL	BEDÖMNING	ANSVAR
Medarbetare, kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag	●	Kommunstyrelse, Samhällsnämnd, Arbetslivsnämnd
Arbetsplatsen är känd för ett tillitsfullt ledarskap och erbjuder trygghet, utvecklingsmöjligheter och goda arbetsförhållanden, vilket gör att medarbetare, såväl kvinnor som män, söker sig till oss och väljer att stanna kvar	●	Skolnämnd
Arbetsplatsen är känd för ett tillitsfullt ledarskap som erbjuder trygghet, delaktighet, utvecklingsmöjligheter och goda arbetsförhållanden. Det gör att medarbetare, såväl kvinnor som män, söker sig till oss och väljer att stanna kvar.	◆	Socialnämnd
Härnösandshus ska arbeta för en bra arbetsmiljö som genom ständiga förbättringar väl uppfyller lagens krav på en säker arbetsplats där medarbetarna trivs och utvecklas	●	Härnösandshus
En hållbar prestationskultur och säkerhetskultur	◆	HEMAB
Technichus är en uppskattad arbetsgivare bland anställda med en organisation där personal trivs och känner att man utvecklas och få möjlighet att utveckla organisationen	●	Technichus

Fotnot: Målet Medarbetare, kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag är antaget av tre nämnder: kommunstyrelsen, samhällsnämnden och arbetslivsnämnden. Kommunstyrelsen och samhällsnämnden har bedömt att förflyttningen mot målet har skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning. Arbetslivsnämndens bedömning är att förflyttningen mot målet har skett i eftersträvad riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning.

Arbetet för att skapa en hållbar och utvecklande arbetsmiljö för medarbetare har fortsatt. Kommunstyrelsen har arbetat med att stärka chefsstödet genom att utveckla interna stödfunktioner och förbättra introduktionen för nya chefer. Samtidigt har sjuktagen minskat något, men det kvarstår en betydande skillnad mellan kvinnor och män, där kvinnor har en högre

sjukfrånvaro. Riktade insatser inom hemtjänsten och förskolan har därför inletts för att analysera och förbättra arbetsmiljön i dessa verksamheter.

Arbetslivsnämnden har fokuserat på att skapa en tydligare verksamhetsstruktur genom processkartläggning och samtal om förändringsledning. Trots detta har vissa indikatorer på arbetsplatskultur

och ledarskap visat sjunkande värden, vilket pekar på att ytterligare åtgärder behövs för att stärka arbetsmiljön och ledarskapet i organisationen.

Socialnämnden har identifierat fortsatt låga resultat i medarbetarenkäten, särskilt när det gäller chefers återhämtning. Ekonomiska begränsningar har gjort att vissa planerade insatser inte

kunnat genomföras fullt ut, men rekrytering av vakanta chefstjänster och stärkt utbildning i hot- och våldshantering har varit prioriterade åtgärder under året.

Årets resultat i medarbetarundersökningen för kommunen som helhet visar att de

försiktigt nedåtgående resultaten de senaste tre åren nu visar en svag, men mycket glädjande, uppgång för 2024. (index 2021: 81, 2022: 80, 2023: 79, 2024: 80)

AB Härnösandshus och Härnösand Energi och Miljö AB rapporterar stabila arbetsförhållanden, med hög

frisknärvaro och positiva resultat från medarbetarenkäter. Samtidigt har Technichus arbetat med värdegrundsfrågor och genomfört arbetsmiljöutbildningar för att stärka organisationens kultur och sammanhållning.

Mål för kommunens ekonomi

Kommunen ska ha en sund och hållbar ekonomi som ger förutsättningar för dagens och morgondagens samhälle.

De finansiella målen är:

- Kommunens resultat ska uppgå till minst 1,5 procent i genomsnitt under målprogramperioden.
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse ska långsiktigt stärkas.
- Likviditeten ska långsiktigt stärkas, och uppgå till 95 procent vid målprogrammets slut.
- Investeringar ska i första hand och långsiktigt ske med egna medel.

Inget av kommunens finansiella mål för 2024 uppnås och visar en försämrad utveckling jämfört med föregående år.

	2024	2023	2024-2027
Kommunens resultat ska uppgå till minst 1,5 procent i genomsnitt under målprogramperioden	-4,6%	-0,6%	-4,6%
Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse ska långsiktigt stärkas	-13,4%	-3,7%	Försvagning
Likviditeten ska långsiktigt stärkas, och uppgå till 95 procent vid målprogrammets slut	58,7%	65,1%	Försvagning
Investeringar ska i första hand och långsiktigt ske med egna medel (inkl finansiell leasing)	3,1%	49,4%	Försvagning

Bedömning avseende god ekonomisk hushållning

För att kommunen och koncernbolagen ska anses ha god ekonomisk hushållning ska uppfyllnaden av såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål i huvudsak nå eftersträvad utveckling. Bedömningen baseras på såväl kvalitativa som kvantitativa aspekter och ska motiveras. För detta krävs transparens och en tydlig uppföljningsstruktur.

Av kommunen och koncernbolagens gemensamma sex inriktningar så visar vid en samlad bedömning av de ingående 33 målen att tre inriktningar bedöms ha utvecklats i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning och

tre inriktningar bedöms utvecklats i eftersträvad riktning men inte i en tillfredsställande omfattning. Sammantaget för inriktningarna kan konstateras att en tydlig positiv förflyttning skett och prognosen om ett önskvärt resultat vid målprogrammets slut är god.

För kommunens finansiella mål så visar kommunen varken önskvärd utveckling eller tillfredsställande resultat. Resultaten visar en försämrad utveckling jämfört mot föregående år och utvecklingen behöver både brytas och stärkas för att önskvärd ekonomisk ställning ska kunna uppnås vid målprogrammets slut.

Utifrån kraven i ägardirektiven uppnår koncernens bolag god ekonomisk hushållning för året. Samtliga koncernbolag uppnår soliditetsmålet och avkastningskravet på det egna kapitalet.

Trots både en positiv och önskvärd utveckling av riktning och omfattning av de verksamhetsmässiga inriktningarna så bedöms de finansiella målen väga tungt i den samlade bedömningen då de visat en icke önskvärd utveckling. Den samlade bedömningen för kommunen och koncernbolagen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen

Kommunkoncernens resultat för 2024 är signifikant lägre än för 2023. Främst är det kommunen som försämrar sitt resultat jämfört med föregående år, övriga har ett resultat i paritet med fjolåret, eller något bättre.

Koncernens resultat

Kommunkoncernens resultat för 2024 uppgår till -67,4 mnkr, vilket är en försämring med 63,7 mnkr jämfört med 2023.

ÅRETS RESULTAT (MNKR)	2024	2023	2024 av eget kapital	2023 av eget kapital
Kommunen	-91,0	-11,9	-21,4%	-2,3%
HEMAB	13,7	2,6	3,5%	0,7%
AB Härnösandshus	12,7	13,0	3,9%	4,1%
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen (33%)	0,2	-5,1	7,3%	-183,6%
Invest i Härnösands AB	0,2	-0,8	2,8%	-10,0%
Mellersta Norrlands pensionsstiftelse (91,7%)	6,6	0,0	3,7%	0,0%
Justering koncernintern finansiell leasing	-9,9	-1,5		
Total	-67,4	-3,7	-7,0%	-0,4%

Förändring av intäkter och kostnader

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2024(%)	Förändring mot föregående år
Verksamhetens intäkter	-5,7%
Verksamhetens kostnader	0,5%

Kommunkoncernens intäkter minskar med 55,5 mnkr jämfört med 2023, vilket motsvarar en minskning med 5,7 procent. Exkluderat för kommunen är minskningen 76,9 mnkr vilket motsvarar 12,5 procent intäktsminskning för koncernbolag exklusive kommun. Anledningen till denna minskning är att fler intäkter i år är koncerninterna, dvs. internt köp och sälj mellan

koncernbolagen. Eftersom dessa elimineras i de sammanställda räkenskaperna får koncernen som helhet en intäktsminskning, fastän de enskilda bolagen var för sig inte har motsvarande intäktsminskningar, utan intäktsökningar.

Kostnadsutvecklingen för koncernen är 0,5% procent, vilket motsvarar 14,7 mnkr. Av dessa utgör 106,3

mnkr kommunens kostnadsökningar jämfört med föregående år, vilket ger kostnadsminskningar på 91,6 mnkr exklusive kommunen. Även här beror kostnadsminskningarna till största del på att fler kostnader i år är koncerninterna jämfört med tidigare år, vilket leder till att de sammanställda räkenskaperna uppvisar en lägre kostnadsutveckling än de enskilda bolagen var för sig.

Investeringar

INVESTERINGAR (MNKR)	2024	2023
Nettoinvesteringar, mnkr	478,3	282,6
Avskrivningar, mnkr	196,3	192,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	243,7%	146,7%
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	27,0%	66,9%

Koncernens totala nettoinvesteringar har ökat med 195,7 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen består främst av pågående projekt Nybron ca 62 mnkr, samt drygt 140 mnkr

inom Hemabkoncernen där drygt 100 mnkr relateras till VA inkl. reningsverk.

Måttet för självfinansieringsgrad av årets investeringar har minskat

till 27,0% procent. Det innebär att koncernens resultat (-67,4 mnkr) samt avskrivningar (196,3 mnkr) för året, är lägre än nettoinvesteringarna som gjorts under året.

Soliditet

SOLIDITET	2024	2023
Soliditet %	21,8%	24,9%

Soliditetsmättet är ett mått på koncernens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna. Koncernens soliditet är i princip oförändrad sen föregående år, vilket

blir en effekt av att tillgångarna och det egna kapitalet har hållit en jämn förändringstakt. Kommunkoncernen har tidigare år även redovisat soliditetsmättet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, ett mått som i och med konsolideringen

av Mellersta Norrlands pensionsstiftelse ej blir nödvändigt, då det numera visar samma mått som för kommunkoncernen i och med att den totala pensionsförpliktelsen nu ingår i de sammanställda räkenskaperna för koncernen.

Likviditet

LIKVIDITET	2024	2023
Kassalikviditet, %	67,7%	78,4%
Rörelsekapital, mnkr	-169,2	-113,1
Anläggningsskapital, mnkr	1 139,8	1 169,9

Koncernens kassalikviditet har försämrats jämfört med föregående år, vilket är en följd av att koncernens kortfristiga skulder vid årets slut endast har minskat med -21,9 mnkr jämfört med föregående år, medan omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten har minskat med -83,1 mnkr. Omsättningstillgångarna har alltså minskat i större omfattning än de

kortfristiga skulderna, vilket leder till en försämrad kassalikviditet jämfört med föregående år. En kassalikviditet på 100 procent skulle innebära att koncernens omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten är exakt lika stora som koncernens kortfristiga skulder.

Minskningen av anläggningsskapital innebär att det finns en lägre

grad av anläggningstillgångar sett i förhållande till koncernens långfristiga skulder. Koncernen har alltså under året ökat sina anläggningstillgångar (mark, byggnader, tekniska inventarier) mindre än ökningen av sin långfristiga beläning och sina avsättningar.

Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD	2024	2023
Låneskuld, mnkr	1 907,5	1 716,6
Andel som förfaller till betalning, %		
0-1 år	38,6	35,7
1-3 år	36,7	42,8
3-5 år	16,6	4,4
5-10 år	0,0	0,0
Över 10 år	8,1	17,2

I koncernens låneskuld ingår, förutom de långfristiga skulderna till kreditinstitut också de 40,5 mnkr som klassificerats som en kortfristig del av långfristiga

skulder i koncernens balansräkning. Koncernens totala låneskuld har ökat med 190,9 mnkr från 2023. Huvuddelen av koncernens lån förfaller fortsatt till betalning inom

de kommande tre åren, däremot har koncernen en lägre andel lån med längre löptid än tidigare.

Resultat och ekonomisk ställning kommunen

Kommunen uppvisar ett resultat motsvarande -4,6 procent av skatter och statsbidrag, vilket motsvarar -91,0 mnkr.

Kommunens resultat

Kommunen uppvisar för året ett resultat på -91,0 mnkr, vilket är 104,4 mnkr lägre än det budgeterade resultatet för perioden.

ÅRETS RESULTAT	2024	2023
Årets resultat, mnkr	-91,0	-11,9
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	-4,6%	-0,6%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	-91,0	-11,9
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	-4,6%	-0,6%

Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2024 (%)	Förändring mot f.g. år
Verksamhetens intäkter	5,8%
Verksamhetens kostnader	4,8%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1,2%
Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster	4,4%

Kommunens verksamheter uppvisar för året en intäktsutveckling på 5,8 procent, vilket motsvarar en ökning på 21,3 mnkr. Den största ökningen återfinns inom försäljning av verksamhet som ökar med 13,5 mnkr jämfört med föregående år, och där 8,5 mnkr av dessa avser gatukontoret inom samhällsförvaltningen. Även intäkterna för bidrag från staten ökar med 8,6 mnkr jämfört med föregående år, medan intäkterna från exploateringsverksamheten minskar jämfört med 2023 som var året då Saltvik såldes.

Verksamhetens kostnader uppvisar en ökning på 4,8 procent jämfört med 2023, vilket motsvarar 106,3 mnkr. Av dessa utgör personalrelaterade kostnader i form av löner, ersättningar och sociala avgifter den största ökningsposten med 44,6 mnkr högre kostnader är 2023. Även kostnader för hyror och pensioner ökar markant, med 39,2 respektive 31,3 mnkr. Kommunen har dock erhållit gottgörelse från Mellersta Norrlands pensionsstiftelse om 17,4 mnkr, vilket gör att de icke-finansiella kostnaderna för pensionerna totalt blir 13,9 mnkr högre än för 2023.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 1,2 procent sedan 2023, vilket motsvarar 24,6 mnkr. Av dessa är 7,6 mnkr hänförligt till ökade skatteintäkter och resterande avser ökade generella statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnad exkl jämförelsestörande poster ökar mellan åren från -1 933,4 till -2 017,7 vilket motsvarar 4,4 procent. det innebär att nämnderna behöver 4,4 procent mer skattemedel 2024 än föregående år till följd av att verksamheternas kostnader har ökat mer än verksamheternas intäkter.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

NETTOKOSTNADSANDEL AV SKATTEINTÄKTER, GENERELLA STATSBRIDRAG & UTJÄMNING (%)	2024	2023
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	96,0%	92,9%
Avskrivningar	4,9%	5,0%
Nettokostnadsandel före finansnetto	100,9%	97,9%
Finansnetto	-3,7%	-2,7%
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	100,9%	97,9%
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	0,0%	0,0%
Nettokostnadsandel efter finansnetto	104,6%	100,6%

Verksamhetens nettokostnadsandel har stigit jämfört med föregående år. Det innebär att verksamheterna finansierar en högre del av sina

kostnader med skattemedel jämfört med 2023, alltså att nämndernas intäkter för året täcker en mindre del av kostnadsmassan än föregående år,

även justerat för jämförelsestörande poster.

Likviditet

LIKVIDITET	2024	2023
Kassalikviditet, %	58,7%	65,1%
Rörelsekapital, mnkr	-162,6	-141,2
Anläggningskapital, mnkr	503,4	657,4

Kommunens likviditet har försämrats jämfört med föregående år, vilket är en följd av att omsättningstillgångarna minskar i förhållande till de kortfristiga skulderna. En kassalikviditet på 100 procent skulle innebära att kommunens omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten är exakt lika stora som kommunens kortfristiga skulder.

Att rörelsekapitalet försämras visar även det på att differensen mellan omsättningstillgångarna och de kortfristiga skulderna ökar. Omsättningstillgångarna

har minskat, främst inom kassa/bank. De kortfristiga skulderna har även de minskat, men inte i samma omfattning som omsättningstillgångarna, vilket ger en försämring av rörelsekapitalet.

Minskningen av anläggningskapital innebär att det finns en lägre grad av anläggningstillgångar sett i förhållande till kommunens långfristiga skulder och avsättningar. Kommunens anläggningstillgångar har jämfört med föregående år totalt sett ökat, men ökningen reduceras som en effekt av justerade beräkningar för konsolideringen av

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse, vilket sänker kommunens finansiella tillgångar med 84,3 mnkr jämfört med 2023 års redovisning.

Pensionsavsättningarna har ökat med 67,2 mnkr jämfört med ifjol, och de långfristiga skulderna har ökat med 104,4 mnkr varav 48,1 mnkr avser kommunens finansiella leasing och alltså inte är ett lån i bank eller kreditinstitut. Eftersom den bokförda ökningen inom pensionsavsättningar och långfristiga skulder är större än den inom anläggningstillgångar har kommunen ett lägre anläggningskapital än föregående år.

Soliditet

SOLIDITET	2024	2023
Soliditet %	17,5%	26,1%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-13,4%	-3,7%

Soliditetsmättet är ett mått på kommunens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna.

Kommunens soliditet har försämrats jämfört med föregående år, vilket beror på ett negativt resultat (-91,0 mnkr) för året som sänker det egna kapitalet.

Borgensåtagande & låneskuld

BORGENSÅTAGANDE (MNKR)	2024	2023
Borgen	1 689,1	1 560,0
Varav kommunala bolag	1 673,6	1 539,2
Varav övriga	15,5	20,8
Låneskuld kommunen	275,6	218,5

Kommunens borgensåtagande gentemot de kommunala bolagen har under året ökat jämfört med föregående år, samtidigt som lånebeloppet som kommunen borgar för utanför kommunen har sänkts.

Låneskulden har under året ökat med 57,1 mnkr vilket utgör nettot av amorteringar och nyupptagna lån.

Utfall i förhållande till budget

TOTAL BUDGETAVVIKELSE (mnkr)	2024	2023
Avvikelse, årets resultat	-104,4	-50,1

Budgetavvikelsen för året är negativ då kommunens resultat på -91,0 mnkr understeg budgeterat resultat på 13,4 mnkr. Den största avvikelsen från budget utgörs av personalrelaterade

kostnader (löner, pensioner, sociala avgifter etc.), där budgetavvikelsen för kommunen uppgick till 56,2 mnkr för 2024.

Balanskravsresultat

Kommunallagen anger att intäkterna minst ska överstiga kostnaderna i både budget och utfall. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren. Kommunfullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

BALANSKRAVSRESULTAT (MNKR)	2024
= Årets resultat enligt resultaträkningen	-91,0
• Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0
-/+ Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	6,6
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-84,4
• Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0
= Balanskravsresultat	-84,4

Balanskravsresultatet uppgår till -84,4 mnkr för år 2024. Det negativa balanskravsresultatet har delvis påverkats av de för andra året tillfälligt ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell och ökad finansiella kostnader för pensioner till följd av ränteläget. Det uppgick till en kostnadsökning på 38,4 mnkr för året. Kostnadsökningen är tillfällig och en nedgång förväntas kommande år.

Den stora ökningen av pensionskostnader jämfört med tidigare år får anses medge synnerliga skäl för att inte en reglering av den delen av det negativa balanskravsresultatet ska göras. Ställningstagandet motiveras av att pensionsökningen beror på förändrad pensionsmodell, ett beslut som ligger utanför kommunens påverkan. Effekten av förändringen har inte

varit möjlig för kommunen att varken långsiktigt budgetera för eller prognostisera för på kort sikt.

Det ger ett återstående negativt balanskrav på -46,0 mnkr som ska återställas inom tre år. Kommunen planerar återställa det negativa balanskravet genom att 2025 återställa 10,0 mnkr, 18,0 mnkr 2026 samt 18,0 mnkr 2027.

Väsentliga personalförhållanden

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Genom samverkansavtal som slutits mellan Mittuniversitetet och Härnösands kommun har två uppdragsutbildningar pågått under våren och hösten. Detta har möjliggjort en akademisk utbildning och utveckling inom ramen för anställningen i kommunen. Målet är långsiktig kompetensförsörjning och en positiv medarbetarupplevelse i form av utvecklingsmöjligheter och möjlighet till ökad intern rörlighet i organisationen. Samarbetet har utvärderats och utbildningarna har visats vara uppskattade, framförallt hos medarbetare. Vad gäller chefernas förutsättningar att genomföra utbildningarna ses behov av samordnade villkor. Inför hösten 2025 kommer ytterligare en uppdragsutbildning att starta med målsättning att främst stärka roller inom socialnämndens område.

Arbetsättet kring utvecklingssamtal har reviderats för att på ett bättre vis kunna identifiera kompetensbehov på individnivå som sedermera även kan gynna verksamhetens behov framåt, bidra till en ökad kompetensstyrning, samt uppföljning av kompetensgap. Målsättningen

är att modellen ska stödja både kompetensförsörjningsarbete, lönebildning, och den individuella utvecklingen hos medarbetare i högre utsträckning. Stödmaterial för chefer och medarbetare har utvecklats löpande och det arbetet fortlöper.

AKTIVT MEDARBETARSKAP

Aktiva och engagerade medarbetare som är motiverade och arbetar för invånarnas bästa är en grundbult i det kommunala uppdraget. En digital plattform, "Aktivt medarbetarskap", med metoder som enkelt och tidseffektivt möjliggör dialog och utvecklande samtal om ett aktivt medarbetarskap på arbetsplatsen, lanserades för kommunens alla chefer under våren. Mottagandet har varit positivt. Flertalet verksamheter har påbörjat utbildningen och ytterligare planerar genomföra utbildningsdelarna under våren 2025. Insatsen har följts upp och en uppföljande utvärdering planeras inför våren 2025. Utbildningen aktivt medarbetarskap är tillgänglig till början av 2026 med målsättning att förstärka en medarbetarskapsutveckling som stödjer kommunens styrmodell.

LEDARSKAP

En avgörande förmåga för att nå framgång i den nya styrmodellen är ett gott ledarskap, detta då styrmodellen bygger på ett gemensamt arbete för att skapa värde för helheten. För att stödja implementeringen av styrmodellen har en grundutbildning i styrmodellens syfte och struktur för nya chefer utarbetats. Utöver detta har ett utvecklingsprogram skapats för SAMledarskap, förmågan att skapa måluppfyllelse tillsammans. Programmet har prövats med gott resultat och positiva effekter syns i form av snabbare beslutsvägar, ökad kvalitet och ökat invånarfokus. En utbildningsvecka för nya chefer har startats upp för att tidigt i chefsrollen ge goda förutsättningar för trygghet och goda grundkunskaper i rollen, något som bedöms stärka ledarskapet och förutsättningarna för engagerade medarbetare.

HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSPLATSER

För att på ett bättre vis identifiera grundorsaker till ohälsa och stötta chefer i arbetet att göra riktade åtgärder, har två olika pilotprojekt genomförts där risk- och friskfaktorer kartlagts. De verksamheter som

omfattats av kartläggningen är hemtjänst och förskola. Resultatet ligger till grund för en modell som möjliggör en utökning av arbetet så det hälsofrämjande arbetet med frisk- och riskfaktorer kan komma fler arbetsplatser till del.

Ett samarbete med VR-studion har genomförts för att stärka förmågan att stödja i, och hantera situationer med konflikt, hot och våldskaraktär. Omkring 150 medarbetare har under året genomfört en unik utbildning med VR-teknik som stöd. Utbildningen möjliggör volymträning på verksamhetsanpassade och utmanande situationer tillsammans med kollegor. Målet är att öka kompetens och trygghet i svåra situationer, vilket i sin tur genererar ökad kvalitet i mötet med invånare, i de tillfällen då det är extra viktigt. Vid tiden för årsbokslutet har redan 142 medarbetare bokats för att genomföra utbildningen under 2025.

ARBETSMILJÖ

En översyn av årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet har inletts. Målsättningen är att koppla aktiviteter i årshjulet till den nya styrmodellen och på så vis ytterligare integrera arbetsmiljöarbetet som en naturlig del i verksamheten. Arbetet fortsätter med målsättningen att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara lätt att följa och överensstämja med datum för uppföljning i verksamhetsplaneringen.

En pilot av årlig uppföljning av arbetsmiljön har genomförts där främst enhetschefer och skyddsombud inom socialnämndens ansvarsområde medverkat. Målsättningen har varit att underlätta

tillgängligheten för uppföljning och samtidigt öka samarbetet mellan de fackliga organisationerna och arbetsgivaren. Förhoppningen är att synliggöra olika perspektiv och hitta utvecklingsområden för en bättre arbetsmiljö i kommunens verksamheter. Resultatet av piloten och arbetet med uppförandet av enkäten utvärderas 2025 för att avgöra om arbetet bör skalas upp med syfte att underlätta uppföljning av arbetsmiljöarbetet på fler arbetsplatser.

DIGITALISERING

För att korta ner arbetsprocesser, öka effektivitet, skapa en mer användarvänlig arbetsmiljö och öka rättssäkerheten förs dialoger med flertalet systemleverantörer med målsättningen att samla alla relevanta dokument som rör medarbetares anställning i ett system, p-akt. Arbetet ligger inte fullt ut i kommunens händer då beroenden av andra leverantörer finns. Kontinuerliga samtal förs för att nå en lösning för integration.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

God arbetsmiljö och arbetsvillkor samt en god relation mellan chef och medarbetare är grundbultar i en positiv medarbetarupplevelse. Resultatet av medarbetarundersökningen visar upplevelse av ett gott kollegialt stöd, men även upplevelse av låg återhämtning och hög grad av arbetsbelastning. Stort fokus läggs därför på hälsofrämjande arbete och att minimera riskfaktorer för ohälsa och därmed öka den positiva upplevelsen av arbetet och arbetsgivaren. Under 2025 planeras

fortsatta dialoger mellan politiker, fackliga parter och ledningen för tjänsteorganisationen kring begreppet ”attraktiv arbetsgivare” och hur den politiska ambitionen att vara Sveriges bästa offentliga arbetsgivare inom fem år kan nås.

KOMMUNENS HELÄGDA BOLAG

Tre av fyra bolag lyfter fram kompetensutmaningen som den största att hantera de kommande åren. Utmaningarna består både i att attrahera fler och behålla medarbetare. HEMAB lyfter särskilt utmaningarna att hitta kvalificerade medarbetare inom energibranschen samtidigt som Räddningstjänsten uppger utmaningarna i att hitta och behålla tillräckligt antal personer med fysiska förutsättningar som klarar av att utbildas och utföra arbetet. Härnösandshus har under året förberett för expansion med anledning av industrietableringarna i Torsboda. Kommande byggprojekt föranleder rekryteringar med målsättning att bemöta den kommande expansionen med kvalificerade medarbetare.

För att möta de utmaningar bolagen står inför synliggörs framförallt ett systematiskt och kontinuerligt arbete med kompetensutveckling och kunskapsöverföring. Härnösandshus synliggör ett målmedvetet arbete med generationsväxling genom ersättningsrekrytering då flera medarbetare går mot pensionsålder. HEMAB lyfter arbete med arbetsgivarvarumärket genom att fokusera på arbetsmiljö, stärkt inkluderande företagskultur samt ett strategiskt och systematiskt arbete utifrån mångfald.

Samtliga helägda bolag lyfter medvetna arbeten och aktiviteter med fokus för arbetsmiljö samtidigt som god hälsa och friskvård uppmuntras och erbjuds hos alla bolag. Invest genomför exempelvis gemenskapsdagar och friskvårdsutmaningar för att främja sammanhållning, trivsel och hälsa, Räddningstjänsten erbjuder årlig

hälsoundersökning, gratis simträning och skobidrag.

Utbildning och kompetensutveckling är ett angeläget område för kommunens helägda bolag. HEMAB beskriver ett medvetet arbete med kompetensutveckling och kunskapsöverföring samt ett aktivt arbete för att synliggöra

karriärvägar internt för att behålla och skapa flexibel arbetskraft. Inom Räddningstjänsten pågår planering för internutbildning i samband med anställningar med syfte att minska behovet av externa utbildningsinsatser. Härnösands hus utbildningar har främst varit individanpassade.

ANTAL ÅRSARBETARE	Månads- avlönade 2024	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2023	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2022	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2021	Varav kvinnor (%)
Arbetslivs-förvaltningen	143	59	240	55	255	54	296	55
Kommunstyrelse-förvalt- ningen	156	65	159	67	161	68	154	63
Samhälls-förvaltningen	148	57	139	60	135	63	132	62
Skol-förvaltningen	830	75	852	75	840	74	866	75
Social-förvaltningen	998	69	1041	70	954	72	882	74
Kommunen totalt	2284	70	2431	65	2344	70	2 329	71
AB Härnösandshus	33	36	33	36	32,5	38	32	32
Härnösands Energi och Miljö AB	138	36	134	38	141	28	135	28
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	67	13	72	16	66	19	69	13
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mittsverige AB)	14	69	13	67	14	64	13	64
Koncernen total	2536		2627		2598		2578	

I månadsavlönade ingår både tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda med månadslön. Antalet anställda årsarbetare enligt faktisk sysselsättningsgrad.

ANTAL ANSTÄLLDA	Tillsvidareanställda 2024	Varav kvinnor	Tillsvidareanställda 2023	Tillsvidareanställda 2022	Tillsvidareanställda 2021
Arbetslivsförvaltningen	95	65	91	89	88
Kommunstyrelseförvaltningen	151	98	150	144	140
Samhällsförvaltningen	137	81	128	130	129
Skolförvaltningen	790	598	788	782	729
Socialförvaltningen	959	684	965	917	800
Kommunen totalt	2132	1526	2122	2062	1886
AB Härnösandshus	34		34	33	32
Härnösands Energi och Miljö AB	130		129	136	132
Räddningstjänsten i Höga kus- ten-Ådalen	67		66	66	69
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mittsverige AB)	13		13	14	14
Koncern totalt	2376		2364	2311	2133

I jämförelse med samma tidpunkt föregående år har kommunen minskat antalet årsarbetare med 147 personer, minskningen ses främst hos arbetslivsförvaltningen som minskat med 97 personer. Den största förklaringsfaktorn till detta är att inom arbetslivsförvaltningen ingår även anställningar som är inom ramen för Bestämmelser för deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder (BEA)*. Då antalet tillsvidareanställda inte har förändrats nämnvärt så antas minskningen främst kunna härledas till färre årsarbetare inom BEA-avtalet. Skolförvaltningen ses minska antalet årsarbetare med 22 personer, en förklaring till detta ses vara att elevantalet minskar vilket leder till att skolförvaltningen behöver se över och minska sin organisation. Arbetsbristförhandlingar genomfördes under våren 2024. Samtidigt ses en ökning

av tillsvidareanställda inom skolförvaltningen vilket skulle kunna härledas till resursskolor som införts under 2024. Även socialförvaltningen minskar antalet årsarbetare med 43 personer, något som med stor sannolikhet kan förklaras genom den farmor/farfarsprincip som varit gällande under 2024. Genom en restriktiv ståndpunkt vid tillsättningar av vakanser samt att alla tillsättningar skall gå genom förvaltningschef har antalet årsarbetare minskat. Även beslutet av anställningsstopp som togs i slutet av oktober 2024 har påverkat den nedåtgående trenden. Samhällsförvaltningen kan ses öka antal årsarbetare med nio personer, samma siffra ses av tillsvidareanställd personal. Ökningen av tillsvidareanställd personal beror med stor sannolikhet på att gatuenheten utökat. Ett samarbete med HEMAB har resulterat i att både yrkesarbetare och arbetsledare anställts, därtill

har samhällsförvaltningen tagit över fritidsbanken vilket ytterligare genererat i ökning av tillsvidareanställningar. Inom kommunstyrelseförvaltningen ses en marginell minskning av antal årsarbetare.

Andelen kvinnor i Härnösands kommun har sedan 2023 ökat med 5 procentenheter. En ökning som främst kan härröras till en ökning inom arbetslivsförvaltningen.

*BEA är ett avtal för arbetsmarknadspolitiska insatser. Syftet med en anställning enligt avtalet är att stärka arbetstagarens möjligheter att få en reguljär anställning som efterfrågas på arbetsmarknaden. Avtalet reglerar bland annat de anställningsvillkor som gäller för arbetstagare som omfattas av avtalet.

SJUKFRÅNVARO I PROCENT (%) AV ORDINARIE ARBETSTID	Total sjukfrånvaro (%) av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	Andel sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer (%) av total sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro kvinnor	Sjukfrånvaro män	Sjukfrånvaro i åldrarna 29 eller yngre	Sjukfrånvaro i åldrarna 30-49	Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre
Arbetslivsförvaltningen	6,2	63	6,7	5,4	4,9	5,7	6,6
Kommunstyrelse-förvaltningen	3,3	42,6	4,5	0,8	17,9	3,5	2,3
Samhällsförvaltningen	5,6	45	5,6	5,6	7	5,7	5,3
Skolförvaltningen	6,7	46,2	7,5	4,3	4,1	6,8	7,1
Socialförvaltningen	10,4	48	11,8	6,8	8,9	9,2	12,1
Kommunen totalt	8	47,6	9	5,3	7,3	7,4	8,6
AB Härnösandshus	4	*	*	5	*	*	6
Härnösands Energi och Miljö AB	4,6	47,7	4,9	4,5	5,1	3,7	5,8
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	4	54	3	4	3	3	6
Invest i Härnösands AB (Technichus i Mittsverige AB)	3,6	43,3	*	*	*	*	*

* För litet antal personer för att utfall ska kunna redovisas.

En marginell skillnad i total sjukfrånvaro ses i jämförelse med föregående år. Ökad sjukfrånvaro ses för längre sammanhängande sjukfrånvaro (minst 60 dagar) och sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år. Inom arbetslivsförvaltningen ses en tydlig ökning av sjukfrånvaro hos kvinnor (+3,6 procentenheter) samt sjukfrånvaro i åldrarna 29 eller yngre (+ 4,6 procentenheter). Vård- och omsorgsnära yrkeskategorier tenderar att ha högre sjukfrånvaro än andra yrkesgrupper i Härnösands kommun. Undersköterskor, omvårdnadspersonal, förskollärare, barnskötare, elevassistenter och lärarassistenter har en sjukfrånvaro

på minst tio procent. I flera av dessa grupper är frånvaron hos kvinnor nästintill dubbelt så hög som frånvaron hos män i samma befattning.

Flera pågående initiativ finns för att minska sjuktalen, däribland arbetet med aktivt medarbetarskap, HME – medarbetarenkäten och samarbetet med företagshälsovården, kommunens jämställdhetsarbete och möjlighet att ta ut både friskvårdspeng och friskvårdstimme. Utbildningar kring att förebygga ohälsa ges kontinuerligt till chefer

med fokus på tidiga signaler av ohälsa och vikten av att agera med en kunskap om olika åtgärder för att hjälpa och stötta personal.

I samband med kommunens hälsofrämjande arbete används och synliggörs olika friskfaktorer för att utkristallisera behov inom olika verksamheter kopplat till sjukfrånvaro. Det finns en förhoppning om att resultatet av det hälsofrämjande arbete ska börja ge effekt under 2025 alternativt kommande år.

Förväntad utveckling

Det världspolitiska läget är alltjämt instabilt och fortsätter att inverka negativt på samhällsekonomin. Även om hushållens ekonomi stimuleras av bland annat sjunkande räntor bedöms läget fortsatt vara svagt den kommande tiden. Inget tyder på att det låga barnafödandet eller de demografiska utmaningar som i övrigt gäller för Härnösand kommer att brytas under de närmsta åren. Även om utvecklingsarbetet för etableringsberedskap fortskrider behöver ambitionsnivån för arbetet justeras. Följsamhet mot beslutad budget och god ekonomisk hushållning kommer att vara viktigt under de kommande åren. I detta hänseende kommer insatser för minskad sjukfrånvaro

och omställningsarbetet inom socialnämnden och skolnämnden att utgöra viktiga aspekter. Samarbetet med Utfallsfonden för ett friskare och hälsosammare Härnösand är ett av flera exempel på projekt som syftar till att både öka kvaliteten för medborgare och minska verksamheters kostnader. Omorganiseringen av arbetslivsnämndens verksamheter och nämndens utveckling är ytterligare exempel på insatser för att anpassa organisationen efter nya förutsättningar. Kommunstyrelsen behöver tillsammans med övriga nämnder och bolag bevaka jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet i pågående och kommande budgetarbeten och tillse

att lärdomar från utvecklingsprojekt och omställning tillvaratas.

Nuvarande sex inriktningar i kommunens målprogram ger tydlig vägledning i det utvecklingsarbete kommunen behöver genomföra de kommande åren. Det handlar i första hand om att fortsätta utveckla kommunens kärnverksamheter så att Härnösandsborna i än högre utsträckning känner sig nöjda med den kommunala servicen. Det handlar också om att fortsätta arbetet mot målbilden "Sveriges bästa offentliga arbetsgivare" samtidigt som Härnösand fortsätter att vara en modig miljökommun. Avslutningsvis behöver allt genomföras inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fastställt.

02

Finansiella rapporter

Kommunens och koncernens finansiella rapporter återger det ekonomiska resultatet ställt i förhållande till sin omvärld. Detta innebär att de interna transaktioner som sker inom respektive enhet har eliminerats. För kommunens del innebär detta transaktioner mellan nämnder, och för koncernens del försäljning mellan koncernbolagen.

RESULTATRÄKNING

-

BALANSRÄKNING

KASSAFLÖDESANALYS

-

Resultaträkning

(MNKR)		Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Verksamhetens intäkter	Not 3	387,0	365,7	925,5	981,1
Verksamhetens kostnader	Not 4	-2 307,4	-2 201,1	-2 707,6	-2 693,0
Avskrivningar	Not 5	-97,3	-98,0	-196,3	-192,7
Verksamhetens nettokostnad		-2 017,7	-1 933,4	-1 978,4	-1 904,6
Skatteintäkter	Not 6	1 355,3	1 347,7	1 355,3	1 347,7
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	644,6	627,7	644,6	627,7
Verksamhetens resultat		-17,7	42,0	21,6	70,8
Finansiella intäkter	Not 8	7,3	8,4	16,0	10,4
Finansiella kostnader	Not 9	-80,6	-62,2	-105,0	-84,9
Resultat efter finansiella poster		-91,0	-11,9	-67,4	-3,7
Extraordinära poster	Not 10	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		-91,0	-11,9	-67,4	-3,7

Balansräkning

(MNKR)		Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	2,2	2,7	2,2	2,7
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 12	1 313,8	1 217,7	3 589,0	3 270,4
Maskiner och inventarier	Not 13	68,1	58,3	203,8	194,9
Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 14	1,3	0,7	1,3	0,9
Finansiella anläggningstillgångar	Not 15	317,0	405,3	221,0	245,8
Summa anläggningstillgångar		1702,4	1 684,8	4 017,3	3 714,1
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	Not 16	7,2	9,6	30,0	25,0
Fordringar	Not 17	218,4	209,1	345,9	356,6
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	Not 18	22,8	71,8	71,9	144,4
Summa omsättningstillgångar		248,3	290,5	447,9	525,9
Summa tillgångar		1950,7	1 975,3	4 465,2	4 240,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Periodens resultat	Not 19	-91,0	-11,9	-67,4	-3,7
Resultatutjämningsreserv		3,9	3,9	3,9	3,9
Övrigt eget kapital		427,9	524,1	1 040,6	1 056,6
Summa eget kapital		340,8	516,1	977,2	1 056,8
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 20	293,0	225,8	302,1	234,9
Andra avsättningar	Not 21	0,0	0,0	151,2	147,4
Summa avsättningar		293,0	225,8	453,3	382,3
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 22	905,9	801,6	2 417,7	2 161,8
Kortfristiga skulder	Not 23	410,9	431,8	617,1	639,0
Summa skulder		1316,9	1 233,3	3 034,8	2 800,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1950,7	1 975,3	4 465,2	4 240,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 24	1689,1	1 560,0	15,5	20,8
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 25	603,1	588,6	0,0	0,0
Övriga ansvarsförbindelser	Not 26	15,5	4,7	15,5	4,7
Summa panter och ansvarsförbindelser		2307,8	2 153,4	31,0	25,5

Kassaflödesanalys

(MNKR)		Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
DEN LÖPANDE KASSAFLÖDESANALYSEN					
Årets resultat		-91,0	-11,9	-67,4	-3,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 28	133,1	52,2	242,5	166,3
Övriga likviditetspåverkande poster	Not 29	-0,9	-1,2	-2,0	-1,2
Poster som redovisas i annan sektion	Not 30	3,6	19,6	3,6	19,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		44,8	58,8	176,7	180,9
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-9,3	14,5	10,7	25,0
Ökning/minskning av förråd och varulager		2,4	-1,0	-5,0	5,3
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		4,1	-5,7	2,5	-282,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		42,0	66,5	184,9	-70,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	-0,2	0,0	-0,2
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,1	0,0	0,1
Investering i materiella anläggningstillgångar		-150,2	-72,3	-455,7	-270,2
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		12,4	0,1	13,4	-0,2
Erhållna investeringsbidrag		3,3	3,3	3,3	3,3
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		2,5	-4,2	2,5	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		-17,4	0,0	-17,4	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-149,5	-73,2	-453,9	-267,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		63,0	18,0	221,7	351,8
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder		-4,4	-4,8	-25,1	-35,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		58,6	13,3	196,6	315,9
Årets kassaflöde		-49,0	6,6	-72,4	-22,2
Likvida medel vid årets början		71,8	65,2	144,4	166,6
Likvida medel vid årets slut		22,8	71,8	71,9	144,4

03

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

LAGSTIFTNING OCH NORMGIVNING

Härnösands kommun har, om inget annat anges, upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR).

VÄRDERING

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Kommunen tillämpar RKR R4 vid klassificering av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp. Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKR:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter

nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år

Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:

- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gat- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

Vid klassificering av immateriella anläggningstillgångar tillämpar kommunen RKR R3 vilket innebär att tillgången är identifierbar icke-monetär och utan fysisk form samt förväntas ge upphov till framtida

ekonomiska fördelar. Vidare behöver den vara identifierbar, d v s avskiljbar och ha uppkommit ur avtalsenliga grunder eller andra juridiska grunder. Avskrivningstiderna ska avspegla hur tillgångarnas värde succesivt förbrukas, vilket ofta sammanfaller med löptiden på avtalen.

AVSÄTTNINGAR OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

En avsättning redovisas i balansräkningen i fallet att det föreligger en legal förpliktelse som är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller infriandet av tidpunkt. Ansvarsförbindelser redovisas i det fall då en förpliktelse som härrör från inträffade händelser har en mer osäker natur och inte uppfyller kraven för skuld eller avsättning.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

En finansiell tillgång och en finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Tillgångarna klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar beroende på syftet med innehavet. Ska tillgången brukas och innehas stadigvarande klassificeras den som en anläggningstillgång varav det omvända genererar en omsättningstillgång. De finansiella skulderna klassificeras som antingen en långfristig eller kortfristig skuld varav allt klassificeras som långfristigt utom i det fall den finansiella skulden förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen

eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel. Under 2024 har rättelse gjorts av den ingående balansen för MNP om 84,3 mnkr. Ingen justering av jämförelsetalen har skett.

LEASING

Från och med 2023 har kommunen börjat tillämpa finansiell leasing i enlighet med RKR R5.

Ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska riskerna och fördelen med ägandet av ett leasingobjekt övergått från leasinggivaren till leasingtagaren. Alla andra leasingobjekt betraktas som operationella leasingavtal. Inom kommunen finns hyresavtal av lokaler och fastigheter, som hyrs av ett kommunalt fastighetsbolag med kontraktstider överstigande 15 år, som redovisas enligt reglerna för finansiell leasing.

EXTRAORDINÄRA POSTER

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma. Kommunen tillämpar en eventuell

prövning i de fall då beloppet i all väsentlighet framgår som jämförelsestörande mellan åren.

INTÄKTER

Intäkter som är hänförliga till räkenskapsåret bokförs oavsett tidpunkten för betalningen. SKR:s senaste prognos på skatteavräkningen ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar en strikt tolkning gällande hanteringen av de generella statsbidragen.

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Sedan 2023 konsolideras även Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse i de sammanställda räkenskaperna.

NEDSKRIVNINGAR

Om det vid balansdagen framgår att en materiell anläggningstillgångs verkliga värde är lägre än vad som följer av LKBR (1-3§§) ska tillgångens skrivas ned om värdeminskningen anses vara bestående enligt RKR R6 vilken

är applicerbar på kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. I det fall de materiella anläggningstillgångarna används i verksamhetsgrenar som inte omfattas av självkostnadsprincipen med laga stöd tillämpas 27 kap. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Eventuella nedskrivningar för finansiella anläggningstillgångar hanteras enligt RKR R7.

PENSIONSOSTNADER OCH PENSIONSSKULD

Kommunen följer RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionsskulden bygger på den modell som anvisas i senaste RIPS.

INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Finansiella intäkter och kostnader finns i viss mån i driften (räntekostnader, generella statsbidrag direkt till nämnd) men elimineras bort på justeringsrad på samma sätt som avskrivningarna samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

NOT 2 Uppskattningar och bedömningar

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Kommunkoncernen har under räkenskapsåret 2024 inte upptagit några jämförelsestörande poster.

NOT 3 Verksamhetens intäkter

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Försäljningsintäkter	23,5	22,2	479,4	605,3
Taxor och avgifter	46,9	42,9	48,4	43,6
Hyror och arrenden	45,0	39,8	45,3	40,2
Bidrag från staten	185,5	176,9	186,8	178,2
Bidrag övriga	27,0	26,8	61,1	56,1
Försäljning verksamhet	50,8	37,3	51,1	37,3
Engångshändelse pension Ädel	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	8,3	19,4	8,3	19,4
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,2	0,2	0,2
Realisationsvinst försäljning fastighet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,2	44,9	0,6
Summa verksamhetens intäkter	387,0	365,7	925,5	981,1

NOT 4 Verksamhetens kostnader

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Lämnade bidrag	-73,4	-71,7	-73,4	-71,7
Entreprenader och köp av verksamhet	-323,5	-322,0	-124,5	-322,0
Tjänster	-80,1	-75,2	-83,2	-79,5
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1 360,2	-1 315,5	-1 486,7	-1 347,6
Pensioner inkl. löneskatt	-145,0	-131,1	-165,1	-133,4
Pensionskostnader engångseffekt	0,0	0,0	-6,2	0,0
Gottgörelse	17,4	11,8	17,4	11,8
Lokal- och markhyror	-166,7	-127,5	-194,7	-147,1
Fastighets- och driftskostnader	-31,0	-31,8	-32,0	-33,1
Material	-71,6	-74,2	-275,4	-76,8
Skattekostnad	0,0	0,0	-4,8	-1,9
Realisationsförluster och utrangeringar	-3,7	-0,1	-3,7	-0,1
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	-383,7
Övriga verksamhetskostnader	-69,6	-63,6	-275,4	-107,8
Summa verksamhetens kostnader	-2 307,4	-2 201,1	-2 707,7	-2 693,0

NOT 5 Avskrivningar

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Avskrivning byggnader och anläggningar	-39,1	-36,5	-79,7	-127,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-12,1	-10,6	-83,3	-28,4
Avskrivning finansiell leasing	-45,4	-50,5	-30,3	-40,3
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	3,4
Nedskrivning maskiner och inventarier	-0,2	0,0	-2,5	0,0
Summa avskrivningar	-97,3	-98,0	-196,3	-192,7

NOT 6 Skatteintäkter

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kommunalskatt	1 357,0	1 321,6	1 357,0	1 321,6
Avräkning kommunalskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning föregående år	-6,3	6,5	-6,3	6,5
Preliminär avräkning innevarande år	4,6	19,6	4,6	19,6
Summa skatteintäkter	1 355,3	1 347,7	1 355,3	1 347,7

NOT 7 Generella statsbidrag och utjämning

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Inkomstutjämning	392,5	378,9	392,5	378,9
Bidrag för LSS-utjämning	69,5	73,9	69,5	73,9
Kommunal fastighetsavgift	70,5	56,3	70,5	56,3
Välfärdsmiljonerna	0,0	4,7	0,0	4,7
Regleringsbidrag	75,4	58,1	75,4	58,1
Kostnadsutjämning	35,3	31,0	35,3	31,0
Övriga generella bidrag från staten	1,4	24,8	1,4	24,8
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	644,6	627,7	644,6	627,7

NOT 8 Finansiella intäkter

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Överskottsutdelning Kommuninvest	0,0	0,0	0,2	0,0
Ränteintäkter	0,0	0,0	3,4	4,3
Borgensprovision från koncernföretagen	6,0	5,8	0,0	0,4
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	1,3	2,6	12,4	5,7
Summa finansiella intäkter	7,3	8,4	16,0	10,4

NOT 9 Finansiella kostnader

(Mnkr)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Räntekostnader på lån	-6,7	-6,9	-34,3	-30,5
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-26,2	-19,9	-20,4	-20,6
Värdereglering finansiella tillgångar	-47,2	-35,3	-47,2	-30,7
Övriga finansiella kostnader	-0,5	-0,1	-3,2	-3,1
Summa finansiella kostnader	-80,6	-62,2	-105,0	-84,9
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	3,7	3,3	2,6	1,9
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	3,7	3,3	2,6	1,9

NOT 10 Extraordinära poster

(Mnkr)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 11 Immateriella anläggningstillgångar

(Mnkr)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	3,5	3,2	3,6	3,3
Inköp	0,0	0,2	0,0	0,2
Försäljningar	0,0	0,1	0,0	0,1
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	2,9	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,5	3,5	6,5	3,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-0,8	-0,4	-0,9	-0,5
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,5	-0,4	-3,4	-0,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1,3	-0,8	-4,3	-0,9
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,2	2,7	2,2	2,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,0	7,0	7,0	7,0

NOT 12 Mark, byggnader och teknisk anläggning

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	2 217,6	2 056,4	5 939,9	5 695,5
Inköp	182,3	161,9	430,3	245,0
Försäljningar	0,0	-0,1	-0,7	0,0
Utrangeringar	-4,6	0,0	-4,6	0,0
Omklassningar	0,0	-0,6	37,0	-0,7
Utgående anskaffningsvärde	2 395,3	2 217,6	6 402,0	5 939,9
Ingående ackumulerade avskrivningar	-999,7	-911,4	-2 417,3	-2 255,4
Försäljningar	0,0	0,0	0,3	0,0
Utrangeringar	3,0	-0,8	3,0	-0,8
Omklassningar	-0,3	0,0	-184,1	0,0
Årets avskrivningar	-84,6	-87,4	-165,6	-161,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 081,6	-999,7	-2 763,8	-2 417,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-255,3	-255,3
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	206,1	3,4
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	-0,1	-49,2	-252,0
Utgående redovisat värde	1 313,8	1 217,7	3 588,9	3 270,6
Därav finansiell leasing	589,5	578,7	469,6	500,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	19,5	19,5	20,0	20,0

NOT 13 Maskiner och inventarier

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	299,7	283,5	689,2	647,9
Inköp	24,5	15,4	51,3	40,8
Försäljningar	-0,5	0,0	-0,8	-0,3
Utrangeringar	-2,6	0,2	-2,6	0,2
Omklassningar	0,0	0,7	-9,2	0,6
Utgående anskaffningsvärde	321,0	299,7	727,8	689,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-241,3	-230,4	-493,7	-465,4
Försäljningar	0,1	0,0	0,1	0,3
Utrangeringar	0,4	0,0	0,6	-0,1
Omklassningar	0,0	-0,7	0,0	-0,7
Årets avskrivningar	-12,3	-10,2	-30,3	-27,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-252,9	-241,3	-523,3	-493,8
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	-0,1	-0,7	-0,8
Utgående redovisat värde	68,1	58,3	203,8	194,4
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	1,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,0	9,0	8,8	10,0

NOT 14 Övriga materiella tillgångar

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	0,7	0,0	0,9	0,0
Årets investeringar	0,5	0,7	0,4	0,9
Utgående redovisat värde	1,3	0,7	1,3	0,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 15 Finansiella anläggningstillgångar

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Aktier och andelar				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	4,3	4,3	0,0	0,0
Mellersta Norrlands pensionsstiftelse	112,5	203,4	0,0	0,0
Kommuninvest i Sverige AB	22,4	19,9	22,4	20,0
Högakusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	187,0	213,3
Summa aktier och andelar	316,9	405,3	209,6	233,3
Långfristig utlåning				
Värdereglering långfristig fordran Koneo	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	6,0	6,2
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	5,4	6,3
Summa långfristig utlåning	0,0	0,0	11,5	12,5
Summa finansiella tillgångar	317,0	405,3	221,1	245,8

NOT 16 Förråd m.m.

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Tomter för försäljning	6,5	8,9	6,6	9,1
Varulager	0,7	0,7	23,5	15,9
Summa förråd m.m.	7,2	9,6	30,0	25,0

NOT 17 Fordringar

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kundfordringar	26,7	13,7	56,4	67,0
Statsbidragsfordringar	4,4	4,4	11,1	11,8
Fordran skatteavräkning	0,0	0,0	0,9	0,1
Fordran gottgörelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	79,1	75,3	147,5	146,2
Upplupna skatteintäkter	78,5	104,9	81,1	106,9
Momsfordran	7,2	0,0	9,8	3,1
Reversfordran	11,1	0,0	11,8	0,0
Övriga kortfristiga fordringar	11,4	10,9	27,4	21,5
Summa fordringar	218,4	209,1	345,9	356,6

NOT 18 Kassa och bank

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kassa och bank	22,8	71,8	71,9	144,4
Summa kassa och bank	22,8	71,8	71,9	144,4

NOT 19 Eget kapital

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående eget kapital	512,2	524,1	1 053,1	1 056,4
Justering ingående balans MNP	-84,3	0,0	0,0	0,0
Resultatutjämningsreserv	3,9	3,9	3,9	3,9
Justeringar ändrade redovisningsprinciper	0,0	0,0	0,0	0,0
· Korrigering finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0
· Korrigering konsolidering MNP	0,0	0,0	-18,5	0,0
· Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	6,0	0,2
Övrig justering	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-91,0	-11,9	-67,4	-3,7
Utgående eget kapital	340,8	516,1	977,2	1 056,8

NOT 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående avstättning till pensioner inkl löneskatt	225,8	185,5	234,8	193,9
Nyintjänad pension	36,7	24,2	36,7	24,7
Årets utbetalningar	-6,9	-5,7	-7,6	-6,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	18,3	14,0	19,0	14,7
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	6,0	-0,1	6,1	-0,1
Förändring löneskatt	13,1	7,9	13,1	8,0
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	293,0	225,8	302,2	234,8

NOT 21 Andra avsättningar

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
<i>Avflyttning Ön</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Avsättning deponiyta 2</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	7,2	8,5
Ny avsättning	0,0	0,0	1,6	0,2
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	-1,5
Utgående avsättning	0,0	0,0	8,8	7,2
<i>Avsättning vindkraft</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,9	1,1
Ny avsättning	0,0	0,0	1,6	0,1
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-0,1	-0,3
Utgående avsättning	0,0	0,0	2,4	0,9
<i>Avsättning vattenskador</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	2,2	0,3
Ny avsättning	0,0	0,0	-0,6	1,9
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	1,7	2,2
<i>Avsättning fondering VA</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	28,1	29,1
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-1,1	-1,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	27,0	28,1
<i>Avsättning Garantikostnader (AB Härnösandshus)</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,0	0,4
Avsättningar för uppskjuten skatt	0,0	0,0	111,2	108,6
Summa andra avsättningar	0,0	0,0	151,1	147,4

NOT 22 Långfristiga skulder

(Mnkr)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	267,4	212,1	1 867,0	1 673,3
Finansiell leasing	605,6	557,5	508,3	456,5
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	30,9	32,0	30,9	32,0
Övriga långfristiga skulder	2,0	0,0	11,5	0,0
Summa långfristiga skulder	905,9	801,6	2 417,7	2 161,8
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	3,73	3,33	2,61	1,88
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,73	3,33	2,61	1,88
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,14	0,41	1,36	1,37
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	14,0	30,9	38,6	35,7
1-3 år	7,0	17,6	36,7	42,8
3-5 år	22,3	0,0	16,6	4,4
5-10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Över 10 år	56,7	51,5	8,1	17,2
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	1,14	0,20	1,29	1,26
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	1,14	0,20	1,29	1,26
Marknadsvärderade säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0,00	0,00	0,00	0,00
Marknadsvärderade derivat	0,00	0,00	0,00	0,00

NOT 23 Kortfristiga skulder

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,5	0,3	0,5	0,3
Kortfristig del av långfristiga skulder	8,2	6,4	40,5	43,3
Kortfristig del av långfristiga skulder finansiell leasing	90,5	115,4	72,1	96,5
Skulder inom koncernkontot	15,7	30,5	16,8	30,5
Leverantörsskulder	42,5	29,9	86,1	57,2
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	20,3	20,4	22,9	21,6
Övriga kortfristiga skulder	36,4	35,5	54,1	62,5
Semesterlöneskuld och upplupna löner	108,1	110,9	113,2	113,6
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	45,1	43,1	45,3	43,3
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	1,0	0,4
Checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	43,8	39,4	164,7	169,8
Summa kortfristiga skulder	410,9	431,8	617,1	639,0

NOT 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Borgen i kommunala bolag	1 673,6	1 539,2	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgensmässiga förpliktelser	15,5	20,8	15,5	20,8
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	1 689,1	1 560,0	15,5	20,8

NOT 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående ansvarförbindelse för pensioner inkl löneskatt	588,6	578,7	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	40,1	38,9	0,0	0,0
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	0,0	1,3	0,0	0,0
Ändring av försäkringstekniska gunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utbetalningar	-37,2	-33,3	0,0	0,0
Övrig post	8,8	1,2	0,0	0,0
Förändring löneskatt	2,8	1,9	0,0	0,0
Summa ansvarförbindelse för pensionsförpliktelser	603,1	588,6	0,0	0,0

NOT 26 Övriga ansvarsförbindelser

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
EU-projekt budgeterat inom 1 år	5,0	2,0	5,0	2,0
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	8,8	2,1	8,8	2,1
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	1,8	0,6	1,8	0,6
Garantikostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga ansvarsförbindelser	15,5	4,7	15,5	4,7

NOT 27 Leasing

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
FINANSIELLA LEASING AVTAL				
Fastigheter				
Totalt värde per tillgångsslag fastigheter	589,5	578,7	438,5	0,0
Nuvärde minimileasingavgifter	696,1	672,8	524,9	0,0
Därav förfall inom 1 år	90,5	115,4	69,2	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	490,8	536,9	340,8	0,0
Därav förfall inom 5 år	114,8	20,6	114,8	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier				
Totalt värde per tillgångsslag maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0
Nuvärde minimileasingavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL ÖVERSTIGANDE 1 ÅR				
Minimileasingavgifter				
Därav förfall inom 1 år	61,9	58,5	61,9	58,5
Därav förfall inom 1-5 år	149,8	153,8	149,8	153,8
Därav förfall inom 5 år	52,0	43,5	52,0	43,5
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL UTHYRNING				
Minimileasingavgifter				
Därav förfall inom 1 år				
Därav förfall inom 1-5 år				
Därav förfall inom 5 år				

NOT 28 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Avskrivningar	51,6	47,5	163,6	155,8
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-3,4
Gjorda avsättningar	68,1	38,3	70,9	41,1
Återförda avsättningar	0,0	0,0	-1,2	-2,8
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar MNP	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar MNP	6,6	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likvidpåverkande poster	6,0	7,8	2,6	7,8
Resultatpåverkan finansiell leasing	12,5	-41,4	11,6	-32,7
MNP 2023	-11,8	0,0	-5,1	0,0
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	0,0	0,4
Summa justering för ej likvidpåverkande poster	133,1	52,2	242,5	166,3

NOT 29 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-6,9	-5,7	-6,9	-5,7
Ränte- och utdelningsnetto	6,0	4,5	4,9	4,5
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-0,9	-1,2	-2,0	-1,2

NOT 30 Poster som redovisas i annan sektion

(MNKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Realisationsresultat vid försäljning av exploateringsfastigheter	3,6	19,6	3,6	19,6
Summa poster som redovisats i annan sektion	3,6	19,6	3,6	19,6

NOT 31 Upplysning om upprättade särredovisningar

I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på bolagets hemsida, www.hemab.se.

NOT 32 Kostnader för räkenskapsrevision (tkr)

(TKR)	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Sakkunnigt biträde	250,0	250,0	747,6	586,1
Förtroendevalda revisorer	91,4	106,4	240,5	700,4
Summa kostnad för räkenskapsrevision	341,4	356,4	988,1	1 286,5

04

Drifts och investerings- redovisning

Kommunens driftsredovisning innehåller, till skillnad från kommunens resultaträkning, även interna transaktioner mellan nämnderna. I tabellen nedan speglar varje nämndsråd den specifika nämndens resultat, så som det vore en egen fristående enhet. Därefter avräknas korrigeringsposter av intern karaktär för att slutligen nå samma kommuntotala intäkts- och kostnadsutfall som i resultaträkningen.

Nämndernas driftsredovisning

(MNKR)	Intäkter 2024	Intäkter 2023	Kostnader 2024	Kostnader 2023	Netto- kostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	30,4	27,4	-210,8	-201,0	-180,4	-184,9	4,5
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-7,5	-7,1	-7,5	-7,8	0,3
Arbetslivsnämnden	82,7	86,2	-167,7	-163,2	-85,0	-73,3	-11,7
Samhällsnämnden	96,2	76,9	-274,9	-303,3	-178,8	-179,1	0,4
Skolnämnden	124,4	117,4	-836,4	-805,9	-712,0	-672,9	-39,1
Socialnämnden	134,6	119,5	-916,6	-855,3	-782,0	-717,7	-64,3
Summa nämnder	468,3	427,3	-2 414,0	-2 335,9	-1 945,6	-1 835,8	-109,9
Kommunövergripande verksamhet	165,7	146,9	-263,0	-151,7	-97,3	-133,4	36,1
Finansiell leasing	0,0	0,0	-12,5	0,0	-12,5	0,0	-12,5
Korrigerig interna poster	-247,0	-208,4	247,0	208,4	0,0	0,0	0,0
Korrigerig avskrivningar	0,0	0,0	97,3	98,0	-97,3	0,0	0,0
Korrigerig finansiella poster nämnder	0,0	0,0	39,2	0,0	-39,2	0,0	0,0
Summa	387,0	365,7	-2 305,9	-2 201,1	-2 192,0	-1 969,2	-86,3
Korrigerig finansien			-1,5	0,0	-4,8	13,4	-18,2
Summa inkl. finansien	387,0	365,7	-2 307,4	-2 201,1			-104,4

Av kommunens nämnder är det för 2024 kommunstyrelsen, kommunfullmäktige samt samhällsnämnden som uppvisar positiva resultat. Nämndernas samlade underskott för året uppgår till -109,9 mnkr.

Arbetslivsnämnden har för året ett underskott på -11,7 mnkr, ett underskott som hänförs till kostnader för arbetskraft, främst inom verksamheten arbetsmarknadsåtgärder.

För skolnämnden har underskottet

huvudsakligen uppkommit inom kostnader för arbetskraft, samt kostnader för köp av huvudverksamhet, dvs. när barn/elever väljer en annan huvudman än Härnösands kommun. Det är främst gymnasiets verksamhetsområde som uppvisar högre kostnader för köp av tjänst än vad som budgeterats för året, ca. 10 mnkr högre.

Socialnämndens budgetunderskott om -64,3 mnkr har främst uppstått inom kostnadsslag arbetskraft som är 26,0 mnkr

högre än budgeterat, samt p.g.a. orealiserade budgeterade intäkter om 27,4 mnkr. Personalkostnaderna är högre än budgeterat inom flera av socialnämndens verksamhetsområden, men störst avvikelse återfinns inom vård och omsorg om äldre, samt inom familjehem.

Mer detaljerad information kring nämndernas utfall återfinns i respektive nämndsrapport.

Inga anslagsförändringar har beslutats under året.

Investeringsredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	26,0	12,1	14,0	14,0	8,0	5,9
Kommunfullmäktige	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Arbetslivsnämnd	7,7	4,1	3,6	3,6	1,6	1,9
Samhällsnämnd	177,7	120,7	57,0	57,0	57,0	0,0
Skolnämnd	7,0	3,5	3,5	3,5	3,5	0,0
Socialnämnd	16,7	8,1	8,7	8,7	6,7	2,0
Justering finansiella anläggningstillgångar			0,0			0,0
S:a färdigställda investeringar	235,7	148,5	87,2	87,2	76,8	10,3
PÅGÅENDE PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	147,8	89,9	58,0	58,0	73,4	-15,5
Skolnämnd	1,0	0,8	0,2	0,2	0,8	-0,6
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a pågående investeringar	148,8	90,6	58,1	58,1	74,2	-16,1
S:a investeringar	384,5	239,2	145,3	145,3	151,0	-5,7
Inköp finansiell leasing					56,5	
S:a investeringar inkl finansiell leasing					207,5	

Kommunen har för året förbrukat 151,0 mnkr i investeringsmedel, vilket är 5,7 mnkr mer än budgeterade 145,3 mnkr. Avvikelsen återfinns i sin helhet inom samhällsnämndens tekniska verksamhet.

Mer detaljerad information kring nämndernas utfall återfinns i respektive nämndsrapport.

Ett beslut om ökade anslag har fattats under året: kommunstyrelsen tilldelades 1,3 mnkr (KS2024-000020) ytterligare investeringsmedel för inköp av del i fastigheten Saltvik 1:37.

05

Ekonomisk ordlista

Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggnings-tillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

06

Revisions- berättelse

Revisionsberättelse för år 2024

Revisorerna i Härnösands kommun XXXX-XX-XX

Till Fullmäktige i Härnösands kommun | Organisationsnummer 212000-2403

**Härnösands
kommun**

HÄRNÖSANDS KOMMUN

871 80 Härnösand

Telefon växel: 0611-34 80 00

Växeln är öppen: 07.30 - 16.30

Fax: 0611-34 80 30

E-post: kommun@harnosand.se

Organisationsnummer: 212000-2403

SERVICECENTER

Sambiblioteket, plan 1

Universitetsbacken 3

Öppet vardagar: 08.00-16.30

Telefon: 0611-34 80 40

Kommunstyrelseförvaltningen

Malin Ullström, 0703005764

malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2024, Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Årsredovisning 2024,

att med anledning av synnerliga skäl inte återställa hela det negativa balanskravet som uppstått genom ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell, samt

att 46,0 mnkr av det negativa balanskravet ska återställas inom tre år.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att överlämna Årsredovisning 2024 till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisning 2023 för Härnösands kommun har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen har sammanställts och överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande.

Årsredovisningen i koncept ska efter beslut i kommunstyrelsen överlämnas till revisorerna som ska revidera och avlämna en revisionsberättelse.

Årsredovisningen tillsammans med revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Måluppfyllelse

Av kommunen och koncernbolagens sex lokala inriktningar så visar en samlad bedömning av de ingående 33 målen att utvecklingen inom tre inriktningar bedöms ha skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning, och i tre inriktningar bedöms ha skett i en eftersträvad riktning men inte i en tillfredsställande omfattning. Sammantaget för inriktningarna kan konstateras att en tydlig positiv förflyttning skett och prognosen om ett önskvärt resultat vid målprogrammets slut är god.

För kommunens finansiella mål så visar kommunen varken önskvärd utveckling eller tillfredsställande resultat. Resultaten visar en försämrad

Datum
2024-09-23Dnr
KS/2025-000153

utveckling jämfört mot föregående år och utvecklingen behöver både brytas och stärkas för att önskvärd ekonomisk ställning ska kunna uppnås vid målprogrammets slut.

Ekonomiskt resultat

Härnösands kommun redovisar ett negativt resultat om -91,0 mnkr, vilket är -104,4 mnkr lägre än budgeterat resultat för året. Kommunen har 84,3 mnkr högre nettokostnader än föregående år samtidigt som skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat med 24,6 mnkr. Kommunens finansnetto har påverkats negativt med 19,4 mnkr till följd av ökade räntekostnader för pensioner och lån, vilket ger ett resultat som är 79,2 mnkr lägre än för 2023.

Balanskravsresultatet uppgår till -84,4 mnkr för år 2024. Det negativa balanskravsresultatet har delvis påverkats av de för andra året tillfälligt ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell och ökade finansiella kostnader för pensioner till följd av ränteläget. Det uppgick till en kostnadsökning på 38,4 mnkr för året. Kostnadsökningen är tillfällig och en nedgång förväntas kommande år.

Den stora ökningen av pensionskostnader jämfört med tidigare år får anses medge synnerliga skäl för att inte en reglering av den delen av det negativa balanskravsresultatet ska göras. Ställningstagandet motiveras av att pensionsökningen beror på förändrad pensionsmodell, ett beslut som ligger utanför kommunens påverkan. Effekten av förändringen har inte varit möjlig för kommunen att varken långsiktigt budgetera för eller prognostisera för på kort sikt.

Den kommunala koncernen uppvisar ett resultat om -67,4 mnkr. Samtliga koncernbolag förutom kommunen uppvisar positiva resultat för året.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Utifrån kraven i ägardirektiven uppnår koncernens bolag god ekonomisk hushållning för året. Samtliga koncernbolag uppnår soliditetsmålet och avkastningskravet på det egna kapitalet.

Trots både en positiv och önskvärd utveckling av riktning och omfattning av de verksamhetsmässiga inriktningarna så bedöms de finansiella målen väga tungt i den samlade bedömningen då de visat en icke önskvärd utveckling. Den samlade bedömningen för kommunen och koncernbolagen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Lars Liljedahl
KommundirektörAnna Bostedt
Chef Ekonomi-, och
kommunledningsavdelningen**Bilagor**

Årsredovisning 2024, Härnösands kommun

Kommunstyrelseförvaltningen

Malin Ullström, 0703005764

malin.ullstrom@harnosand.se

Årsredovisning 2024, Härnösands kommun

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja

Nej X

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?

(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Ärendet Årsredovisning 2024 bedöms inte beröra specifika grupper av individer.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Inte aktuellt.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja

Nej X

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Inte aktuellt.

Datum
2025-03-26Dnr
KS/2025-000153

6. Om nej – motivera varför inte

Inte aktuellt.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Upprättande av Årsredovisningen ger en sammanställd bild av nämndernas och koncernbolagens förflyttning mot uppsatta mål och i förlängningen kommunens lokala inriktningar. Utmaningar och behov av omprioriteringar för att möjliggöra en mer positiv förflyttning mot målen beskrivs i sammanställningen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Att upprätta bokslut och ekonomisk analys bidrar till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen ☒ Liten ☐ Stor ☐

Ärendet Årsredovisning 2024 bedöms inte ha påverkan på miljö/klimat.

Datum
2025-03-26Dnr
KS/2025-000153

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Årsredovisningen visar ett ökat synliggörande av en könsfördelad redovisning för kommunen, om än i begränsad omfattning. Att synliggöra skillnader mellan olika grupper av individer är ett pågående utvecklingsarbete för organisationen.

Till fullmäktige i Härnösand kommun

Revisorernas redogörelse för år 2024

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtt av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2024 års rapporter redovisas nedan:

1. Grundläggande granskning
2. Granskning av delegationsordningar
3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling
4. Granskning av hantering av statsbidrag
5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt
6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering
7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda
8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31
9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Härnösands kommuns hemsida,

<https://www.harnosand.se/kommun--styrning/politik-och-demokrati/revisionen.html>

1. Grundläggande granskning

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning – kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av styrelsens verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och uppdrag.

Sammanfattning – arbetslivsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetslivsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår bedömning är att arbetslivsnämnden inte säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi anser att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende ekonomiska resultat under året.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – samhällsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.

Sammanfattning – skolnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att skolnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Genomför och dokumentera en risk- och väsentlighetsanalys inför fastställande av internkontrollplanen i syfte att skapa förutsättningar för att bedriva den interna kontrollen på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppfyllelse under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – överförmyndarnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att överförmyndarnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

2. Granskning av delegationsordningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om delegationsordningarna är ändamålsenliga samt om styrelse och nämnd har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har ändamålsenliga delegationsordningar och delvis har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Vår bedömning grundar sig på att kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att delegationsordningarna överensstämmer med styrelsens och nämndernas uppdrag enligt vad som anges i reglementen. En brist vi ser är att överförmyndarnämnden inte har beslutat i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

Av vår granskning har det även framkommit att det finns otydligheter i flera delegationsordningar avseende funktion, beslutanderätt och verkställighetsbeslut.

Vi konstaterar vidare att vår stickprovskontroll visar att det förekommer att fattade delegationsbeslut inte rapporteras till styrelse och nämnd vid nästkommande sammanträde. Viss kontroll och uppföljning av delegationsbeslut sker genom stickprov men dock inte av alla nämnder och styrelsen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende beskrivning av när jäv uppstår.
- Tillse att det föreligger en samsyn av de inledande texterna av samtliga delegationsordningar.
- Se över rutin för anmälan av delegationsbeslut och respektive delegationsordningar i syfte att dessa ska överensstämma.
- Säkerställa och följa upp att samtliga beslut anmäls till nämnd/styrelse.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, samhällsnämnden, överförmyndarnämnden och socialnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna utifrån verkställighetsbeslut, funktion och tydligare beslutanderätt.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, överförmyndarnämnden, skolnämnden samt arbetslivsnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende vidaredelegering.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Säkerställa att nämnden beslutar i vilken utsträckning beslut som fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling är tillfredsställande.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling delvis är tillfredsställande.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunen i stort har en tydlig process för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Vi ser även att det till största delen finns en systematisk planering för hur arbetet ska bedrivas. Vi bedömer dock att det finns utrymme för utveckling av processen och de styrande dokumenten, både vad gäller chefsrekrytering och uppföljning.

Granskningen har visat att rekrytering av chefer i allt väsentligt sker i en tillfredsställande utsträckning samt att visst arbete genomförs för att behålla chefer. Däremot bedömer vi att styrdokumentet kan förtydligas vad gäller chefsrekrytering. Vidare ser vi att det finns en del utmaningar med chefsförsörjningen men att kommunen genomför arbete för att hantera detta.

Vad gäller uppföljning ser vi att det finns utrymme för utveckling. Vi anser att uppföljningen ska omfatta att processen såsom den beskrivs efterlevs. Vi ser även att uppföljningen kan systematiseras genom exempelvis en mer utförlig dokumentation och återslag till kommunstyrelse och nämnder.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att systemstöd implementeras som kan kartlägga kommunens behov av kompetens.
- Förtydliga i styrdokument när uppföljningssamtal utifrån upprättad mål- och utvecklingsplan ska genomföras.
- Förtydliga i styrdokument att vid chefsrekrytering ska extern annonsering alltid ske.
- Fastställa hur och av vem det ska följas upp att processen och styrdokument kring kompetensförsörjning efterlevs.
- I statistik över antal anställda redovisa nyckeltalet årsarbetare och inte bara tillsvidareanställda.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att:

- Säkerställa en systematiskt uppföljning genom mer utförlig dokumentation samt regelbunden återslag till styrelse och nämnder.

4. Granskning av hantering av statsbidrag

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen samt har en beredskap för om/när de upphör.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna inte i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen, samt att styrelsen och nämnderna delvis har en beredskap för om/när de upphör.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visat att kommunen inte har antagit styrdokument som reglerar en systematisk process för att styra och följa upp statsbidragen. Vi noterar att de tjänstepersoner och politiker som intervjuats vittnar om att det finns en god kontroll på hanteringen av statsbidrag, samt att det råder en tydlig uppfattning om att alla tillgängliga statsbidrag som hör till nämndernas kärnverksamheter ansöks/rekvireras.

Vi har i vår granskning inte kunnat verifiera, varken att alla bidrag söks eller att det görs en prövning av om bidraget ska sökas. Vi menar att bidrag även bör prövas utifrån risken att kostnader för verksamhet, t ex personalkostnader, kvarstår om/när bidraget upphör.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Arbeta för framtagande av kommungemensamma och övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Överväga återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas ekonomi och verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunstyrelsen har antagit styrdokument som reglerar uppsiktsplikten samt under året i ett flertal fall utövat en förstärkt uppsiktsplikt av nämnder i utsatt ekonomiskt läge. Däremot ser vi att det inte i tillräcklig utsträckning finns dokumenterade rutiner avseende uppföljning och återrapportering av nämndernas vidtagna åtgärder för att nå en budget i balans.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta rutiner för kommunens planerings- och uppföljningsprocess.
- Se över behovet att komplettera riktlinjen med vilka dokument som kommunstyrelsen behöver för genomförandet av sin uppsikt.
- Säkerställa att uppföljning av nämndernas handlingsplaner sker, samt att dessa är realistiska för att nå verksamheter inom tilldelade budgetramar.
- Säkerställa att kommunstyrelsen delges både antagna internkontrollplaner och uppföljning av den.

6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visar att styrelsen och nämnder har besvarat revisionens synpunkter och förslag till åtgärder samt att beslutade åtgärder är i linje med rekommendationerna. Vi ser att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden har åtgärdat vissa av de rekommendationer som lämnades i tidigare genomförda granskningar. Vi ser även att vissa rekommendationer ännu inte åtgärdats i tillräcklig utsträckning, och lämnar därmed fortsatta rekommendationer för ytterligare åtgärd.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera *Reglemente för god ekonomisk hushållning* med anvisningar för resultatreserv.
- Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.
- Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.
- Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot *förtroendevalda*, men endast delvis vad gäller *anställda*.

Bedömningen för de förtroendevalda bygger vi på att det finns upprättade specifika riktlinjer för arbetet mot hot och våld och andra stödjande dokument som förtroendevalda löpande informeras om. De förtroendevalda erhåller också utbildningsinsatser inför varje ny mandatperiod och genom återkommande informationsinsatser.

Bedömningen för anställda bygger vi på att det saknas styrande dokument som specifikt berör området hot och våld; det handlar exempelvis om hur chefer och övriga medarbetare ska hantera uppkomna situationer avseende hot och våld eller hur dessa situationer ska följas upp och utvärderas. Vid tidpunkten för granskningen pågår ett arbete att revidera arbetsmiljöpolicyn och det är enligt vår mening angeläget att området hot och våld tydligt framgår.

I granskningen har det vidare framkommit att anställda, primärt chefer och skyddsombud, erhåller olika kompetensutvecklande insatser. För att säkerställa att alla anställda kan bidra aktivt i arbetet mot hot och våld finns det ett behov att ytterligare stärka kunskaperna.

Kommunstyrelsen följer upp området hot och våld inom ram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Av uppföljningen går emellertid inte att utläsa orsaker till att området hot och våld beaktas som ett utvecklingsområde. Kommunstyrelsen följer vidare inte upp registrerade tillbud avseende hot och våld, vilket är ett ansvar som åligger styrelsen enligt det gemensamma reglementet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Verka för att området hot och våld får större utrymme i den kommande revideringen av arbetsmiljöpolicyn.
- Säkerställa att det av övriga styrande dokument inom området tydligt framgår alla delar i arbetet mot hot och våld. Det vill säga förebygga, förhindra, hantera samt följa upp och utvärdera.
- Regelbundet följa upp och säkerställa efterlevnad av styrande dokument inom organisationens olika delar och nivåer.
- Regelbundet följa upp och utvärdera behov av kompetensutvecklande insatser för samtliga anställda i de olika verksamheterna inom kommunen.
- I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet stärka analysen avseende arbetet mot hot och våld samt vid behov besluta om riktade och adekvata åtgärder.
- Tillse att anmälda tillbud om hot och våld aggregeras och följs upp på en övergripande nivå och vid behov besluta om adekvata åtgärder.

8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Sammanfattning

Slutsats – Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024. Vi anser vidare att möjligheten att objektivt bedöma verksamhetsmålen behöver förstärkas.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera hela det negativa prognosticerade balanskravsresultatet, inte är väl motiverat och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Sammanfattning

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas. Vi bedömer utifrån årsredovisningen avseende den del som ska återställas att erforderliga uppgifter inte framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Övriga iakttagelser

Vi har noterat följande avsteg från lag rekommendationer utan att det påverkar vårt uttalande.

- Kommunen har erhållit två generella statsbidrag som felaktigt har klassificerats som riktade statsbidrag. Vidare har bidragen inte periodiserats enligt gällande principer vilket innebär att kommunens resultat är 11,9 mnkr bättre än om bidraget redovisats korrekt
- Kommunen har totalt periodiserat erhållna stadsbidrag om 15,8 mnkr som en förutbetalad intäkt varav ca 10 mnkr avse ej nyttjade medel 2024 där risk för återbetalningsskyldighet föreligger.
- Ingående balansen avseende pensionsstiftelsen har varit felaktigt redovisad och detta har nu rättats mot eget kapital om 84,3 mnkr. Detta har endast påverkat kommunen balansomslutning och har ingen resultateffekt.
- I föregående års årsbokslut gjordes ingen värdejustering av tillgången i Mellannorrlands pensionsstiftelse vilket därmed påverkat årets resultat negativt om 8 mnkr.
- Kommunen har i investeringsredovisningen i årsredovisningen inte redovisat större investeringar separat samt inte förklarat större avvikelser i text.
- Under året har det saknats en rutin för att säkerställa avstämning av finansiell leasing. Vid delåret uppmärksammades differenser som efter utredning avsåg förändringar i avtalen som borde ha justerats i bokföringen, justeringarna har gjorts efter delåret inför årsbokslut. Vi har även identifierat brister i rutiner avseende avstämning av materiella anläggningstillgångar. I årsbokslutet noterades differenser mellan kommunens anläggningsregister och huvudbok,

differenserna har rättats i årsbokslutet. Enligt uppgift finns från år 2025 rutiner för avstämning.

- Vi har noterat att avstämningarna följs upp av chef för ekonomienheten dock sker ingen attest av utförd kontroll.
- Chef för ekonomienheten samt ekonomichef på kommunen kan göra betalningar från kommunens bankkonton utan godkännande av annan samt administrera behörigheter utan godkännande av någon annan.
- Det saknas en rutin för att kontrollera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- Vårt stickprov visar att det saknas anställningsavtal för flera personer som erhåller lön från kommunen. Enligt uppgift beror det på att avtalen tidigare har arkiverats hos respektive chef och inte har kunnat återfinnas när avtalen har digitaliserats.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utveckla förutsättningarna för att kunna bedöma verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.
- verkar för att återställa balanskravsunderskottet inom tre år. Det bör också framgå hur balanskravsunderskottet ska återställas.
- säkerställa korrekt periodisering och klassificering av riktade och generella bidrag.
- värdeförändringar i MNP hanteras på rätt år.
- avstämningsrutiner upprättas samt att attest av avstämningarna av samtliga balanskonton sker.
- se över rutinerna för att attestera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- säkerställa att betalningar från kommunens bankkonton alltid görs två i förening samt att ändringar i behörigheter godkänns två i förening.
- säkerställa att anställningsavtal finns upprättade för samtliga av kommunens anställda.

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Härnösands kommun (org.nr 212000-2403)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härnösands kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2024-01-01–2024-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2025-04-03.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Härnösands kommun för år 2024-01-01–2024-12-31 avgiven av kommunstyrelsen den 2025-04-02. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3-39. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att

upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är

högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse", "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Sundsvall enligt den digitala signaturen

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 13:53:52 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 39

Dnr 2025-000188 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att rikta anmärkning mot kommunstyrelsen för att inte i tillräcklig omfattning ha utövat styrning och uppsikt över nämnderna under 2024 och

att bevilja ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen med anledning av brister i styrning och uppsikt.

Kommunfullmäktiges presidium anser att kommunstyrelsen inte i tillräcklig omfattning utövat styrning och uppsikt över nämnderna under 2024.

Kommunfullmäktiges presidium har enligt kommunallagens 5 kap 32 § inhämtat förklaring från kommunstyrelsen. Yttrandet har bifogats i handlingarna till fullmäktige.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2025-04-17 § 70

Ordförandeförslag – Ansvarsfrihet 2024 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens yttrande angående ansvarsfrihet till KFs presidium

Moderaternas yttrande på kommunstyrelsen 2025-04-17

Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt

Protokollsutdrag KS 2024-10-01 § 139

Protokollsutdrag KS 2024-09-03 § 119

Protokollsutdrag KS 2024-06-04 § 104

Protokollsutdrag KS 2024-06-04 § 105

Protokollsutdrag KS 2024-05-02 § 67

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-04-03 § 27

Revisionsberättelse för år 2024

Kommunstyrelsen

§ 70

Dnr 2025-000188 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta yttrandet som sitt eget,

att förklara paragrafen omedelbart justerad, samt

att översända yttrandet till kommunfullmäktiges presidium

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Eva-Clara Viklund (M), Glenn Sehlin (SD), Charlotte Höglund Bystedt (SD) och Ulrika Jonsson (SD).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar på ett yttrande från Moderaterna som kommer läggas som en bilaga till protokollet.

Glenn Sehlin (SD) yrkar på en tilläggs-text till yttrandet.

Andreas Sjölander (S) yrkar avslag på Glenn Sehlins (SD) tillägg till yttrandet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger Tre förslag till beslut: liggande förslag, Eva-Clara Viklunds (M) yrkande och Glenn Sehlins (SD) tilläggsyrkande.

Ordföranden föreslår att votering används istället för acklamation vid hantering av flera beslutsförslag eftersom mötet genomförs digitalt

Votering och utfall 1

Votering genomförs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning: Den som vill att kommunstyrelsen ska besluta enligt liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunstyrelsen ska besluta enligt Eva-Clara Viklunds (M) yrkande röstar nej.

Med 10 ja-röster mot 5 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag

Kommunstyrelsen

Reservation

Moderaternas reservation;

I kommunstyrelsens yttrande har man svarat att kommunstyrelsen har utfört sin uppsiktsplikt och styrning och gjort det som är möjligt inom ramen för sitt uppdrag.

Men råd och anvisningar har enligt vår mening saknats i dialogerna, och resurserna och styrningen har ej varit tillräckliga.

Vi Moderater har saknat rådighet över hur uppsikten och styrningen utförts.

Votering och utfall 2

Votering genomförs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning: Den som vill att kommunstyrelsen ska besluta enligt liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunstyrelsen ska besluta enligt Glenn Sehlin (SD) tilläggsyrkande röstar nej.

Med 11 ja-röster mot 4 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag

Reservation

Sverigedemokraternas reservation;

Sverigedemokraterna anser att kommunstyrelsen borde ta åt sig av revisionens kritik och att kommunstyrelsen därför borde se över de riktlinjer, rutiner och arbetssätt som behöver ändras för att uppnå en ökad transparens och kommunikation inom nämnden.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har vid sitt sammanträde 2025-04-03 beslutat att begära yttrande från kommunstyrelsen med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen för år 2024. De önskar svar senast 2024-04-17.

De förtroendevalda revisorerna bedömer att kommunstyrelsen brustit i sin styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på 109,9 mnkr. (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr).

De förtroendevalda revisorerna avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

I föreslaget yttrande görs en redovisning av kommunstyrelsen uppsikt för året 2024 samt fattade beslut inom området.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-09

Kommunstyrelsens yttrande angående ansvarsfrihet till KF-presidium

Revisionsberättelse för år 2024

Revisorernas redogörelse för 2024

Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt

Protokollsutdrag KS, 2024-10-01 § 139

Protokollsutdrag KS, 2024-09-03 § 119

Protokollsutdrag KS, 2024-06-04 § 104

Protokollsutdrag KS, 2024-06-04 § 105

Protokollsutdrag KS, 2024-05-02 § 67

Kommunstyrelsen 2025-04-17 Dnr 2025.000188

Yttrande från Moderaterna;

Revisionen i Härnösand har bedömt följande:

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på -109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr).

Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Moderaterna vill med detta yttrande lämna vår förklaring över anmärkningarna som underlag till kommunfullmäktiges presidiums överväganden för den vidare behandlingen.

I majoritetens yttrande har man svarat att kommunstyrelsen har utfört sin uppsiktsplikt och styrning och gjort det som är möjligt inom ramen för sitt uppdrag. Men råd och anvisningar har enligt vår mening saknats i dialogerna, och resurserna och styrningen har ej varit tillräckliga. Vi Moderater har saknat rådighet över hur uppsikten och styrningen utförts.

Varje nämnd och förvaltning har olika förutsättningar, styrning, och ledning som påverkar de ekonomiska resultaten. Kommunstyrelsens styrning och uppsikt över de olika nämnderna har, dialoger till trots, inte räckt till för att mildra det stora underskottet år 2024.

I nämnder och styrelser har Moderaterna yrkat avslag till de beslut som haft bristande ekonomisk bäring i förhållande till budget, som exempelvis ärendet gällande anställning av 100 medarbetare inom Socialförvaltningen. Vi vill med detta framföra att agendan för utförandet av uppsiktsplikten inte varit vår, utförandeprocessen har majoriteten beslutat ordning och omfattning av.

Kommunstyrelsen

Yttrande angående den förtroendevalda revisionens kritik mot kommunstyrelsen i 2024 års revisionsberättelse

De förtroendevalda revisorerna bedömer att kommunstyrelsen brustit i sin styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på 109,9 mnkr. (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr).

De förtroendevalda revisorerna avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Kommunstyrelsens yttrande

Kommunstyrelsen vill med anledning av revisionens kritik anföra följande:

I gällande Riktlinje för fullgörande av uppsiktsplikt 2024, framgår följande:

”Uppsiktsplikten begränsas till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt att, på förekommen anledning, ge kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i egenskap av högsta beslutande organ.”

Revisionen genomförde en granskning (december 2024) av kommunstyrelsens uppsiktsplikt avseende rutiner, riktlinjer och uppföljning/uppsikt över nämndernas ekonomiska ställning samt interna kontroll. Revisionen beskrev syftet med granskningen som att bedöma om kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig. Revisionens samlade bedömning av granskningen var för 2024 att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig. I korthet rekommenderade revisionen kommunstyrelsen att:

- Upprätta rutiner för kommunens planerings- och uppföljningsprocess.
- Se över behovet att komplettera riktlinjen med vilka dokument som kommunstyrelsen behöver för genomförandet av sin uppsiktsplikt.
- Säkerställa att uppföljning av nämndernas handlingsplaner sker, samt att dessa är realistiska för att nå verksamheter inom tilldelade budgetramar.
- Säkerställa att kommunstyrelsen delges både antagna internkontrollplaner och uppföljning av den.

Kommunstyrelsen ställde sig bakom rekommendationerna och revidering av riktlinjen föreslås kommunstyrelsen den 6 maj, utifrån revisionens synpunkter.

Inom ramen för ledning/intern kontroll som en del av uppsiktsplikten har kommunstyrelsen genomfört följande aktiviteter:

Beslutat om förstärkt uppsikt och genomförande av fem dialoger mellan presidierna. (ALN, Skola, Soc)

I kommunstyrelsen beslut (juni 2024) i samband med uppsiktsplikt 2024 beslutades att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den blir systematisk och genomsyrar all verksamhet

Ekonomisk månadsrapport har förelagts kommunstyrelsen för beslut. Rapporten har under året anpassats utifrån rådande ekonomiskt läge och skiftat fokus till fattade beslut och åtgärder istället för löpande reguljär uppföljning.

Information från nämnderna har delgivits kommunstyrelsen i enlighet med reglementen och ägardirektiv.

Inom ramen för kommunstyrelsens ansvar för den ekonomiska utvecklingen har kommunstyrelsen fattat följande beslut under 2024:

I samband med fyramånadersrapporteringen uppdrog kommunstyrelsen till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att kostnadsbudgeten för år 2024 inte skulle överskridas.

I juni 2024 beslutade kommunstyrelsen att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den skulle bli systematisk och genomsyra all verksamhet.

Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att:

Framställan gjordes också av kommunstyrelsen i samband med beslut av kommunens fyramånadersrapport, om att uppdra till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna så att kostnadsbudgeten för år 2024 inte överskrids, samt att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att via återhållsamhet och restriktivitet förbättra det prognostiserade resultatet för år 2024.

Framställan gjordes av kommunstyrelsen i samband med beslut om kommunens delårsrapport att utifrån det ekonomiska läget godkänna underskott för år 2024 enligt prognosen per 31 augusti. Vidare föreslogs att underskottet skulle hanteras enligt den preliminära planen i balanskravsresultatet, där synnerliga skäl medger att delar av underskottet undantas från reglering och resterande del återställs under de kommande tre åren (2025-2027) i enlighet med föreslagen åtgärdsplan.

Att uppdra till kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter för förbättrat resultat 2024.

I samband med godkännande av kommunens delårsrapport uppdrogs till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att omgående inför 2025 säkerställa kostnadsnivåer motsvarande budgetram.

Vidare beslutades att nämndernas prioritering av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt skulle återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde i november 2024.

Att nämndernas prioritering av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt skulle återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde i november 2024, vilket också verkställdes.

Ansvarsprövning: Revisorerna skriver i revisionsberättelsen ”*Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.*”

Detta är en felaktig beskrivning, det är kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande organ, som fattat beslut om att i vissa fall medge underskott, i syfte att möjliggöra långsiktigt hållbara verksamhetslösningar. Det är också kommunfullmäktige som fattat beslut om reglering av balanskravsresultatet. Kommunstyrelsen har därmed inte överskridit sitt mandat, utan verkställt fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsens samlade yttrande sammanfattas med:

Kommunallagens bestämmelser är av principiell karaktär och förarbetena ger ingen närmare vägledning kring vad som ska ingå eller hur uppsiktsplikten ska bedrivas. Kommunens reglemente återger huvuddragen i lagstiftningen. Riktlinjen för uppsiktsplikten syftar till att tydliggöra förväntningar och underlätta planering. Hur kommunstyrelsen utövar sitt helhetsansvar för kommunens ekonomiska ställning är begränsat till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt att, på förekommen anledning, ge kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i egenskap av högsta beslutande organ. Enligt kommunallagen (KL 6 kap. 1 §) har kommunstyrelsen ett ansvar att utöva uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Detta uppsiktsansvar är dock inte av operativ karaktär. Kommunstyrelsen har under året i fråga uppfyllt dessa skyldigheter.

Med detta som grund är det endast kommunfullmäktige som kan ge medgivande av ett underskott då det mandatet åligger kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen gav kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i samband med fyramånadersrapporten samt delårsboks slutet genom de skriftliga framställningarna, utifrån det ekonomiska läget. Revisionens granskning av hur kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikten som genomfördes i slutet av 2024 och Revisionens samlade bedömning av granskningen blev att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig. De rutiner som rekommenderades att se över har kommunstyrelsen tagit till sig. I kommentarerna till kommunallagen anges inte ”bristande uppsikt” som en självständig grund för att vägra ansvarsfrihet. Detta hänger sannolikt samman med att kommunstyrelsens påverkansmöjligheter är begränsade. Uppsiktsansvaret är ett indirekt ansvar,

vilket innebär att ansvarsfrihet bör bedömas utifrån huruvida kommunstyrelsen faktiskt har använt sina möjligheter till påverkan på ett korrekt och transparent sätt – inte utifrån nämnders operativa resultat.

Mot denna bakgrund är vår samlade bedömning att det inte föreligger grund för att neka kommunstyrelsen ansvarsfrihet. Tvärtom har kommunstyrelsen agerat i enlighet med såväl lagstiftning och gjort vad som är möjligt inom ramen för sitt uppdrag.

Kommunstyrelsen
Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Ansvarsfrihet 2024 Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen

att anta yttrandet som sitt eget,

att förklara paragrafen omedelbart justerad, samt

att översända yttrandet till kommunfullmäktiges presidium

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium har vid sitt sammanträde 2025-04-03 beslutat att begära yttrande från kommunstyrelsen med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen för år 2024. De önskar svar senast 2024-04-17.

De förtroendevalda revisorerna bedömer att kommunstyrelsen brustit i sin styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på 109,9 mkr. (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mkr).

De förtroendevalda revisorerna avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

I föreslaget yttrande görs en redovisning av kommunstyrelsen uppsikt för året 2024 samt fattade beslut inom området.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2024

Revisorernas redogörelse för år 2024

Riktlinje för fullgörande av uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll för år 2024

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsen ordförande

Kommunstyrelsen

§ 67

Dnr 2024-000198 2.4.1.0

Ekonomisk månadsrapport Kommunstyrelsen 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna, samt

att bjuda in skolnämndens, socialnämndens och arbetslivsnämndens presidier till kommunstyrelsens nästa sammanträde som en del i den förstärkta uppsiktsplikten.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C), Eva-Clara Viklund (M), Andreas Sjölander (S), Knapp Britta Thyr (MP) och Ida Skogström (M).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) föreslår att även arbetslivsnämndens presidium bjuds in till nästa sammanträde.

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till Christina Lindbergs (C) förslag.

Eva-Clara Viklund (M) föreslår att förvaltningscheferna bjuds in till kommunstyrelsens sammanträden månadsvis.

Andreas Sjölander (S) yrkar avslag till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med Christina Lindbergs (C) tilläggsförslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med Christina Lindbergs (C) tilläggsförslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Eva-Clara Viklunds (M) tilläggsförslag eller avslå densamma.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen avslagit Eva-Clara Viklunds (M) tilläggsförslag.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en

Kommunstyrelsen

ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av kommunens ekonomiska situation och utveckling löpande under året.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-22

Ekonomisk månadsrapport 2024

Kommunstyrelsen

§ 105

Dnr 2023-000558 1.1.2.0

Förstärkt uppsiktsplikt 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyren beslutar

att godkänna återrapporteringen av den fördjupade uppsiktsplikten 2024 samt

att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den blir systematisk och genomsyrar all verksamhet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Johan Wester (C) och Andreas Sjölander (S).

Bakgrund

Kommunstyrelsen fattade beslut 2023-11-28 §224 att uppdra till kommunstyrelsens presidium att upprätta en löpande dialog med skolnämndens och socialnämndens presidier över den ekonomiska utvecklingen. Dialogerna skulle återrapporteras löpande till kommunstyrelsens arbetsutskott och redovisas till kommunstyrelsen. Under 2024 har tre möten varit mellan presidierna och dialog har förts om utfallet och nämndernas utmaningar och åtgärder framåt. Minnesanteckningar har förts av dialogerna och gått för kännedom till kommunstyrelsen.

Det ekonomiska läget var ansträngt under 2023 och det var under hösten 2023 en oro för framförallt socialnämndens och skolnämndens ekonomiska utveckling som uppvisade en högre kostnadsutveckling än budgeterat vilket medförde en tuff ingång av nästkommande år. Med anledning av det påbörjades dialogerna tidigt för att hitta gemensamma strategier som bidrar till förbättrad budgetföljsamhet.

Dialogerna har varit öppna och transparenta och särskilda utmaningar har identifierats och behov av åtgärder har redovisats.

Efter årets första fyra månader uppvisar socialnämnden som helhet ett underskott i relation till budget om cirka 12,2 mkr. Skolnämndens uppvisar under samma period ett underskott i relation till budget om knappt 12,8 mkr.

Kommunstyrelsen

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt kommunallagen är kommunen skyldig att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och måste därför hantera sina resurser på ett ansvarsfullt sätt. Kommunens nämnder har ett ansvar inför fullmäktige och invånarna att förvalta skattemedel effektivt. Genom att nämnderna håller sig inom sin budgetram säkerställer kommunen en god finansiell ställning och risken minskar att högre kostnader leder till ett budgetunderskott för helheten. Om en nämnd inte håller sin budget kan behov av akuta omDispositioneringar av medel behöva ske, vilket kan störa planerade projekt och tjänster. Genom att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla sin ekonomistyrning så att den blir systematisk och genomsyrar all verksamhet indikerar kommunstyrelsen att det är av stor vikt att nämnderna uppfyller sina juridiska skyldigheter och bidrar till en hållbar och effektiv ekonomisk förvaltning

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-27

Bilaga – Förstärkt uppsiktsplikt januari till maj 2024

Protokollsutdrag KS 2023-11-28 § 224

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande			

Kommunstyrelsen

§ 104

Dnr 2024-000213 1.1.2.1

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024,

att uppdra till socialnämnden och skolenämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna så att kostnadsbudgeten för år 2024 inte överskrids, samt

att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att via återhållsamhet och restriktivitet förbättra det prognostiserade resultatet för år 2024.

Kommunstyrelsen beslutar

att fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024 delges nämnderna.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på att rapporten delges nämnderna.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat fyramånadersrapport för kommunen i enlighet med gällande redovisningsstruktur.

Kommunstyrelsen

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om -114,4 mnkr för årets första fyra månader, knappt 20 mnkr lägre än för samma period föregående år. Intäkterna har ökat något jämfört med föregående år. Kostnaderna (exklusive finansiell leasing) är högre än för samma period föregående år, +43,0 mnkr. Den största ökningen ses för personalkostnaderna som ökat med 41,8 mnkr, varav 22,7 mnkr beror på ökade lönekostnader och 19,1 mnkr på ökade kostnader för pensioner.

Det prognostiserade resultatet för helåret är -58,2 mnkr, vilket är 71,6 mnkr lägre än budgeterat resultat på 13,4 mnkr. Underskottet prognostiseras uppstå främst inom socialnämnden och skolenämnden.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen har för åren 2023 och 2024 fått betydligt högre kostnader för pensioner, den ovanligt stora kostnadsökningen har påverkat kommunen negativt både vad gäller resultat men också haft effekt på det budgetutrymme som verksamheten har haft att tillgå. För 2025 förväntas de tillfälligt höga pensionskostnaderna minska och närma sig tidigare års nivåer.

För att både skapa så bra förutsättningar som möjligt men också utrymme för återhämtning efter två tuffa år är det av yttersta vikt att nämndernas kostnader ligger på förväntad nivå vid ingången av budgetåret 2025. Det prognostiserade resultat för både skolenämnden och socialnämnden visar så pass höga kostnadsnivåer 2024 att om de kvarstår så kommer det med största sannolikhet betyda ytterligare besparingar 2025 för att nå en budget i balans.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-26

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024

Kommunstyrelsen

§ 119

Dnr 2024-000198 2.4.1.0

Ekonomisk månadsrapport Kommunstyrelsen 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna,

att uppdra till kommunstyrelsens presidium att upprätta en löpande dialog med arbetslivsnämndens presidium över den ekonomiska utvecklingen, samt

att återrapportering sker till kommunstyrelsens arbetsutskott löpande under året och redovisas skriftligt och muntligt till kommunstyrelsen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Christina Lindberg (C) och Ingemar Ljunggren (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på ytterligare två uppsatser som lyder;

att uppdra till kommunstyrelsens presidium att upprätta en löpande dialog med arbetslivsnämndens presidium över den ekonomiska utvecklingen, samt

att återrapportering sker till kommunstyrelsens arbetsutskott löpande under året och redovisas till kommunstyrelsen.

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Andreas Sjölanders (S) förslag till uppsats två samt yrkar på en ny formulering på tredje uppsatsen som lyder;

att återrapportering sker till kommunstyrelsens arbetsutskott löpande under året och redovisas skriftligt och muntligt till kommunstyrelsen.

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till Christina Lindbergs (C) förslag på tredje uppsatsen.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsuppsats två och Christina Lindbergs (C) tilläggsyrkande tre.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsuppsats två och Christina Lindbergs (C) tilläggsyrkande tre.

Kommunstyrelsen

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsattsats två och Christina Lindbergs (C) tilläggsyrkande tre.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av kommunens ekonomiska situation och utveckling löpande under året.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-08-28

Bilaga - Resultat per juli 2024

Kommunstyrelsen

§ 139

Dnr 2024-000360 1.1.2.1

Delårsrapport Härnösands kommun 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapport 2024, Härnösands kommun,

att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att omgående säkerställa att nämnden inför 2025 ligger på en kostnadsnivå som motsvarar budgetramens utrymme,

att nämndernas beslut och bedömning av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde senast i november 2024,

att godkänna att kommunen och nämnderna får gå med underskott för år 2024 enligt den aktuella prognosen per 31 augusti,

att underskottet hanteras enligt den preliminära planen i balanskravsresultatet, där synnerliga skäl medger att delar av underskottet undantas från reglering, och resterande del återställs under de kommande tre åren (2025-2027) i enlighet med föreslagen åtgärdsplan och

att uppdra till kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter för att förbättra resultatet 2024.

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna Delårsrapport 2024, Härnösands kommun till revisionen.

Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut,

att uppdra till kommundirektören att säkerställa att arbetet prioriteras i tillräcklig omfattning.

Kommunstyrelsen

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Knapp Britta Thyr (MP), Christina Lindberg (C), Eva-Clara Viklund (M), Nina Skyttberg (S), Johan Wester (C) och Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på följande tilläggsattsatser:

att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att omgående säkerställa att nämnden inför 2025 ligger på en kostnadsnivå som motsvarar budgetramens utrymme, samt

att nämndernas beslut och bedömning av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde senast i november 2024

att godkänna att kommunen och nämnderna får gå med underskott för år 2024 enligt den aktuella prognosen per 31 augusti,

att underskottet hanteras enligt den preliminära planen i balanskravsresultatet, där synnerliga skäl medger att delar av underskottet undantas från reglering, och resterande del återställs under de kommande tre åren (2025-2027) i enlighet med föreslagen åtgärdsplan,

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut föreslår kommunstyrelsens ordförande kommunstyrelsen besluta

att uppdra till kommundirektören att säkerställa att arbetet prioriteras i tillräcklig omfattning.

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar bifall på Andreas Sjölanders (S) förslag.

Christina Lindberg (C) yrkar på följande tilläggsattsats:

att uppdra till kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter för att förbättra resultatet 2024.

Eva-Clara Viklund (M), Olle Löfgren (L) och Glenn Sehlin (SD) yrkar avslag på samtliga tilläggsattsatser.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det avseende förvaltningens förslag endast föreligger ett förslag till beslut.

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden finner att det därutöver föreligger 5 tilläggsattsatser från Andreas Sjölander (S) och ett från Christina Lindberg (C) samt ett avslagsyrkande på samtliga attsatser från Eva-Clara Viklund (M).

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Andreas Sjölanders (S) och Christina Lindbergs (C) tilläggsattsatser.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt Andreas Sjölanders (S) och Christina Lindbergs (C) tilläggsattsatser.

Reservation

Eva-Clara Viklund (M), Ingemar Ljunggren (M), Olle Löfgren (L), Glenn Sehlin (SD) och Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Delårsbokslutet för Härnösands kommun redovisas i två separata delar. Den föreliggande redovisar kommunens nämnder och styrelsens resultat och prognos. Koncernen redovisas i rapporten Delårsrapport koncern 2024 som behandlas av kommunfullmäktige vid sammanträdet i oktober månad.

Kommunen uppvisar ett negativt resultat på -39,0 mnkr för perioden, vilket är 38,0 lägre än för samma period 2023.

Kommunen prognostiserar ett resultat för helåret på -84,2 mnkr, vilket är 97,6 mnkr lägre än budgeterat resultat på 13,4 mnkr.

Kommunens nämnder sammantaget prognostiserar ett underskott på -59,0 mnkr i förhållande till budget, medan resultatet för finansiell leasing och finansien prognostiserar ett underskott på -25,1 mnkr i förhållande till budget.

En prognostiserad bedömning av kommunens måluppfyllnad avlämnas i delårsbokslutet. För att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning ska uppfyllnaden av såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål i huvudsak nå eftersträvad utveckling.

Av kommunens 21 verksamhetsmässiga mål för 2024 bedöms 14 vid årsskiftet ha utvecklats i eftersträvad riktning och i tillfredsställande omfattning, sex av målen bedöms vid årsskiftet ha skett i eftersträvad riktning men inte i tillfredsställande omfattning samt ett mål bedöms vid årsskiftet inte ha skett i eftersträvad riktning. Sammantaget för de

Kommunstyrelsen

verksamhetsmässiga målen kan konstateras att en positiv förflyttning skett till allra största del.

För kommunens ekonomiska mål så prognostiseras för helåret inte tillfredställande resultat, vilket gör att den sammanlagda bedömningen för kommunen är att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås vid årets slut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-20
Delårsrapport Härnösands kommun 2024

Riktlinje för fullgörande av uppsiktsplikt

Dokumentnamn	Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt		Dokumenttyp	
			Riktlinje	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum	Diarienummer
			2025-04-02	[Diariennr]
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelsen	Version	Senast reviderad	Giltig t o m
		3.0	2022-12-05	2029-04-01
Dokumentinformation	Riktlinje för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt			
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen, nämnder och bolag i Härnösands kommun			
Annan information	Beskriver hur kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikten			

Innehåll

1	Bakgrund	3
1.1	Kommunallagens bestämmelser.....	3
1.2	Begränsning	3
1.3	Syfte med riktlinjen	3
1.4	Uppsiktsplikten i reglementet.....	3
1.5	Bolagsordning och ägardirektiv	4
2	Ansvar och utövande	5
2.1	Behovsprövade aktiviteter och utgångspunkter för arbetet generellt	6
3	Ansvarsfrihet kopplad till uppsiktsplikt	7
3.1	För bolag	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2	För förbund med direktion	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.3	Övergripande bedömning	7
3.4	Dialog vid förstärkt uppsiktsplikt	7
3.5	Handlingsplan	8
3.6	Uppsiktsplikt och jämställdhetsintegrering	9

1 Bakgrund

1.1 Kommunallagens bestämmelser

Enligt kommunallagen 6 kap §1 ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet. Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan ha inverkan på kommunens ekonomiska ställning samt hos fullmäktige göra de framställningar som behövs.

Förstärkt uppsiktsplikt gäller för kommunala aktiebolag. Det innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut för varje bolag ska pröva om verksamheten under föregående år varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för den kommunala kompetensen. Om så inte är fallet ska förslag om nödvändiga åtgärder framläggas till fullmäktige.

De nämnder, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag vars verksamhet inte är av obetydlig omfattning och som kommunen på grund av andelsinnehav har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över omfattas av uppsiktsplikten.

1.2 Begränsning

Uppsiktsplikten begränsas till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt att, på förekommen anledning, ge kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i egenskap av högsta beslutande organ.

1.3 Syfte med riktlinjen

Kommunallagens bestämmelser är av principiell karaktär och förarbetena ger ingen närmare vägledning kring vad som ska ingå eller hur uppsiktsplikten ska bedrivas. Kommunens reglemente återger huvuddragen i lagstiftningen. Riktlinjen syftar till att tydliggöra förväntningar och underlätta planering.

1.4 Uppsiktsplikten i reglementet

Reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna anger att kommunstyrelsens uppgift är att:

- ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation i vilken kommunen ingår
- kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap §9 gällande uppsiktsplikt över kommunala bolag

1.5 Bolagsordning och ägardirektiv

För att kommunstyrelsen ska kunna utöva uppsikt och inhämta upplysningar från kommunala hel- och delägda bolag måste en sådan rättighet regleras i bolagets ägardirektiv och bolagsordning. Det ankommer på kommunstyrelsen att säkerställa att bolagen har skyldighet att inkomma med sådana uppgifter som krävs för att kommunstyrelsens ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt.

2 Ansvar och utövande

Uppsiktsplikten utövas genom flera regelbundna aktiviteter under verksamhetsåret. Aktiviteterna är i huvudsak knutna till kommunens planerings- och uppföljningsprocesser och de upplysningar som därigenom lämnas. Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll är ett grundläggande styrdokument som beskriver nämnd och förvaltningens ansvar i dessa processer.

Uppsiktsplikten är hela kommunstyrelsens ansvar. Om endast delar av styrelsen, exempelvis presidium/arbetsutskott, medverkar i en aktivitet ska återrapportering ske till hela styrelsen. Uppsiktsplikten genomförs genom:

- att nämnder i enlighet med kommunens ekonomiska reglemente samt riktlinjen för styrning, planering, uppföljning och kontroll för kännedom avlämnar verksamhets- och ekonomirapporter till kommunstyrelsen, månadsvis samt nämndens fyramånaders rapport, delårsrapport, verksamhetsberättelse och verksamhetsplan, för kännedom till kommunstyrelsen.
- kommunstyrelsens samordnande processansvar för planering, uppföljning och intern kontroll
- att nämnder i enlighet med kommunens reglemente för internkontroll samt riktlinjen för styrning, planering, uppföljning och kontroll, avlämnar internkontrollplan med uppföljning av densamma samt förbättringsåtgärder.
- budget- och bokslutskonferenser
- möten mellan kommunledning och bolag
- att bolag i enlighet med ägardirektiven avlämnar verksamhets – och ekonomirapporter i samband med kvartalsmöten mellan kommunledning och bolag
- årlig prövning av bolagens verksamhetsart gentemot fastställda ändamål och befogenheter/kommunal kompetens
- att protokoll från bolagens styrelsemöten och bolagsstämmor tillställs kommunstyrelsen för kännedom
- omhändertagande av revisionsrapporter
- att nämnder vid uppvisande av negativ avvikelse mot budget, styrning, lagar, förordning och föreskrifter anmodas att upprätta en handlingsplan som, utöver ekonomiskt utfall, följs upp enligt det intervall kommunstyrelsen beslutar. Vid fortsatt negativ avvikelse kan kommunstyrelsen besluta om förstärkt uppsiktsplikt, och handlingsplanen ska då återrapporteras skriftligt till kommunstyrelsen för kännedom.
- att besluts- och informationsärenden formaliseras på ett sådant sätt att kommunstyrelsens möjlighet att utöva uppsiktsplikten underlättas

- att förbund/gemensam nämnd avlämnar delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmanarevisorernas granskningsrapporter

2.1 Behovsprövade aktiviteter och utgångspunkter för arbetet generellt

Kommunstyrelsen kan, utöver det ovan nämnda, vid behov begära information från nämnder och bolag som en uppföljande insats eller som information knuten till specifika händelser/tillfällen. Information kan exempelvis ges muntligt till kommunstyrelsen eller som skriftlig avrapportering direkt från berörd nämnd eller via kommunstyrelseförvaltningen.

Arbetets upplägg bör vara flexibelt för att kunna fånga aktuella frågor. En viktig utgångspunkt är att aktiviteter ska anpassas efter *väsentlighet och vad som bedöms rimligt med hänsyn till nytta* för parter och rådande omständigheter. Aktiviteterna kan därför variera över tid, både till form, omfattning och inriktning.

Uppsiktsplikten ska i första hand utövas utifrån den information som följer av planerings- och uppföljningsprocessernas olika delar. Aktiviteter ska inte användas/tillskapas som ett instrument för att överpröva eller inskränka nämnders och bolags ansvar och kontroll över verksamheterna, utan som ett sätt att synliggöra hur väl delegationen fungerar.

3 Ansvarsfrihet kopplad till uppsiktsplikt

Uppsiktsplikten är förbunden med kommunfullmäktiges bedömning av huruvida nämnder och styrelser bör beviljas ansvarsfrihet eller ej.

3.1 För bolag

Kommunstyrelsen beslutar:

- Om den verksamhet som bedrivits under året har/inte har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna
Kommunfullmäktige beslutar:
- Om åtgärder mot de brister som eventuellt framkommer genom kommunstyrelsens prövning
- Om anmärkning ska riktas mot styrelse och VD

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att uppdra till ombudet att rösta för att bolagsstämman ska bevilja/inte bevilja styrelsen och VD ansvarsfrihet

3.2 För förbund med direktion

Kommunfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för förbunden med direktion.

3.3 Övergripande bedömning

Enligt KL 6 kap 1§ har kommunstyrelsen en skyldighet att göra påpekanden, lämna råd och aviseringar samt, om det är möjligt att säkerställa att fullmäktige i sin egenskap av högsta beslutande organ ingriper vid behov.

För att säkerställa att uppsiktsplikten har följts på ett korrekt sätt, är det av största vikt att arbetsprocessen kontinuerligt utvärderas.

Denna utvärdering kommer att ge kommunstyrelsen stöd att förtydliga och stärka uppsiktsplikten över bolag och nämnder, samt bidra till att kontinuerligt förbättra arbetssätt och rutiner.

3.4 Dialog vid förstärkt uppsiktsplikt

Syftet med dialogerna är att kommunstyrelsen ska följa upp genomförandet av uppdraget enligt reglementet. Fokus ska vara på att säkerställa att nämndens kärnuppdrag fullföljs och att eventuella dilemman som uppstår i arbetet med att nå dessa mål hanteras på ett effektivt sätt.

Kommunstyrelsen avgör vad dialogen ska innehålla och vad nämndspresidierna ska presentera. I kommunstyrelsens beslut om förstärkt uppsiktsplikt ska det framgå vad uppsikten ska innehålla. Exempel på vad

innehållet i dialogerna kan innebära för att kommunstyrelsen ska kunna fullfölja sitt ansvar för uppsiktsplikten:

- Redovisning av aktuella verksamhetsfrågor
- Redovisning av hur nämnderna utövar en god intern kontroll inom nämndens olika ansvarsområden (verksamhet, ekonomi, personal och arbetsmiljö)
- Verksamhetens kvalitet enligt nämndens ansvarsområde
- Redovisning av kontroll av privata utförare och säkerställande av att dessa följs upp i enlighet med de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten samt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnd fastställer för respektive verksamhet
- Granskningsrapporter från revisorerna och eventuella åtgärder
- Budgetavvikelse samt vidtagna och eventuellt planerade åtgärder för att hantera dessa
- Övriga aktuella frågor som kommunstyrelsen önskar få information om

3.5 Handlingsplan

Vid uppvisandet av negativ avvikelse från budget, styrning, lagar och förordning ska nämnden säkerställa att en handlingsplan upprättas, som innefattar tydliga, prioriterade och tidsatta åtgärder. Handlingsplanen ska skickas till kommunstyrelsen för kännedom, vilket är nödvändigt för att kommunstyrelsen ska kunna utöva sin uppsiktsplikt och därtill hållas informerad om de framsteg som görs i respektive nämnd.

3.6 Uppsiktsplikt och jämställdhetsintegrering

Det är nämndens ansvar att integrera jämställdhet i handlingsplanen, vilket innebär att handlingsplanen ska omfatta en bedömning av olika åtgärders påverkan på jämställdheten. Jämställdhet fokuserar på att åtgärda skillnader mellan män och kvinnor, genom att exempelvis bekämpa stereotyper och uppmuntra medvetenhet om genus.

Vid uppsiktsutövning ska integreringsperspektivet beaktas som en central och vägledande princip.

Kommunstyrelsen

Yttrande angående den förtroendevalda revisionens kritik mot kommunstyrelsen i 2024 års revisionsberättelse

De förtroendevalda revisorerna bedömer att kommunstyrelsen brustit i sin styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på 109,9 mnkr. (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr).

De förtroendevalda revisorerna avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Kommunstyrelsens yttrande

Kommunstyrelsen vill med anledning av revisionens kritik anföra följande:

I gällande Riktlinje för fullgörande av uppsiktsplikt 2024, framgår följande:

”Upsiktsplikten begränsas till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt att, på förekommen anledning, ge kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i egenskap av högsta beslutande organ.”

Revisionen genomförde en granskning (december 2024) av kommunstyrelsens uppsiktsplikt avseende rutiner, riktlinjer och uppföljning/uppsikt över nämndernas ekonomiska ställning samt interna kontroll. Revisionen beskrev syftet med granskningen som att bedöma om kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig. Revisionens samlade bedömning av granskningen var för 2024 att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig. I korthet rekommenderade revisionen kommunstyrelsen att:

- Upprätta rutiner för kommunens planerings- och uppföljningsprocess.
- Se över behovet att komplettera riktlinjen med vilka dokument som kommunstyrelsen behöver för genomförandet av sin uppsiktsplikt.
- Säkerställa att uppföljning av nämndernas handlingsplaner sker, samt att dessa är realistiska för att nå verksamheter inom tilldelade budgetramar.
- Säkerställa att kommunstyrelsen delges både antagna internkontrollplaner och uppföljning av den.

Kommunstyrelsen ställde sig bakom rekommendationerna och revidering av riktlinjen föreslås kommunstyrelsen den 6 maj, utifrån revisionens synpunkter.

Inom ramen för ledning/intern kontroll som en del av uppsiktsplikten har kommunstyrelsen genomfört följande aktiviteter:

Beslutat om förstärkt uppsikt och genomförande av fem dialoger mellan presidierna. (ALN, Skola, Soc)

I kommunstyrelsen beslut (juni 2024) i samband med uppsiktsplikt 2024 beslutades att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den blir systematisk och genomsyrar all verksamhet

Ekonomisk månadsrapport har förelagts kommunstyrelsen för beslut. Rapporten har under året anpassats utifrån rådande ekonomiskt läge och skiftat fokus till fattade beslut och åtgärder istället för löpande reguljär uppföljning.

Information från nämnderna har delgivits kommunstyrelsen i enlighet med reglementen och ägardirektiv.

Inom ramen för kommunstyrelsens ansvar för den ekonomiska utvecklingen har kommunstyrelsen fattat följande beslut under 2024:

I samband med fyramånadersrapporteringen uppdrog kommunstyrelsen till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att kostnadsbudgeten för år 2024 inte skulle överskridas.

I juni 2024 beslutade kommunstyrelsen att uppmana skolnämnden och socialnämnden att förstärka och utveckla ekonomistyrningen så att den skulle bli systematisk och genomsyra all verksamhet.

Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att:

Framställan gjordes också av kommunstyrelsen i samband med beslut av kommunens fyramånadersrapport, om att uppdra till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna så att kostnadsbudgeten för år 2024 inte överskrids, samt att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att via återhållsamhet och restriktivitet förbättra det prognostiserade resultatet för år 2024.

Framställan gjordes av kommunstyrelsen i samband med beslut om kommunens delårsrapport att utifrån det ekonomiska läget godkänna underskott för år 2024 enligt prognosen per 31 augusti. Vidare föreslogs att underskottet skulle hanteras enligt den preliminära planen i balanskravsresultatet, där synnerliga skäl medger att delar av underskottet undantas från reglering och resterande del återställs under de kommande tre åren (2025-2027) i enlighet med föreslagen åtgärdsplan.

Att uppdra till kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter för förbättrat resultat 2024.

I samband med godkännande av kommunens delårsrapport uppdrogs till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att omgående inför 2025 säkerställa kostnadsnivåer motsvarande budgetram.

Vidare beslutades att nämndernas prioritering av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt skulle återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde i november 2024.

Att nämndernas prioritering av insatser för en budget i balans 2025 skriftligt skulle återrapporteras vid kommunfullmäktiges sammanträde i november 2024, vilket också verkställdes.

Ansvarsprövning: Revisorerna skriver i revisionsberättelsen *”Revisionen kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.”*

Detta är en felaktig beskrivning, det är kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande organ, som fattat beslut om att i vissa fall medge underskott, i syfte att möjliggöra långsiktigt hållbara verksamhetslösningar. Det är också kommunfullmäktige som fattat beslut om reglering av balanskravsresultatet. Kommunstyrelsen har därmed inte överskridit sitt mandat, utan verkställt fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsens samlade yttrande sammanfattas med:

Kommunallagens bestämmelser är av principiell karaktär och förarbetena ger ingen närmare vägledning kring vad som ska ingå eller hur uppsiktsplikten ska bedrivas. Kommunens reglemente återger huvuddragen i lagstiftningen. Riktlinjen för uppsiktsplikten syftar till att tydliggöra förväntningar och underlätta planering. Hur kommunstyrelsen utövar sitt helhetsansvar för kommunens ekonomiska ställning är begränsat till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt att, på förekommen anledning, ge kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i egenskap av högsta beslutande organ. Enligt kommunallagen (KL 6 kap. 1 §) har kommunstyrelsen ett ansvar att utöva uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Detta uppsiktsansvar är dock inte av operativ karaktär. Kommunstyrelsen har under året i fråga uppfyllt dessa skyldigheter.

Med detta som grund är det endast kommunfullmäktige som kan ge medgivande av ett underskott då det mandatet åligger kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen gav kommunfullmäktige möjlighet att ingripa i samband med fyramånadersrapporten samt delårsbokslutet genom de skriftliga framställningarna, utifrån det ekonomiska läget. Revisionens granskning av hur kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikten som genomfördes i slutet av 2024 och Revisionens samlade bedömning av granskningen blev att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig. De rutiner som rekommenderades att se över har kommunstyrelsen tagit till sig. I kommentarerna till kommunallagen anges inte ”bristande uppsikt” som en självständig grund för att vägra ansvarsfrihet. Detta hänger sannolikt samman med att kommunstyrelsens påverkansmöjligheter är begränsade. Uppsiktsansvaret är ett indirekt ansvar,

vilket innebär att ansvarsfrihet bör bedömas utifrån huruvida kommunstyrelsen faktiskt har använt sina möjligheter till påverkan på ett korrekt och transparent sätt – inte utifrån nämnders operativa resultat.

Mot denna bakgrund är vår samlade bedömning att det inte föreligger grund för att neka kommunstyrelsen ansvarsfrihet. Tvärtom har kommunstyrelsen agerat i enlighet med såväl lagstiftning och gjort vad som är möjligt inom ramen för sitt uppdrag.

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till fullmäktige i Härnösand kommun

Revisorernas redogörelse för år 2024

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtt av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2024 års rapporter redovisas nedan:

1. Grundläggande granskning
2. Granskning av delegationsordningar
3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling
4. Granskning av hantering av statsbidrag
5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt
6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering
7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda
8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31
9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Härnösands kommuns hemsida,

<https://www.harnosand.se/kommun--styrning/politik-och-demokrati/revisionen.html>

1. Grundläggande granskning

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning – kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av styrelsens verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och uppdrag.

Sammanfattning – arbetslivsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetslivsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår bedömning är att arbetslivsnämnden inte säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi anser att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende ekonomiska resultat under året.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – samhällsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.

Sammanfattning – skolnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att skolnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Genomför och dokumentera en risk- och väsentlighetsanalys inför fastställande av internkontrollplanen i syfte att skapa förutsättningar för att bedriva den interna kontrollen på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppfyllelse under året.
- Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.
- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Sammanfattning – överförmyndarnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att överförmyndarnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

2. Granskning av delegationsordningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om delegationsordningarna är ändamålsenliga samt om styrelse och nämnd har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har ändamålsenliga delegationsordningar och delvis har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Vår bedömning grundar sig på att kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att delegationsordningarna överensstämmer med styrelsens och nämndernas uppdrag enligt vad som anges i reglementen. En brist vi ser är att överförmyndarnämnden inte har beslutat i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

Av vår granskning har det även framkommit att det finns otydligheter i flera delegationsordningar avseende funktion, beslutanderätt och verkställighetsbeslut.

Vi konstaterar vidare att vår stickprovskontroll visar att det förekommer att fattade delegationsbeslut inte rapporteras till styrelse och nämnd vid nästkommande sammanträde. Viss kontroll och uppföljning av delegationsbeslut sker genom stickprov men dock inte av alla nämnder och styrelsen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende beskrivning av när jäv uppstår.
- Tillse att det föreligger en samsyn av de inledande texterna av samtliga delegationsordningar.
- Se över rutin för anmälan av delegationsbeslut och respektive delegationsordningar i syfte att dessa ska överensstämma.
- Säkerställa och följa upp att samtliga beslut anmäls till nämnd/styrelse.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, samhällsnämnden, överförmyndarnämnden och socialnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna utifrån verkställighetsbeslut, funktion och tydligare beslutanderätt.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, överförmyndarnämnden, skolnämnden samt arbetslivsnämnden att:

- Översyn av delegationsordningarna avseende vidaredelegering.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi överförmyndarnämnden att:

- Säkerställa att nämnden beslutar i vilken utsträckning beslut som fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.

3. Granskning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling är tillfredsställande.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling delvis är tillfredsställande.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunen i stort har en tydlig process för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Vi ser även att det till största delen finns en systematisk planering för hur arbetet ska bedrivas. Vi bedömer dock att det finns utrymme för utveckling av processen och de styrande dokumenten, både vad gäller chefsrekrytering och uppföljning.

Granskningen har visat att rekrytering av chefer i allt väsentligt sker i en tillfredsställande utsträckning samt att visst arbete genomförs för att behålla chefer. Däremot bedömer vi att styrdokumentet kan förtydligas vad gäller chefsrekrytering. Vidare ser vi att det finns en del utmaningar med chefsförsörjningen men att kommunen genomför arbete för att hantera detta.

Vad gäller uppföljning ser vi att det finns utrymme för utveckling. Vi anser att uppföljningen ska omfatta att processen såsom den beskrivs efterlevs. Vi ser även att uppföljningen kan systematiseras genom exempelvis en mer utförlig dokumentation och återslag till kommunstyrelse och nämnder.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att systemstöd implementeras som kan kartlägga kommunens behov av kompetens.
- Förtydliga i styrdokument när uppföljningssamtal utifrån upprättad mål- och utvecklingsplan ska genomföras.
- Förtydliga i styrdokument att vid chefsrekrytering ska extern annonsering alltid ske.
- Fastställa hur och av vem det ska följas upp att processen och styrdokument kring kompetensförsörjning efterlevs.
- I statistik över antal anställda redovisa nyckeltalet årsarbetare och inte bara tillsvidareanställda.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden att:

- Säkerställa en systematiskt uppföljning genom mer utförlig dokumentation samt regelbunden återslag till styrelse och nämnder.

4. Granskning av hantering av statsbidrag

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen samt har en beredskap för om/när de upphör.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna inte i tillräcklig omfattning styr och följer upp statsbidragen, samt att styrelsen och nämnderna delvis har en beredskap för om/när de upphör.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visat att kommunen inte har antagit styrdokument som reglerar en systematisk process för att styra och följa upp statsbidragen. Vi noterar att de tjänstepersoner och politiker som intervjuats vittnar om att det finns en god kontroll på hanteringen av statsbidrag, samt att det råder en tydlig uppfattning om att alla tillgängliga statsbidrag som hör till nämndernas kärnverksamheter ansöks/rekvireras.

Vi har i vår granskning inte kunnat verifiera, varken att alla bidrag söks eller att det görs en prövning av om bidraget ska sökas. Vi menar att bidrag även bör prövas utifrån risken att kostnader för verksamhet, t ex personalkostnader, kvarstår om/när bidraget upphör.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Arbeta för framtagande av kommungemensamma och övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Överväga återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Överväga att förtydliga vem i tjänsteorganisationen som har ansvaret att bevaka och ansöka om statsbidrag.
- Säkerställa att beslut att söka/ej söka statsbidrag sker av tjänstepersoner med befogenhet att fatta dessa beslut, samt hur dessa beslut ska dokumenteras.
- Arbeta för framtagande av övergripande rutiner/riktlinjer för hantering av statsbidrag, inkluderande t ex bevakning, budgetering och rapportering.
- Säkerställa återredovisning till nämnden avseende exempelvis budget, intäkt, kostnader samt utförd verksamhet.
- Säkerställa att korrekt budgetering och redovisning av intäkter och kostnadsföring för riktade statsbidrag genom exempelvis användande av projekt- och aktivitetskoder i redovisningen.

5. Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas ekonomi och verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi och verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kommunstyrelsen har antagit styrdokument som reglerar uppsiktsplikten samt under året i ett flertal fall utövat en förstärkt uppsiktsplikt av nämnder i utsatt ekonomiskt läge. Däremot ser vi att det inte i tillräcklig utsträckning finns dokumenterade rutiner avseende uppföljning och återslagrapportering av nämndernas vidtagna åtgärder för att nå en budget i balans.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta rutiner för kommunens planerings- och uppföljningsprocess.
- Se över behovet att komplettera riktlinjen med vilka dokument som kommunstyrelsen behöver för genomförandet av sin uppsikt.
- Säkerställa att uppföljning av nämndernas handlingsplaner sker, samt att dessa är realistiska för att nå verksamheter inom tilldelade budgetramar.
- Säkerställa att kommunstyrelsen delges både antagna internkontrollplaner och uppföljning av den.

6. Uppföljning av tidigare granskningar inom budget och långsiktig finansiering

Syftet med granskningen har varit att följa upp hur de rekommendationer som lämnats av revisorerna i tidigare genomförda granskningar beaktats av styrelsen och berörda nämnder.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder har besvarats av styrelse och nämnder samt att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden delvis har åtgärdat dessa förslag till åtgärder.

Bakgrunden till vår samlade bedömningen är att granskningen visar att styrelsen och nämnder har besvarat revisionens synpunkter och förslag till åtgärder samt att beslutade åtgärder är i linje med rekommendationerna. Vi ser att kommunstyrelsen, socialnämnden och skolnämnden har åtgärdat vissa av de rekommendationer som lämnades i tidigare genomförda granskningar. Vi ser även att vissa rekommendationer ännu inte åtgärdats i tillräcklig utsträckning, och lämnar därmed fortsatta rekommendationer för ytterligare åtgärd.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera *Reglemente för god ekonomisk hushållning* med anvisningar för resultatreserv.
- Säkerställa att kommunens övergripande omvärldsbevakning utvecklas till att tydligare omfatta nämnderna.
- Säkerställa att kommunens demografi- och befolkningsprognos beskriver vilka eventuella utmaningar kommunen står inför sett till den demografiska utvecklingen.
- Fastställa hur långsiktiga pensionsprognoser ska användas i planerings- och uppföljningsarbetet, inklusive eventuell rapportering i planeringsförutsättningar och i budget.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- Säkerställa att tydliga åtgärder vidtas i syfte att säkra en budget i balans.
- Säkerställa att arbetet med handlingsplaner samt de effekter som nås följs upp och rapporteras till nämnden.

7. Granskning av arbetet för att hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett systematiskt arbete för att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot *förtroendevalda*, men endast delvis vad gäller *anställda*.

Bedömningen för de förtroendevalda bygger vi på att det finns upprättade specifika riktlinjer för arbetet mot hot och våld och andra stödjande dokument som förtroendevalda löpande informeras om. De förtroendevalda erhåller också utbildningsinsatser inför varje ny mandatperiod och genom återkommande informationsinsatser.

Bedömningen för anställda bygger vi på att det saknas styrande dokument som specifikt berör området hot och våld; det handlar exempelvis om hur chefer och övriga medarbetare ska hantera uppkomna situationer avseende hot och våld eller hur dessa situationer ska följas upp och utvärderas. Vid tidpunkten för granskningen pågår ett arbete att revidera arbetsmiljöpolicyn och det är enligt vår mening angeläget att området hot och våld tydligt framgår.

I granskningen har det vidare framkommit att anställda, primärt chefer och skyddsombud, erhåller olika kompetensutvecklande insatser. För att säkerställa att alla anställda kan bidra aktivt i arbetet mot hot och våld finns det ett behov att ytterligare stärka kunskaperna.

Kommunstyrelsen följer upp området hot och våld inom ram för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Av uppföljningen går emellertid inte att utläsa orsaker till att området hot och våld beaktas som ett utvecklingsområde. Kommunstyrelsen följer vidare inte upp registrerade tillbud avseende hot och våld, vilket är ett ansvar som åligger styrelsen enligt det gemensamma reglementet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Verka för att området hot och våld får större utrymme i den kommande revideringen av arbetsmiljöpolicyn.
- Säkerställa att det av övriga styrande dokument inom området tydligt framgår alla delar i arbetet mot hot och våld. Det vill säga förebygga, förhindra, hantera samt följa upp och utvärdera.
- Regelbundet följa upp och säkerställa efterlevnad av styrande dokument inom organisationens olika delar och nivåer.
- Regelbundet följa upp och utvärdera behov av kompetensutvecklande insatser för samtliga anställda i de olika verksamheterna inom kommunen.
- I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet stärka analysen avseende arbetet mot hot och våld samt vid behov besluta om riktade och adekvata åtgärder.
- Tillse att anmälda tillbud om hot och våld aggregeras och följs upp på en övergripande nivå och vid behov besluta om adekvata åtgärder.

8. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Sammanfattning

Slutsats – Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024. Vi anser vidare att möjligheten att objektivt bedöma verksamhetsmålen behöver förstärkas.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera hela det negativa prognosticerade balanskravsresultatet, inte är väl motiverat och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

9. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Sammanfattning

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas. Vi bedömer utifrån årsredovisningen avseende den del som ska återställas att erforderliga uppgifter inte framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Övriga iakttagelser

Vi har noterat följande avsteg från lag rekommendationer utan att det påverkar vårt uttalande.

- Kommunen har erhållit två generella statsbidrag som felaktigt har klassificerats som riktade statsbidrag. Vidare har bidragen inte periodiserats enligt gällande principer vilket innebär att kommunens resultat är 11,9 mnkr bättre än om bidraget redovisats korrekt
- Kommunen har totalt periodiserat erhållna stadsbidrag om 15,8 mnkr som en förutbetalad intäkt varav ca 10 mnkr avse ej nyttjade medel 2024 där risk för återbetalningsskyldighet föreligger.
- Ingående balansen avseende pensionsstiftelsen har varit felaktigt redovisad och detta har nu rättats mot eget kapital om 84,3 mnkr. Detta har endast påverkat kommunen balansomslutning och har ingen resultateffekt.
- I föregående års årsbokslut gjordes ingen värdejustering av tillgången i Mellannorrlands pensionsstiftelse vilket därmed påverkat årets resultat negativt om 8 mnkr.
- Kommunen har i investeringsredovisningen i årsredovisningen inte redovisat större investeringar separat samt inte förklarat större avvikelser i text.
- Under året har det saknats en rutin för att säkerställa avstämning av finansiell leasing. Vid delåret uppmärksammades differenser som efter utredning avsåg förändringar i avtalen som borde ha justerats i bokföringen, justeringarna har gjort efter delåret inför årsbokslut. Vi har även identifierat brister i rutiner avseende avstämning av materiella anläggningstillgångar. I årsbokslutet noterades differenser mellan kommunens anläggningsregister och huvudbok,

differenserna har rättats i årsbokslutet. Enligt uppgift finns från år 2025 rutiner för avstämning.

- Vi har noterat att avstämningarna följs upp av chef för ekonomienheten dock sker ingen attest av utförd kontroll.
- Chef för ekonomienheten samt ekonomichef på kommunen kan göra betalningar från kommunens bankkonton utan godkännande av annan samt administrera behörigheter utan godkännande av någon annan.
- Det saknas en rutin för att kontrollera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- Vårt stickprov visar att det saknas anställningsavtal för flera personer som erhåller lön från kommunen. Enligt uppgift beror det på att avtalen tidigare har arkiverats hos respektive chef och inte har kunnat återfinnas när avtalen har digitaliserats.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utveckla förutsättningarna för att kunna bedöma verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.
- verkar för att återställa balanskravsunderskottet inom tre år. Det bör också framgå hur balanskravsunderskottet ska återställas.
- säkerställa korrekt periodisering och klassificering av riktade och generella bidrag.
- värdeförändringar i MNP hanteras på rätt år.
- avstämningsrutiner upprättas samt att attest av avstämningarna av samtliga balanskonton sker.
- se över rutinerna för att attestera nyupplägg och ändringar i leverantörsregistret.
- säkerställa att betalningar från kommunens bankkonton alltid görs två i förening samt att ändringar i behörigheter godkänns två i förening.
- säkerställa att anställningsavtal finns upprättade för samtliga av kommunens anställda.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 40

Dnr 2025-000189 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Arbetslivsnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att rikta anmärkning mot arbetslivsnämnden för bristande styrning och internkontroll av ekonomin och

att bevilja ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden med anledning av brister i styrning och internkontroll av ekonomi.

Kommunfullmäktiges presidium har enligt kommunallagens 5 kap 32 § inhämtat förklaring från arbetslivsnämnden. Yttrandet har bifogats i handlingarna till fullmäktige.

Beslutsunderlag

Ordförandebeslut – Yttrande revisionsberättelse för år 2024
Arbetslivsnämnden

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-04-03 § 29

Revisionsberättelse för år 2024

Yttrande revisionsberättelse för år 2024 Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden

Monica Fällström
Monica.fallstrom@harnosand.se

Dnr: ARN2025-000034

Ordförandebeslut gällande "Yttrande Revisionsberättelse för år 2024 Arbetslivsnämnden"

Beslut

Arbetslivsnämndens ordförande beslutar efter samråd i presidieberedningen att besvara kommunfullmäktiges önskan om yttrande gällande Revisionsberättelse 2024, enligt bifogat svar "Yttrande Revisionsberättelse för år 2024 Arbetslivsnämnden".

Monica Fällström
Nämndsordförande
Arbetslivsnämnden

Bilaga

Yttrande Revisionsberättelse för år 2024 Arbetslivsnämnden

Arbetslivsförvaltningen

Monica Fällström

Monica.fallstrom@harnosand.se

Yttrande: Revisionsberättelse för år 2024

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium ber om Arbetslivsnämndens yttrande gällande revisionsberättelse för år 2024.

Revisionen skriver i Revisionsberättelse 2024 att:

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetslivsnämnden delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår bedömning är att arbetslivsnämnden inte säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi anser att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende ekonomiska resultat under året.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi arbetslivsnämnden att:

Säkerställa att verksamhetsmål uppnås.

Säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Tillse att det vidtas åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året.

Skapa förutsättningar för att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Vidare skriver revisionen att:

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser

särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Utifrån ovan gör sedan revisionen bedömningen att:

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Arbetslivsnämndens yttrande

Arbetslivsnämnden delar inte revisionens bedömning gällande att inte bevilja ansvarsfrihet, utan Arbetslivsnämnden anser att ansvarsfrihet bör beviljas.

Tungt vägande post bakom revisionens bedömning bedöms vara att nämnden inte i tid uppmärksammat ett ökat underskott jämfört med prognos 2024-08-31.

Arbetslivsnämnden vill hävda att budgetuppföljningar och redovisning av genomförda åtgärder för budget i balans har följts upp varje nämndsammanträde. Detta har föranlett ytterligare beslut om åtgärder från nämnden till förvaltningsledning, så som: översyn av stödanställningar, lokalöversyn och översyn av konsultkostnader.

Under 2024 ändrades förutsättningar för stödanställningar och bemanning av personal med rätt till stödanställningar i arenor med produktionskrav. För att hantera detta inleddes ett omställningsarbete, som mynnade ut i förvaltningens omorganisation och sedan nämndens avveckling.

Det Arbetslivsnämnden ser är att stora insatser gjorts i samband med förvaltningens omorganisation, insatser som däremot tagit längre tid än prognosticerat. Orsak till detta är att tyngden i nämndens utgiftsposter är kostnader för arbetskraft, och sådana förändringar tar lång tid innan de ger effekt.

Nämnden har bett om omfattande åtgärder från förvaltning, vilka sammanfattningsvis mynnat ut i att stödanställningar i stor omfattning avslutats i förtid och arenor har både omorganiserats och avvecklats. Dock kunde detta arbete inte genomföras i den takt som först behövts för att både agera i enlighet med arbetsrätt och följa avtal med köpare av verksamhetens tjänster.

Monica Fällström
Nämndsordförande

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 29

Dnr 2025-000189 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Arbetslivsnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att begära yttrande från arbetslivsnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen senast 2025-04-17.

Bakgrund

Revisionen har i sin revisionsberättelse för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar arbetslivsnämnden ansvarsfrihet. Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen (2017:725) 5 kap § 32 p.2 inhämta förklaring från den som revisionen inte tillstyrker ansvarsfrihet för inför fullmäktiges behandling av ansvarsfrihetsfrågan. Arbetslivsnämnden ombeds att yttra sig över revisionens synpunkter senast 2025-04-17.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse Härnösands kommun 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 41

Dnr 2025-000190 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Samhällsnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja ansvarsfrihet för samhällsnämnden och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen 2024 tillstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden. Revisionen har inte riktat någon anmärkning mot samhällsnämnden.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 42

Dnr 2025-000191 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Skolnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att rikta anmärkning mot skolnämnden för bristande styrning och internkontroll av ekonomin och

att bevilja ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden med anledning av brister i styrning och internkontroll av ekonomi.

Kommunfullmäktiges presidium har enligt kommunallagens 5 kap 32 § inhämtat förklaring från skolnämnden. Yttrandet har bifogats i handlingarna till fullmäktige.

Beslutsunderlag

Ordförandebeslut Ansvarsfrihet 2024

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-04-03 § 28

Revisionsberättelse 2024

Skolnämnden

Nina Skyttberg
nina.skyttberg@harnosand.se

ORDFÖRANDEBESLUT

Datum
2025-04-15

Ert datum
2025-04-03

Sida
1(2)

Diarienummer
SKN 2025-000247

Er referens
KF 2025-000191

Kommunfullmäktiges presidium

Ansvarsfrihet 2025 Skolnämnden

Beslut

Skolnämndens ordförande beslutar

att översända skolnämndens yttrande gällande ansvarsfrihet 2024 till kommunfullmäktiges presidium.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium har vid sitt sammanträde 2025-04-03 beslutat att begära yttrande från skolnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen för år 2024. De önskar svar senast 2024-04-17.

Revisionen har i sin revisionsberättelse för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar skolnämnden ansvarsfrihet.

Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen (2017:725) 5 kap § 32 p.2 inhämta förklaring från den som revisionen inte tillstyrker ansvarsfrihet för inför fullmäktiges behandling av ansvarsfrihetsfrågan.

Yttrande

Vi har tagit del av revisionens iakttagelser och bedömningar, och vi ser allvarligt på den kritik som framförts. Det är nämndens ansvar att säkerställa en god ekonomisk styrning och en väl fungerande intern kontroll. Det är också vår uppgift att agera när brister identifieras, vilket nämnden har gjort.

De påtalade bristerna är kända och har under året behandlats i nämnden. Åtgärder har vidtagits i syfte att stärka både styrning och kontroll. Bland annat har:

- Rutinerna för budgetuppföljning och ekonomisk avvikelshantering förbättrats,
- Internkontrollplanen setts över och utvecklats med tydligare prioriteringar,
- Rapporteringen mellan förvaltning och nämnd förtydligats och strukturerats.

Revisionen har i sitt yttrande påtalat att de ser särskilt allvarligt på att nämnden i tid inte uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31 på gällande detta önskar vi delge följande.

I prognosen per den sista augusti 2024 prognostiserade nämnden ett underskott på 34,9 miljoner kronor.

Skolnämndens resultat för 2024 var -39,1 miljoner kronor, en avvikelse på 4,2 miljoner kronor mot vad som prognostiserats i delårsrapporten.

I årsbokslutet för 2024 framgår att ett bidrag på 4,2 miljoner från Migrationsverket inte betalats ut, detta beslut har överklagats och ligger för närvarande i Förvaltningsrätten. Hade skolnämnden erhållit detta bidrag hade resultatet legat i linje med delårsprognosen per den sista augusti. Avvikelserna mellan augusti och december 2024 består till stor del av ökade kostnader för köp av verksamhet, en kostnad nämnden inte kan påverka under innevarande år, samt en intäktsminskning på grund av statsbidrag som inte erhållits.

Personalkostnaderna har inte ökat under samma period vilket varit nämndens fokus i enlighet med kommunfullmäktiges beslut §123, 2024-10-21.

Det är vår uppfattning att nämndens ledamöter har agerat inom ramen för sitt uppdrag, utifrån tillgänglig information och med ansvar för helheten i verksamheten. Det har inte framkommit något som tyder på uppsåt eller grov oaktsamhet från enskilda ledamöter.

Mot denna bakgrund anser vi att ansvarsfrihet bör beviljas.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 28

Dnr 2025-000191 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Skolnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att begära yttrande från skolnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen senast 2025-04-17.

Bakgrund

Revisionen har i sin revisionsberättelse för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar skolnämnden ansvarsfrihet.

Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen (2017:725) 5 kap § 32 p.2 inhämta förklaring från den som revisionen inte tillstyrker ansvarsfrihet för inför fullmäktiges behandling av ansvarsfrihetsfrågan. Skolnämnden ombeds att yttra sig över revisionens synpunkter senast 2025-04-17.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse Härnösands kommun 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Skolnämnden

Nina Skyttberg
nina.skyttberg@harnosand.se

Datum
2025-04-15

Diarienummer
SKN 2025-000247

Ert datum
2025-04-03

Er referens
KF 2025-000191

Kommunfullmäktiges presidium

Ansvarsfrihet 2025 Skolnämnden

Beslut

Skolnämndens ordförande beslutar

att översända skolnämndens yttrande gällande ansvarsfrihet 2024 till kommunfullmäktiges presidium.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium har vid sitt sammanträde 2025-04-03 beslutat att begära yttrande från skolnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen för år 2024. De önskar svar senast 2024-04-17.

Revisionen har i sin revisionsberättelse för 2024 avstyrkt att kommunfullmäktige beviljar skolnämnden ansvarsfrihet.

Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen (2017:725) 5 kap § 32 p.2 inhämta förklaring från den som revisionen inte tillstyrker ansvarsfrihet för inför fullmäktiges behandling av ansvarsfrihetsfrågan.

Yttrande

Vi har tagit del av revisionens iakttagelser och bedömningar, och vi ser allvarligt på den kritik som framförts. Det är nämndens ansvar att säkerställa en god ekonomisk styrning och en väl fungerande intern kontroll. Det är också vår uppgift att agera när brister identifieras, vilket nämnden har gjort.

De påtalade bristerna är kända och har under året behandlats i nämnden. Åtgärder har vidtagits i syfte att stärka både styrning och kontroll. Bland annat har:

- Rutinerna för budgetuppföljning och ekonomisk avvikelshantering förbättrats,
- Internkontrollplanen setts över och utvecklats med tydligare prioriteringar,
- Rapporteringen mellan förvaltning och nämnd förtydligats och strukturerats.

Revisionen har i sitt yttrande påtalat att de ser särskilt allvarligt på att nämnden i tid inte uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31 på gällande detta önskar vi delge följande.

I prognosen per den sista augusti 2024 prognostiserade nämnden ett underskott på 34,9 miljoner kronor.

Skolnämndens resultat för 2024 var -39,1 miljoner kronor, en avvikelse på 4,2 miljoner kronor mot vad som prognostiserats i delårsrapporten.

I årsbokslutet för 2024 framgår att ett bidrag på 4,2 miljoner från Migrationsverket inte betalats ut, detta beslut har överklagats och ligger för närvarande i Förvaltningsrätten. Hade skolnämnden erhållit detta bidrag hade resultatet legat i linje med delårsprognosen per den sista augusti. Avvikelserna mellan augusti och december 2024 består till stor del av ökade kostnader för köp av verksamhet, en kostnad nämnden inte kan påverka under innevarande år, samt en intäktsminskning på grund av statsbidrag som inte erhållits.

Personalkostnaderna har inte ökat under samma period vilket varit nämndens fokus i enlighet med kommunfullmäktiges beslut §123, 2024-10-21.

Det är vår uppfattning att nämndens ledamöter har agerat inom ramen för sitt uppdrag, utifrån tillgänglig information och med ansvar för helheten i verksamheten. Det har inte framkommit något som tyder på uppsåt eller grov oaktsamhet från enskilda ledamöter.

Mot denna bakgrund anser vi att ansvarsfrihet bör beviljas.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 43

Dnr 2025-000192 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Socialnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att ställa sig bakom revisionens anmärkning mot socialnämnden och

att bevilja ansvarsfrihet för socialnämnden och dess enskilda
förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen 2024 riktat anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Revisionen har tillstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden.

Kommunfullmäktiges presidium har enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap 32 § inhämtat förklaring från skolnämnden med anledning av anmärkningen. Yttrandet har bifogats i handlingarna till fullmäktige.

Beslutsunderlag

Ordförandebeslut 2025-04-17, Yttrande ansvarsfrihet 2024 Socialnämnden

Socialförvaltningens yttrande 2025-04-15

Socialnämndens protokollsutdrag från 2024

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-04-03 § 30

Revisionsberättelse 2024

SocialnämndenKrister Mc Carthy
Ordförande Socialnämnden

Kommunfullmäktiges presidium

Yttrande Ansvarsfrihet 2024 Socialnämnden

Beslut

Socialnämndens ordförande beslutar

att anta yttrandet som sitt eget, samt**att** översända yttrandet till kommunfullmäktiges presidium**Beskrivning av ärendet**

Kommunfullmäktiges presidium har vid sitt sammanträde 2025-04-03 beslutat att begära yttrande från socialnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen för år 2024. De önskar svar senast 2024-04-17.

Revisionen bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Revisionen riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Man kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

I yttrandet görs en redovisning av vidtagna åtgärder av socialnämnden för året 2024.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens yttrande 2025-04-17.

Revisionsberättelse för år 2024.

Revisorernas redogörelse för år 2024.

Socialnämndens protokollsutdrag för 2024.

Digital signering

Krister Mc Carthy
Ordförande Socialnämnden

*Grund för ordförandebeslutet regleras i Socialnämndens delegationsordning
punkt 1.1.1.*

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: LARS KRISTER DANIEL MC CARTHY

Datum: 2025-04-17 12:29

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

319AD4451489C4A38EE0237682E10B7154028A81F55FFF88F5461A96DC17DD17

Socialförvaltningen

Yttrande angående den förtroendevalda revisionens kritik mot socialnämnden i 2024 års revisionsberättelse

Beskrivning av ärendet

Kommunens förtroendevalda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. De har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig. Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan. De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda. Revisorerna har vid granskningen biträtt av KPMG.

Revisionen bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Revisionen riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Man kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Socialnämndens yttrande

Socialnämnden vill med anledning av revisionens kritik anföra följande:

Socialnämnden har noga följt kostnadsutvecklingen varje månad och uppmanat förvaltningschef att vidta de åtgärder som varit möjliga för att inte överskrida den av fullmäktige godkända lagda prognosen på helår om 65 mnkr.

Socialnämnden har vid två tillfällen (T1 och delår) uppdragit åt förvaltningschef att ta fram handlingsplaner för att minska kostnader.

En konsult med särskilt uppdrag att genomlys och analysera verksamheten utifrån öppna jämförelser samt komma med förslag på kostnadsbesparande åtgärder anlätades under hösten.

En omfattande omställningsplan för budget i balans utifrån konsultens iakttagelser har satts under hösten med förväntad effekt våren 2025.

Resultatet på helår (-64,3) understeg den prognos om underskott på 65 mnkr som lades vid delåret och som godkändes av fullmäktige.

Mot denna bakgrund är vår samlade bedömning att det inte föreligger grund för att rikta anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Tvärtom har socialnämnden agerat och gjort vad som är möjligt inom ramen för sitt uppdrag.

Socialnämnden

§ 134

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna, samt

att uppdra till förvaltningschef att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter elva månader.

Budgetavvikelsen är efter elva månader -56,2 mnkr varav externa intäkter är 17,6 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 24,3 mnkr högre än budgeterat. Det betyder att personalkostnaderna har sjunkit med 1,0 mnkr sedan oktober.

Posten övriga kostnader avviker med -3,1 mnkr.

Hemtjänsten avviker med -36,2 mnkr mot budget.

Verksamheten Särskilt boende avviker -0,6 från budget. En minskning med 1,4 mnkr sedan oktober. Verksamheten Individ o familjeomsorg avviker negativt med -4,2 mnkr. Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med -0,2 mnkr. Funktionsstöd redovisar ett nollresultat mot budget.

Verksamheterna Internt stöd och Stöd o förebyggande visar överskott på 2,4 respektive 5,5 mnkr som beror på lägre kostnader för personal samt att budgeterade intäkter för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inte möts upp av fulla kostnader ännu.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-12-09.

SOC ekonomisk månadsrapport november 2024.

SOC ekonomisk månadsrapport november 2024, med anteckningar.

Socialnämnden

§ 120

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningen att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och effekten av de organisatoriska förändringarna och vidta de åtgärder som är möjliga, samt

att återkomma med en lista på kostnadsreducerade åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys vilket är viktigt under svåra ekonomiska tider.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på ändring av andra att-satsen; att uppdra till förvaltningen att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna *och effekten av de organisatoriska förändringarna* och vidta de åtgärder som är möjliga.

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats; *att återkomma med en lista på kostnadsreducerade åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys vilket är viktigt under svåra ekonomiska tider.*

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut; förvaltningens förslag med Krister Mc Carthys (S) yrkande om ändring av andra att-satsen och Margareta Tjärnlunds (M) yrkande på tillägg av en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter tio månader.

§ 120, forts.

Socialnämnden

Budgetavvikelsen är efter tio månader -54,4 mnr varav externa intäkter är 17,0 mnr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 25,3 mnr högre än budgeterat. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

Posten övriga kostnader avviker med -2,5 mnr.

Hemtjänsten avviker med -34,7 mnr mot budget.

Verksamheten Särskilt boende avviker -2,0 från budget.

Verksamheten Individ o familjeomsorg avviker negativt med -2,6 mnr.

Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med -0,9 mnr.

Funktionsstöd avviker negativt med -1,6 mnr.

Verksamheterna Internt stöd och Stöd o förebyggande visar överskott på 1,8 respektive 5,0 mnr som beror på lägre kostnader för personal samt att budgeterade intäkter för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inte möts upp av fulla kostnader ännu.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-11-18.

SOC ekonomisk månadsrapport, oktober 2024.

SOC ekonomisk månadsrapport, oktober 2024, med anteckningar.

Socialnämnden

§ 106

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningschef att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga, samt

att återkomma med en lista på kostnadsreducerade åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys vilket är viktigt under svåra ekonomiska tider.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på tillägg av en att-sats;

att återkomma med en lista på kostnadsreducerade åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys vilket är viktigt under svåra ekonomiska tider.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med Margareta Tjärnlunds (M) tilläggs att-sats.

Ordförande frågar om Socialnämnden avser att besluta enligt förslaget.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter nio månader.

Budgetavvikelsen är efter nio månader -51,4 mnkr. varav externa intäkter är 15,9 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 26 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

Posten övriga kostnader avviker med -1,6 mnkr.

Hemtjänsten avviker med -32,8 mnkr mot budget.

Socialnämnden

§ 106, Forts.

Verksamheten Särskilt boende avviker -3,0 från budget.

Verksamheten Individ och familjeomsorg avviker negativt med -1,9 mnkr.
Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med 0,9 mnkr.

Funktionsstöd visar ett underskott på 0,6 mnkr

Verksamheterna Internt stöd och Stöd och förebyggande visar överskott på 1,2 respektive 4,4 mnkr som beror på lägre kostnader för personal samt att budgeterade intäkter för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inte möts upp av fulla kostnader ännu.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-10-15.

Socialförvaltningen, ekonomisk månadsrapport september 2024.

Socialförvaltningen, ekonomisk månadsrapport september 2024, med anteckningar.

Socialnämnden

§ 90

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Delårsrapport 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna socialnämndens delårsrapport 2024,

att godkänna redovisningen av målstyrning delår 2024, med prognosen om måluppfyllelse inom tre månhivåer, samt

att överlämna socialnämndens delårsrapport 2024 till kommunfullmäktige för kännedom.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar avslag på attsatsen; *att godkänna socialnämndens delårsrapport 2024.*

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut; förvaltningens förslag och Margareta Tjärnlunds (M) avslagsyrkande.

Ordförande frågar om nämnden avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordförande fråga om nämnden avser besluta enligt Margareta Tjärnlunds (M) avslagsyrkande.

Ordförande finner att nämnden har beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Maria Norberg (C), Camilla Nilsson (L) och Kenneth Lunneborg (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Margareta Tjärnlunds (M) förslag.

Margareta lämnar in följande skriftliga reservation:

Delårsrapporten överensstämmer ej med verksamhetsplanen, vilken oppositionen ej godkände då den inte låg inom den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen, samt att kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys fortfarande saknas.

Bakgrund

Förvaltningarna ger återkoppling på verksamhetsplanen följs upp vid tre tillfällen per år. Vid första kvartalet, som infaller i april månad, vid

Socialnämnden

delårsbokslutet, som infaller i augusti och vid verksamhetsårets slut i december. Redovisning görs vid närmast efterföljande nämnd.

§ 90, forts.

Delårsbokslutet redovisar viktiga händelser, framtid, nämndens verksamhetsmål, internkontroll, det ekonomiska läget samt prognos för 2024.

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål visar att arbetet mot måluppfyllelser bedöms ha skett i eftersträvad riktning men inte i tillfredställande omfattning inom samtliga inriktningar och prognosen för att nå målen vid årets slut är därför att nämnden inte kommer att nå full måluppfyllelse, och därmed inte kunna bidra till förflyttning av fullmäktiges inriktningar i full omfattning.

Internkontrollplan är upprättad. Alla kontrollmoment är genomförda och förslag på åtgärder är upprättade. Åtgärderna kommer att genomföras under 2024.

Resultatet vid augusti månads bokslut är ett underskott på – 40,2 mnkr. Prognosen visar till dags dato ett prognostiserat underskott på - 65,2 mnkr vid årets slut.

Socialt perspektiv

Genom att eftersträva en hög kvalitet och ständiga förbättringar i verksamheterna bidrar socialnämnden till att alla kommuninvånare som tar del av nämndens insatser får rätt stöd i rätt tid. Genom att ha fokus på god och nära vård med hälsofrämjande och förebyggande insatser kan invånarna klara sig längre utan att ha behov av nämndens insatser vilket bidrar till en högre livskvalitet.

Bamperspektiv

Genom att upprätthålla en god och ändamålsenlig socialtjänst utifrån barnens behov i centrum bidrar förvaltningen till att barnrättsperspektivet beaktas i alla verkställda beslut.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut som beskriver ackumulerat resultat, prognostiserat resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-09-13.

Socialförvaltningen, Delårsrapport 2024.

Socialförvaltningen, Uppföljning volymökningar augusti 2024.

Socialnämnden

§ 80

Dnr 2024-000083 1.1.3.1

Handlingsplan för verksamhetsförbättrande åtgärder

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningschef att påbörja arbetet med handlingsplanen, samt

att uppdra till presidiet att ta fram en plan för hur åtgärderna löpande redovisas för nämnden.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på tillägg av en att-sats;

att uppdra till presidiet att ta fram en plan för hur åtgärderna löpande redovisas för nämnden.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med yrkande från Krister Mc Carthy (S).

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialnämnden beslutade vid budgetuppföljningen och prognosen vid tertial ett, att uppdra till förvaltningschef att ta fram en treårig handlingsplan för arbete med verksamhetsförbättrande och kostnadsreducerande åtgärder.

En konsult har anställts för att göra en analys av nuläge och komma med förslag på åtgärder.

Analysen visar på ett antal verksamhetsområden där förändringsarbete behöver påbörjas, vilket sannolikt kommer att leda både till verksamhetsförbättringar och kostnadsreduceringar.

Socialnämnden

§ 80, forts.

Ett förslag med 10 åtgärds punkter är framtaget enligt följande:

1. Bildat arbetsgrupp kring akut etablering av fler korttidsplatser. Det här har resulterat i +4 platser under sommaren. Det finns en pågående process kring alternativa lokaler och möjlighet att etablera fler platser. En möjlighet är att förvaltningen etablerar 8–16 fler platser fördelade över korttids och särskilt boende redan under 2024.
2. Bildat arbetsgrupp kring bemanning, schemaläggning och sjukfrånvaro. Identifierat enheter med höga sjuktal. Planerar insatser i form av stöd mot enhetschefer.
3. Bildat arbetsgrupp kring biståndsbedömning och uppföljning av behov av insatser i Hemtjänsten, samt på vilka grunder bistånd fattar beslut om korttids eller särskilt boende.
4. Planering för arbetsgrupp kring förbättring av nyckeltal avseende kvalitet i insatser mot 65+.
5. Planering för beslut om ett tak om x timmar för insatser i hemmet. Om behovet är större och brukaren inte kan få det tillgodosett på annat sätt ska brukaren i första hand erbjudas plats på korttids eller särskilt boende.
6. Planering för aktiviteter som involverar Hemtjänsten och Biståndsenheten i problemformulering och lösningar.
7. Planering för särskild insats för att minska andel fall bland brukare 65+.
8. Planering för införande av Kostnad per brukare (KPB) som metod för att kvalitetssäkra ekonomiska nyckeltal och för att möjliggöra både fördjupad analys och jämförelser med andra kommuner.
9. Planering för arbete mot effektiva processer för målstyrning som ska genomföra hela förvaltningen.
10. Genomlysning av daglig verksamhet för bättre kvalitet och kostnadseffektivitet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-08-22.

Socialförvaltningen, Presentation - Analys och handlingsplan för verksamhetsförbättrande åtgärder 2024.

Socialnämnden

§ 79

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningschef att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga.

att uppdra till förvaltningschef att ta fram kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk och konsekvensanalys till sammanträdet i september, samt

att informationen vi fått om en underfinansierad budget skall delges Kommunstyrelsen.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på tillägg av två att-satser;

att uppdra till förvaltningschef att ta fram kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk och konsekvensanalys till sammanträdet i september, samt

att informationen vi fått om en underfinansierad budget skall delges Kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med yrkande från Margareta Tjärnlund (M).

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter sju månader.

Budgetavvikelsen är efter sju månader -32,5 mnkr exklusive Utfallsfondens budgeterade intäkt, varav externa intäkter är 7,5 mnkr lägre än budgeterat

Socialnämnden

§ 79, forts.

och personalkostnaderna 20,6 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

Posten övriga kostnader avviker med -1,6 mnkr.

Verksamheten Hemtjänst avviker negativt med 22,7 mnkr varav kommunal hemtjänst och hemtjänstpeng står för större delen av kostnaden.

Verksamheten Särskilt boende avviker negativt med -2,6 från budget.

Verksamheten Individ o familjeomsorg avviker negativt med -2,6 mnkr varav kostnader för försörjningsstödet står för 1,1 mnkr av underskottet.

Verksamheterna Funktionsstöd och Stöd o förebyggande visar ett överskott på 0,1 respektive 2,8 mnkr.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-08-22.

Socialförvaltningen, Ekonomisk månadsrapport juli 2024.

Socialförvaltningen, Ekonomisk månadsrapport juli 2024, med anteckningar.

Justerandes sign				Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

§ 70

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningschef att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga,

att uppdra till förvaltningschef att ta fram en plan enligt Kommunfullmäktiges beslut att reducera våran kostnadsbudget 2024, och återrapportera till nämnden för beslut i augusti 2024, samt

att snarast uppdra till förvaltningschef att ta fram kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk och konsekvensanalys.

Yrkanden

Ordförande Krister Mc Carthy (S) yrkar på ytterligare två att-satser;

att uppdra till förvaltningschef att ta fram en plan enligt

Kommunfullmäktiges beslut att reducera våran kostnadsbudget 2024 och återrapportera till nämnden för beslut i augusti 2024, samt

att snarast uppdra till förvaltningschef att ta fram kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk och konsekvensanalys.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, liggande förslag samt ordförandes yrkande.

Ordförande frågar först om Socialnämnden avser att besluta enligt liggande förslag.

Ordförande frågar sedan om Socialnämnden avser att besluta enligt ordförandes yrkande.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutat enligt ordförandes yrkande.

Socialnämnden

§ 70, forts.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter fem månader.

Budgetavvikelsen är efter fem månader -13,6 mnkr. varav externa intäkter är 6,1 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 7,8 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

Posten övriga kostnader avviker med +0,5 mnkr vilket betyder att kostnaderna har minskat.

Verksamheten Särskilt boende avviker -1,8 från budget.

Verksamheten Individ- och familjeomsorg avviker negativt med -1,2 mnkr. Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med 1,1 mnkr.

Verksamheterna Funktionsstöd och Stöd och förebyggande visar ett överskott på 2,3 respektive 2,4 mnkr som beror på lägre kostnader för personal samt att budgeterade intäkter för Utfallsfonden inte möts upp av några kostnader ännu.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-06-18.

Socialförvaltningen, Presentation - Ekonomisk rapport, maj 2024.

Socialnämnden

§ 53

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Fyramånadersrapport 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna socialnämndens fyramånadersrapport 2024,

att informera kommunfullmäktige om att socialnämnden inte kommer att kunna hålla sig inom befintlig budgetram 2024, samt

att uppdra till förvaltningschef att ta fram en 3årig ekonomisk plan för att uppnå de mål och riktlinjer kommunfullmäktige beslutat.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på att den av socialförvaltningen föreslagna att-satsen *att överlämna socialnämndens fyramånadersrapport 2024 till kommunfullmäktige för kännedom*, tas bort och ersätts av att-satsen; att informera kommunfullmäktige om att socialnämnden inte kommer att kunna hålla sig inom befintlig budgetram 2024.

Krister Mc Carthy (S) yrkar på tillägg av en att-sats; att uppdra till förvaltningschef att ta fram en 3årig ekonomisk plan för att uppnå de mål och riktlinjer kommunfullmäktige beslutat.

Samtliga ledamöter bifaller förslag enligt yrkande från Margareta Tjärnlund (M) och Krister Mc Carthy (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; yrkande från Margareta Tjärnlund (M) och Krister Mc Carthy (S).

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Verksamhetsplanen 2024 är en sammanfattning av verksamheten utifrån politiska mål i form av budgetprioriteringar och strategisk planering.

Förslaget till verksamhetsplan 2024 bygger på beslutade mål och resultatuppdrag och fördelade medel i budget 2024.

Socialnämnden

§ 53, Forts.

Verksamhetsplan och budget följs upp vid tre tillfällen per år. Vid Tertial 1, som infaller i april månad, vid delårsbokslutet, som infaller i augusti och vid verksamhetsårets slut i december. Redovisning görs vid närmast efterföljande nämnd.

Vid tertial 1 är huvudfokus uppföljning av budget. Men nämnden tar även del av en information om påbörjade aktiviteter i verksamhetsplan samt internkontrollplanen.

Prognosen för hela Socialnämnden vid tertial 1 är – **57,6 mnkr.**

Personalkostnaderna är den post som avviker mest med ett underskott på – **6,5 mnkr.** Satsningen på äldreomsorgslyftet bidrar med motsvarande 1,1 mnkr under denna period, men där har nämnden fått en lika stor intäkt. Årsprognosen för personalkostnaderna är ett underskott på – **27,0 mnkr.**

Övriga intäkter avviker efter fyra månader med – **5,1 mnkr.** Det är budgeterat för ett odefinierat bidrag om 20,5 mnkr för 2024, vilket per april motsvarar – 6,8 mnkr. Då det inte är något utfall ger det en stor avvikelse. Prognosen är – **22,2 mnkr.**

En annan post som bidrar till den negativa prognosen är de 9,3 mnkr för löneökning (*2,5% enligt budgetanvisning för 2024*) som föll bort vid första budgetinläsningen. Därmed saknas finansiering till den posten. Då löneökningen räknas från april så kommer största delen av avvikelsen månaderna maj till december.

Andra delar som påverkar kostnaderna är att personalomkostnadpålägget (PO) för 2024 är högre än budgeterat, vilket för Socialnämnden innebär 5,9 mnkr högre kostnader för helår. Även löneökningarna påverkar nämndens kostnader, då dessa blev högre än 2,5%. Den ökade årskostnaden uppgår till ca 2,0 mnkr.

Kostnaderna för **ekonomiskt bistånd** avviker med – **0,9 mnkr**, och årsprognosen är – **2,4 mnkr.** Främst till följd av höjd riksnorm.

Den primära orsaken till att prognosen avviker mer från budget än vad som förväntats är att de kostnadsreduceringar som ligger i budget inte förväntas uppnå effekt.

Ett arbete har påbörjats med att identifiera andra möjliga åtgärder som kan generera samma kostnadsreducerande effekter och flera projekt är startade under maj månad. Bland annat en översyn av hemtjänst utifrån ett jämställdhetsintegreringsperspektiv där olika pilotarbetsmodeller kommer att prövas och utvärderas för att se om de kan ge effekt på minskade sjuktal och förbättrad överkapacitetsplanering i schemaläggning. Där ingår bland annat

Socialnämnden

översyn av kväll, natt o helgtjänstgöring, ändrade heltidsmått, teamarbeten och arbetsuppgiftsförflyttningar.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

§ 53, Forts.

Annat arbete som påbörjas under juni är översyn av biståndsbedömningar och arbetssätt inom biståndsenheten. Värt att nämna är även de hälsofrämjande insatser riktade mot äldre som ligger inom ramen för det beviljade projekt som finansieras av Utfallsfonden, vilka på sikt kommer att minska behoven av biståndsinsatser för äldre. Det är för tidigt att dra några ekonomiska slutsatser av detta i den här prognosen, men målsättningen är att så snart som möjligt kunna se reella effekter i månadsutfallet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-05-27.

Socialförvaltningen, Fyramånadersrapport 2024.

Socialförvaltningen, Uppföljning volymökningar april 2024.

Socialnämnden

§ 41

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna, samt

att uppdra till förvaltningen att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga, samt

att uppdra till förvaltningen att till nästa nämndsammanträde återkomma med förslag på kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats;
att uppdra till förvaltningen att till nästa nämndsammanträde återkomma med förslag på kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys.

Samtliga ledamöter bifaller förslaget från Margareta Tjärnlund (M).

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med tillägg av ytterligare en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter tre månader.

Budgetavvikelsen är efter tre månader -9,6 mnkr. varav externa intäkter är 4,6 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 3,8 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

§ 41, forts.

Socialnämnden

Posten övriga kostnader avviker med -1,1 mkr och beror på högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal samt tekniska hjälpmedel.

Verksamheten Särskilt boende avviker -0,8 från budget men är en förbättring med 0,5 mkr jämfört med februari.

Verksamheten Individ o familjeomsorg avviker negativt med -2,2 mkr varar 1,3 mkr på grund av högre kostnader för placeringar. Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med 0,9 mkr.

Verksamheterna Funktionsstöd och Stöd o förebyggande visar ett överskott på 1,7 respektive 0,9 mkr.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-04-12.

Socialförvaltningen, Presentation – Ekonomisk rapport mars 2024.

Socialnämnden

§ 24

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna ekonomiska informationen per sista februari och lägga den till handlingarna,

att godkänna redovisning av åtgärder gällande personalkostnader,

att uppdra till förvaltningen att löpande följa utvecklingen av kostnaderna och vidta de kostnadsreducerande åtgärder som är möjliga för att komma inom ramen, samt

att uppdra till förvaltningen att till nämnden återkomma med förslag på kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på att tredje och fjärde att-satsen ändras till:

att uppdra till förvaltningen att löpande följa utvecklingen av kostnaderna och vidta de kostnadsreducerande åtgärder som är möjliga för att komma inom ramen, samt

att uppdra till förvaltningen att till nämnden återkomma med förslag på kostnadsreducerande åtgärder med tillhörande risk- och konsekvensanalys.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare bifaller förslag enligt yrkande från Margareta Tjärnlund (M).

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; förslag enligt Margareta Tjärnlunds (M) yrkande om ändring av två att-satser.

Ordförande finner att socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året.

Socialnämnden

§ 24, Forts.

Budgetavvikelsen är efter två månader 9,1 mnkr. varav externa intäkter är 3,0 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 4,8 mnkr högre än budgeterat. Dock är överskridandet av budgeten för personalkostnad för februari ca 0,8 mnkr lägre än för januari. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga och har ökat marginellt jämfört med januari.

Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med 0.8 mnkr ackumulerat februari (0,5 mnkr i januari). Övriga kostnader avviker negativt med 0,5 mnkr.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-03-22.

Socialförvaltningen, Presentation - Ekonomisk rapport, februari 2024.

Socialnämnden

§ 14

Dnr 2023-000185 1.1.3.1

Budgetinformation 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna,

att uppdra till förvaltningen att noga följa utvecklingen av personalkostnaderna och vidta de åtgärder som är möjliga, samt

att återkomma till nämnden i mars och redovisa vilka åtgärder som gjorts angående personalkostnaderna.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats:
att återkomma till nämnden i mars och redovisa vilka åtgärder som gjorts angående personalkostnaderna.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare bifaller förslag enligt yrkande från Margareta Tjärnlund (M).

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med tillägg av ytterligare en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året, i detta fall utfallet efter en månad.

Budgetavvikelsen är efter en månad 5 mnkr varav externa intäkter är 1,6 mnkr lägre än budgeterat och personalkostnaderna 2,8 mnkr högre än budgeterat. En del av de högre personalkostnaderna kan förklaras med höga OB-kostnader för jul och nyår, kostnader som har betalats ut på januari månads löner och därmed påverkar årets resultat.

§ 14, forts.

Socialnämnden

Budget för dessa kostnader är däremot jämt fördelat med 1/12-del per månad, så viss utjämning förväntas ske kommande månader. Kostnaderna för timlöner är fortsatt höga.

Kostnader för försörjningsstödet inom IFO avviker negativt med 0,5 mnkr i januari.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-02-27.

Presentation – Ekonomisk rapport januari 2024.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 30

Dnr 2025-000192 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Socialnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att begära yttrande från socialnämnden med anledning av uppgifterna i revisionsberättelsen senast 2025-04-17.

Bakgrund

Revisionen har i sin revisionsberättelse för 2024 riktat anmärkning mot socialnämnden, se bifogat dokument för närmare detaljer.

Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen (2017:725) 5 kap § 32 p.1 inhämta förklaring från den som anmärkningen riktas mot inför fullmäktiges behandling av ansvarsfrihetsfrågan. Socialnämnden ombeds att yttra sig över revisionens synpunkter senast 2025-04-17.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse Härnösands kommun 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 44

Dnr 2025-000193 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Valnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja ansvarsfrihet för valnämnden och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen 2024 tillstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden. Revisionen har inte riktat någon anmärkning mot nämnden.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 45

Dnr 2025-000194 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja ansvarsfrihet för Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen 2024 tillstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors. Revisionen har inte riktat någon anmärkning mot nämnden.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 46

Dnr 2025-000219 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2024 Krisledningsnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja ansvarsfrihet för krisledningsnämnden och dess enskilda förtroendevalda för verksamhetsåret 2024.

Bakgrund

Revisionen har i revisionsberättelsen 2024 tillstyrkt att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden. Revisionen har inte riktat någon anmärkning mot nämnden.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2024

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har brustit i styrning och uppsikt vad gäller kommunens nämnder som sammantaget redovisar ett underskott på – 109,9 mnkr (inklusive det överskott som kommunstyrelsen redovisar på 4,5 mnkr). Kommunstyrelsen har under året föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 som den aktuella prognosen per 31 augusti.

Vi bedömer att arbetslivsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 11,7 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att skolnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 39,1 mnkr. Vi ser särskilt allvarligt på att nämnden inte i tid uppmärksammat att underskottet ökat jämfört med prognosen per 2024-08-31.

Vi bedömer att socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt eftersom nämndens uppföljning och budgetföljsamhet har brustit under år 2024. Resultatet för året uppgår till – 64,3 mnkr.

Vi bedömer att krisledningsnämnden, samhällsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som kommunstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi bedömer baserat på årets granskning att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och uppsikt. Vi kan inte utesluta att medgivandet om underskott enligt prognos per 2024-08-31 samt att inte reglera det negativa balanskravsresultatet fullt ut kan medföra ekonomisk skada.

Krisledningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Arbetslivsnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden och dess enskilda ledamöter med anledning av brister i styrning och intern kontroll av ekonomi. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte uppmärksamma underskottet och inte ha vidtagit åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Socialnämnden

Vi riktar anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin. Vi kan inte utesluta att nämnden genom att inte vidta tillräckliga åtgärder att det kan medföra ekonomisk skada.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Andersson¹
1:e vice ordförande

Samuel Möller²
2:e vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg¹

Larsa Nicklasson¹

Lars Göran Spång

Sven-Arne Staflund

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Lillemor Andersson, Peter Hasselborg och Larsa Nicklasson har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndarnämnden

² Samuel Möller är vald med undantag för granskning av kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden på grund av jäv (kommunfullmäktige 2025-02-24 § 12)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 194.68.xxx.xxx

2025-04-03 12:24:11 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 83.185.xxx.xxx

2025-04-03 13:00:14 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Undertecknare

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-04-03 14:12:52 UTC

PETER HASSELBORG

Undertecknare

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-03 14:38:00 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:04:42 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Undertecknare

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:42:08 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Undertecknare

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-05 13:49:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.